

CESRAA

Kuuros Oo Ku Caawiyey Masaafurintii Dib U Noqosho

1 In Eraygii Rabbiga ee Yeremyaah afkiisa ka soo baxay uu ahaado aawadeed, sannaddii kowaad oo Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris ayaa Rabbigu kiciyey ruuxii Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris, oo isna boqortooyadiisii oo dhan ayuu ogeysiis ugu dhawaaqay oo weliba qoray, oo wuxuu yidhi, ²Kuuros oo ah boqorka Faaris wuxuu leeyahay, Boqortooyooyinka dhulka oo dhan waxaa i siiyey Rabbiga ah Ilaaha samada; oo wuxuu igu amray inaan isaga guri uga dhiso Yerusaaalem oo ku taal dalka Yahuudah. ³Haddaba ku alla kii idinku dhex jira oo dadkiisa ah Ilaahiisu ha la jiro, oo isna ha tago Yerusaaalem oo dalka Yahuudah ku taal, oo ha dhiso guriga Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil oo ku yaal Yerusaaalem. (Isagu waa Ilaah.) ⁴Oo ku alla kii ku hadha meesha uu deggan yahay, dadka ay isku degmada yihiin ha ku caawiyaan lacag iyo dahab, iyo xoolo mood iyo noolba ah, oo ayan ku jirin qurbaanka ay ikhtiyaarkooda ugu bixiyaan guriga Ilaah oo Yerusaaalem ku yaal.

⁵Markaasaa waxaa kacay madaxdii qolooyinka reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin, iyo wadaaddadii, iyo reer Laawi, iyo xataa dhammaan intii kale ee Ilaah ruuxooda kiciyey si ay u tagaan oo ay u dhisaan guriga Rabbiga oo Yerusaaalem ku yaal. ⁶Oo kulli intii hareerahooda ku wareegsanayd oo dhammu waxay gacmahooda ku xoogeeyeen weelal

lacag ah iyo dahab, iyo xoolo mood iyo noolba ah, iyo waxyaalo qaali ah, oo wixii ikhtiyaarka loo bixiyey ayan ku jirin. ⁷Oo weliba Kuurosna wuxuu soo bixiyey weelashii guriga Rabbiga, oo Nebukadnesar uu Yerusaaalem ka soo bixiyey oo uu dhigay gurigii ilaahyadiisa. ⁸Oo Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris ayaa alaabtaas soo bixiyey oo u dhiibay qasnajigii Mitredaad ahaa, oo isna wuxuu u tiriyeey Sheeshbasar, oo reer Yahuudah amiir u ahaa. ⁹Oo tiradoodiina waa tan, soddon saxan oo dahab ah, iyo kun saxan oo lacag ah, iyo sagaal iyo labaatan mindiyood, ¹⁰iyo soddon maddiibadood oo dahab ah, iyo afar boqol iyo toban maddiibadood oo ah lacagta caynka labaad ah, iyo kun weel oo kale. ¹¹Oo kulligood weelashii dahabka iyo lacagta ahaa waxay isku ahaayeen shan kun iyo afar boqol. Oo intaas oo dhan Sheeshbasar wuu wada keenay, markii Yerusaaalem la keenay maxaabiistii Baabuloon laga soo celiyey.

Tiradii Masaafurintii Ku Noqotay

2 Haddaba kuwanu waa dadkii gobolka ee ka soo noqday maxaabiisnimadii, oo ku jiray kuwii la kaxaystay, oo Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon uu u kaxaystay Baabuloon, oo ku soo noqday Yerusaaalem iyo dalkii Yahuudah, mid waluba magaaladiisii, ²oo waxay la yimaadeen Serubaabel, Yeeshuua, Nexemyaah, Seraayaah, Receelaayaah, Mordekay, Bilshaan, Misfaar, Bigway, Rexuum, iyo

Bacanaah. Haddaba waa tan tiradii dadkii reer binu Israa'iil: ³Reer Harcosh waxaa ka soo noqday laba kun iyo boqol iyo laba iyo toddobaatan, ⁴reer Shefatyaahna saddex boqol iyo laba iyo toddobaatan, ⁵reer Aaraxna toddoba boqol iyo shan iyo toddobaatan, ⁶reer Fahad Moo'aab oo ahaa reer Yeeshuua iyo reer Yoo'aabna laba kun iyo siddeed boqol iyo laba iyo toban, ⁷reer Ceelaamna kun iyo laba boqol iyo afar iyo konton, ⁸reer Satuuna sagaal boqol iyo shan iyo afartan, ⁹reer Sakayna toddoba boqol iyo lixdan, ¹⁰reer Baaniina lix boqol iyo laba iyo afartan, ¹¹reer Beebayna lix boqol iyo saddex iyo labaatan, ¹²reer Casgaadna kun iyo laba boqol iyo laba iyo labaatan, ¹³reer Adoniiqaamna lix boqol iyo lix iyo lixdan, ¹⁴reer Bigwayna laba kun iyo lix iyo konton, ¹⁵reer Caadiinna afar boqol iyo afar iyo konton, ¹⁶reer Aateer oo ahaa reer Xisqiyaahna siddeed iyo sagaashan, ¹⁷reer Beesayna saddex boqol iyo saddex iyo labaatan, ¹⁸reer Yooraaahna boqol iyo laba iyo toban, ¹⁹reer Xaashumna laba boqol iyo saddex iyo labaatan, ²⁰reer Gibbaarna shan iyo sagaashan, ²¹reer Beytlaxamna boqol iyo saddex iyo labaatan, ²²reer Netofaahna lix iyo konton, ²³reer Canaatoona boqol iyo siddeed iyo labaatan, ²⁴reer Casmaawedna laba iyo afartan, ²⁵reer Qiryad Caariim, iyo reer Kefiiraah, iyo reer Bi'irodna toddoba boqol iyo saddex iyo afartan, ²⁶reer Raamaah iyo reer Gebacna lix boqol iyo kow iyo labaatan, ²⁷reer Mikmaasna boqol iyo laba iyo labaatan, ²⁸reer Beytel iyo reer Aaciina laba boqol iyo saddex iyo labaatan, ²⁹reer Nebona laba iyo konton, ³⁰reer Magbiishna boqol iyo lix iyo konton, ³¹reer Ceelaamtii kalena kun iyo laba boqol iyo afar iyo konton, ³²reer Haarimna saddex boqol iyo labaatan, ³³reer Lod, iyo reer Xaadiid, iyo reer

Oonoona toddoba boqol iyo shan iyo labaatan, ³⁴reer Yerixoonna saddex boqol iyo shan iyo afartan, ³⁵reer Senaacaahna saddex kun iyo lix boqol iyo soddon.

³⁶Oo wadaaddadiina waxay ahaayeen reer Yedacyaah oo ahaa reer Yeeshuua oo ahaa sagaal boqol iyo saddex iyo toddobaatan, ³⁷reer Immeerna kun iyo laba iyo konton, ³⁸reer Fashxuurna kun iyo laba boqol iyo toddoba iyo afartan, ³⁹reer Haarimna kun iyo toddoba iyo toban.

⁴⁰Kuwii reer Laawina waxay ahaayeen reer Yeeshuua iyo reer Qadmii'eel, oo reer Hoodawyaah ka soo farcamay oo ahaa afar iyo toddobaatan.

⁴¹Oo nimankii gabayaaga ahaa oo reer Aasaaf ahaana waxay ahaayeen boqol iyo siddeed iyo labaatan.

⁴²Oo kuwii irdaha dhawri jiray oo ahaa reer Shalluum, iyo reer Aateer, iyo reer Talmon, iyo reer Caquub, iyo reer Xatiitaa, iyo reer Shobay, kulligood waxay isku ahaayeen boqol iyo sagaal iyo soddon.

⁴³Oo reer Netiiniimna waxay ahaayeen reer Siixaa iyo reer Xasufaa, iyo reer Tabbaacood, ⁴⁴iyo reer Qeeros, iyo reer Siicahaa, iyo reer Faadoon, ⁴⁵iyo reer Lebaanaah, iyo reer Xagaabaah, iyo reer Caquub, ⁴⁶iyo reer Xagaab, iyo reer Shalmay, iyo reer Xaanaan, ⁴⁷iyo reer Giddeed, iyo reer Gaxar, iyo reer Re'aayaah, ⁴⁸iyo reer Resiin, iyo reer Neqoodaa, iyo reer Gasaam, ⁴⁹iyo reer Cuusaa, iyo reer Faasee'ax, iyo reer Beesay, ⁵⁰iyo reer Asnaah, iyo reer Mecuuniim, iyo reer Nefuusiim, ⁵¹iyo reer Baqbuuq, iyo reer Xaquuffaa, iyo reer Xarxuur, ⁵²iyo reer Basluud, iyo reer Mexiidaa, iyo reer Xarshaa, ⁵³iyo reer Barqoos, iyo reer Siiseraa, iyo reer Temax, ⁵⁴iyo reer Nesiyaax, iyo reer Xatiifaa.

⁵⁵Oo ilmihii addoommadii Sulaymaanna waxay ahaayeen reer Sotay, iyo reer Hasofered, iyo reer Feruudaa, ⁵⁶iyo reer Yacalaa, iyo

reer Darqoon, iyo reer Giddeel, ⁵⁷iyo reer Shefatyaah, iyo reer Xatiil, iyo reer Fokered Hasebaayiim iyo reer Aamii. ⁵⁸Reer Netiiniim oo dhan iyo ilmihii addoommadii Sulaymaan waxay isku ahaayeen saddex boqol iyo laba iyo sagaashan. ⁵⁹Oo kuwanuna waxay ahaayeen kuwii ka tegey Teel Melax, iyo Teel Xarshaa, iyo Keruub, iyo Addaan, iyo Immeer, laakiinse iyagu ma ay sheegi karin qabiilkoodii iyo jilibkoodii, iyo inay reer binu Israa'iil ahaayeen iyo in kale toona, ⁶⁰oo reer Delaayaah, iyo reer Toobiyaah, iyo reer Neqoodaa waxay isku ahaayeen lix boqol iyo laba iyo konton. ⁶¹Oo kuwii wadaaddada ahaa, waxay ahaayeen reer Xabayaah, iyo reer Xaqoos, iyo reer Barsillay oo naag ka guursaday gabdhaha Barsillay oo ahaa reer Gilecaad, oo iyaga lagu magacaabay. ⁶²Kuwanu magacyadoodii waxay ka doondooneen buuggii abtiriska, laakiinse lagama helin, sidaas aawadeed wadaadnimadii waa laga saaray sidii iyagoo nijaas ah. ⁶³Oo taliyihii baa iyagii ku amray inayan waxyaalaha quduuska ah wax ka cunin jeer wadaad Uuriim iyo Tummiim leh kaco. ⁶⁴Oo ururka oo dhammu wuxuu giddigiis isku ahaa laba iyo afartan kun iyo saddex boqol iyo lixdan, ⁶⁵oo intaas waxaa gooni ka ahaa raggii addoommadooda ahaa iyo naagihii addoommahooda ahaa, oo iyana waxay ahaayeen toddoba kun iyo saddex boqol iyo toddoba iyo soddon, oo waxay lahaayeen laba boqol oo ah rag iyo naago gabya. ⁶⁶Fardahoodu waxay ahaayeen toddoba boqol iyo lix iyo soddon; baqlahooduna laba boqol iyo shan iyo afartan, ⁶⁷geelooduna afar boqol iyo shan iyo soddon, dameerahooduna lix kun iyo toddoba boqol iyo labaatan. ⁶⁸Oo qaar ah madaxdii qabiilooyinka ayaa markay yimaadeen gurigii Rabbiga oo Yeruusaalem ku yaal ikhtiyaarkood wax ugu bixiyey

in gurigii Rabbiga meeshiis laga dhiso. ⁶⁹Iyagu intay awoodeen ayay khasnaddii shuqulka siiyeen kow iyo lixdan kun oo dirham oo dahab ah, iyo shan kun oo mina oo lacag ah, iyo boqol khamiis oo ah dhar wadaadood. ⁷⁰Sidaas daraaddeed wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo dadkii qaarkiis, iyo nimankii gabayaaga ahaa, iyo irid-dhawryadii, iyo reer Netiiniimba waxay degeen magaalooyinkoodii, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna waxay degeen magaalooyinkoodii.

Dibudhisiddii Meesha Allabariga

3 Oo markii bishii toddobaad la gaadhay, oo ay reer binu Israa'iilna iska degganaayeen magaalooyinkoodii, ayaa dadkii oo dhammu ugu soo wada urureen Yeruusaalem sidii nin keliya. ²Markaasaa waxaa istaagay Yeeshuuca oo ahaa ina Yoosaadaaq, iyo walaalihiisii wadaaddada ahaa, iyo Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo walaalihiis, oo waxay dhiseen meeshii allabariga Ilaaha reer binu Israa'iil inay ku dul bixiyaan qurbaanno la gubo, sida ay ugu qoran tahay sharcigii Muuse oo ahaa ninka Ilaah. ³Oo meeshii allabariga waxay saareen saldhiggeedii, waayo, iyagu waxay ka cabsanayeen dadkii dalalka degganaa, oo waxay Rabbiga ugu dul bixiyeen qurbaanno la gubo oo ahaa kuwii subaxnimada iyo kuwii habeennimada. ⁴Oo iiddii taambuugyadana waxay u iideen sidii ay u qornayd, oo maalin kastana waxay tiro ku bixinayeen qurbaannada la gubo, sidii amarku ahaa, iyo intii maalin kasta layska doonayay; ⁵dabadeedna qurbaankii joogtada ahaa, iyo kuwii bilaha cusub, iyo iidihi Rabbiga oo quduuska ahaa, iyo kii qof waluba Rabbiga ikhtiyaarkiisa ugu bixiyey. ⁶Oo maalintii kowaad oo bishii toddobaad ayay bilaabeen inay Rabbiga u bixiyaan qurbaanno

la gubo, laakiinse macbudka aasaaskiisii weli lama dhigin. ⁷Oo waxay wastaadyadii iyo nijaarradii siiyeen lacag; oo kuwii reer Siidoon iyo kuwii reer Turosna waxay siiyeen cunto, iyo cabniin, iyo saliid si ay geedaha kedarka la yidhaahdo Lubnaan uga keenaan oo ay badda u soo marsiiyaan ilaa Yaafaa, sidii uu Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris ugu oggolaaday.

Dibudhisiddii Macbudka

⁸Haddaba markay yimaadeen guriga Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal sannaddii labaad bisheedii labaad ayay Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo Yeeshuuca oo ahaa ina Yoosaadaaq, shuqulkii bilaabeen, iyaga iyo intii kale oo ahayd wadaaddadii walaalahood ahaa, iyo kuwii reer Laawi, iyo kullii intii maxaabiista ka soo baxday oo Yeruusaalem timid, oo kuwii reer Laawi intii labaatan sannadood jirtay ama ka sii weyn ayay u doorteen inay shuqulkii guriga Rabbiga u sarreeyaan. ⁹Markaasaa waxaa dhammaan istaagay Yeeshuuca, iyo wiilashiisii iyo walaalihiis, iyo Qadmi'eel iyo wiilashiisii oo ahaa reer Yahuudah, inay u sarreeyaan shaqaalaha ku jira guriga Rabbiga, iyo weliba wiilashii Xeenadaad iyo wiilashoodii iyo walaalahood oo ahaa reer Laawi. ¹⁰Oo kuwii gurigii dhisayay markay aasaaskii macbudka Rabbiga dhigeen waxaa istaagay wadaaddadii iyagoo dharkoodii xidhan oo turumbooyin wata, iyo kuwii reer Laawi oo ahaa ilma Aasaaf oo haysta suxuun laysku garaaco, inay Rabbiga ammaanaan sidii uu ahaa amarkii Daa'uud oo ahaa boqorkii reer binu Israa'iil. ¹¹Oo markaasay darandoorri u gabyeen iyagoo Rabbiga ammaanaya oo u mahadnaqaya, oo leh, Isagu wuu wanaagsan yahay, reer binu Israa'iilna weligiisba wuu u naxariistaa. Oo markay

Rabbiga ammaaneen ayaa dadkii oo dhammu dhawaaq weyn ku dhawaaqay, maxaa yeelay, waxaa la dhigay aasaaskii gurigii Rabbiga. ¹²Oo wadaaddadii badidood, iyo kuwii reer Laawi, iyo madaxdii qabiilooyinka oo ahaa odayaashii arkay gurigii hore ayaa aad u ooyay markay arkeen gurigan aasaaskiisii oo hortooda lagu dhigay, oo kuwo badanuna farxad bay la qayliyeen, ¹³oo sidaas daraaddeed dadkii wuu kala sooci kari waayay dhawaaqii farxadda iyo qayladii oohinta, oo buuqiina waxaa laga maqlay meel fog.

Dhisiddii Macbudka Oo La Horjoogsaday

4 Haddaba cadaawayaashii reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin markay maqleen inay kuwii maxaabiistii ahaan jiray macbud u dhisayeen Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, ²ayay u soo dhowaadeen Serubaabel, iyo madaxdii qabiilooyinka, oo waxay ku yidhaahdeen, Annana aan idinka dhisno, waayo, Ilaahiinna waan u doonnaa sidiinnoo kale, oo isaga allabari baan u bixin jirnay tan iyo waagii uu Eesar Xaddoon oo boqorkii Ashuur ahaa halkan na keenay. ³Laakiinse Serubaabel iyo Yeeshuuca, iyo madaxdii qabiilooyinka reer Israa'iil intoodii kaleba waxay ku yidhaahdeen, Idinka waxba idinkama gelin inaad Ilaahayaga guri noola dhistaan, laakiinse annagaa dhammaantayo guri u dhisayna Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, sidii uu Boqor Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris nagu amray. ⁴Markaasaa dadkii dalka degganaa waxay daaliyeen gacmihii dadkii reer Yahuudah, oo waxdhisiddiina way ka cabsiyeen, ⁵oo waxay u soo kiraysteen taliyayaal si ay qasdigoodii uga xumeeyaan, Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris wakhtigiisii oo dhan,

iyo tan iyo xataa dowladnimadii Daariyus oo ahaa boqorkii Faaris.

Horistaagiddii Dambe Ee Killiyadii Ahashwerus Iyo Artaxshasta

⁶Oo waagii Ahashwerus boqortooyada qabsaday markii dowladnimadiisu bilaabatay ayay ashtako ka soo qoreen dadkii degganaa Yahuudah iyo Yerusaaalem.

⁷Oo wakhtigii Artaxshasta ayaa Bishlaam, Mitredaad, Taabeel, iyo saaxiibbadiisii kale arji u soo qoray Artaxshasta oo ahaa boqorkii Faaris, oo warqadda farteedu waxay ahayd tan Suuriya, waxaana lagu micneeyey afka Suuriya. ⁸Taliyihii Rexuum ahaa iyo karraanigii Shimshay ahaa ayaa sidan warqad Yerusaaalem ka gees ah ugu soo qoray Boqor Artaxshasta. ⁹Markaasaa waxaa qoray taliyihii Rexuum ahaa iyo karraanigii Shimshay ahaa, iyo saaxiibbaddoodii kale oo ahaa reer Diinaayee, iyo reer Afarsatkaayee, iyo reer Tarfelaayee, iyo reer Afaarsaayee, iyo reer Arkewaayee, iyo reer Baabuloon, iyo reer Shuushankaayee, iyo reer Dehaayee, iyo reer Ceelaam, ¹⁰iyo quruumaha intoodii kale oo boqorkii weynaa oo gobta ahaa Aasnafar u soo gudbiyey oo dejiyey magaalada Samaariya iyo dalka intiisa kaloo webiga ka shishaysa iyo wixii la mid ah. ¹¹Kanu waa naqilkii warqaddii ay Boqor Artaxshasta u direen: Dadka webiga ka shishay, oo addoommadaada ahu waxay leeyihiin, ¹²Boqorow, bal ogow, in Yuhuuddii kaa soo kacday ay Yerusaaalem noogu yimaadeen, oo ay dhisayaan magaaladii caasiga ahayd oo xumayd, oo derbiyadii way dhammeeyeen, aasaaskiina way hagaajiyeen. ¹³Haddaba boqorow bal ogow, in haddii magaaladan la dhiso, oo derbiyadeeda la dhammeeyo, ayan iyagu markaas bixin doonin gabbaro, canshuur,

amase baad, ugudambaystana boqorraday wax yeeli doontaa. ¹⁴Haddaba annagu waxaannu cunnaa cusbada hoygaaga, boqorow, oo naguma habboona inaannu aragno adigoo lagu ciso jebiyey, oo sidaas daraaddeed ayaan kuugu soo cid dirnay oo kuu ogeysiinnay, boqorow, ¹⁵si loo baadho buugaggii taariikhda oo awowayaashaa, oo sidaasaad buugagga taariikhda uga heli doontaa oo u ogaan doontaa in magaaladanu tahay magaalo caasi ah, oo ay u waxyeello badan tahay boqorrada iyo gobolladaba, iyo in iyada waagii hore fallaagada laga kiciyey, oo sababtaas aawadeed baa magaaladan loo dumiyey. ¹⁶Boqorow, waxaannu ku ogeysiinaaynaa in haddii magaaladan la dhiso, oo derbiyadeeda la dhammeeyo, aadan sababtaas aawadeed waxba qayb ku yeelan doonin inta webiga ka shishaysa. ¹⁷Markaasaa boqorkii wuxuu warqad jawaab ah u soo diray taliyihii Rexuum ahaa, iyo karraanigii Shimshay ahaa, iyo intii kaloo saaxiibbaddooda ahayd oo Samaariya degganaa, iyo dadkii kaloo webiga shishadiisa degganaa, oo wuxuu yidhi, Nabad iyo wax la mid ahu korkiinna ha ahaadeen. ¹⁸Warqaddii aad noo soo dirteen bayaan ayaa hortayda loogu akhriyey. ¹⁹Oo anna amar baan bixiyey, oo buugaggii baa la baadhay, oo waxaa la helay in magaaladanu waagii hore boqorro ku kici jirtay, iyo in dhexdeeda lagu caasiyoobi jiray oo lagu fallaagoobi jiray. ²⁰Oo weliba Yerusaaalem waxaa xukumi jiray boqorro xoog badan, oo waxay u talin jireen inta webiga ka shishaysa oo dhan, oo gabbaro, iyo canshuur, iyo baadba waa la siin jiray. ²¹Haddaba idinku waxaad amar ku bixisaan in nimankaasu shuqulka joojiyaan iyo inaan magaaladaas la dhisin ilaa aan amar bixiyo. ²²Oo idinku iska jira inaynaan xaalkaas daynin, waayo, bal maxaa khasaare

ugu sii kordhaya in waxyeello boqorrada gaadho? ²³Oo markii Boqor Artaxshasta warqaddiisii naqilkeedii lagu hor akhriyey Rexuum iyo karraanigii Shimshay ahaa, iyo saaxiibbaddood, haddiiba waxay degdeg ugu tageen Yuhuuddii Yerusaaalem joogtay, oo waxay ku joojiyeen qasab iyo xoog. ²⁴Oo markaasuu joogsaday shuqulkii guriga Ilaah Yerusaaalem ku yaal; oo wuxuu joogsaday ilaa sannaddii labaad oo dowladnimadii Daariyus oo boqorkii Faaris ahaa.

Warqaddii Tatenay U Diray Daariyus

5 Haddaba nebiyadii ahaa Nebi Xaggay, iyo Sekaryaah ina Iddo ayaa wax u sii sheegay Yuhuuddii degganayd Yahuudah iyo Yerusaaalem, oo magaca Ilaaha reer binu Israa'iil ayay wax ugu sii sheegeen. ²Markaasaa waxaa kacay Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo Yeeshuua oo ahaa ina Yoosaadaaq, oo waxay bilaabeen inay dhisaa gurigii Ilaah oo ku yaal Yerusaaalem; oo waxaa iyaga la jiray oo caawinayay nebiyadii Ilaah. ³Oo isla markaasba waxaa u yimid Tatenay oo ahaa taliyihii dalka webiga ka shishay, iyo Shetar Boosnay iyo saaxiibbaddood, oo waxay ku yidhaahdeen, War yaa amar idin siiyey inaad gurigan dhistaan, iyo inaad derbigan dhammaysaan? ⁴Markaasaannu sidan kula hadalnay, oo ku nidhi, Nimanka dhismahan dhisaya magacyadooda maxaa la yidhaahdaa? ⁵Laakiinse duqowdii Yuhuudda waxaa isha ku hayay Ilaahooda, oo iyana shuqulkii ma ay joojin ilaa xaalku soo gaadho Daariyus, oo warqad jawaab ah ee taas ku saabsan loo soo celiyo. ⁶Tanu waa naqilkii warqaddii Tatenay oo ahaa taliyihii dalka webiga ka shishay, iyo Shetar Boosnay, iyo saaxiibbadiis oo ahaa reer Afarsekaayee oo webiga

shishadiisa joogay ay u soo direen boqorkii Daariyus. ⁷Warqad bay u direen, oo waxaa ku qornaa wax sidan ah: Boqor Daariyusow, nabadi korkaaga ha ahaato. ⁸Boqorow, bal ogow inaannu tagnay gobolka Yahuudah, oo soo aragnay gurigii Ilaaha weyn, oo dhagaxyo waaweyn lagu dhisay, oo derbiyadiisana alwaax la dhex geliyey, oo shuqulkaasuna dadaal buu ku socdaa oo gacmahooduu ku liibaanaa. ⁹Oo waxaannu duqowdaas weyddiinay oo ku nidhi, Yaa idin siiyey amar aad gurigan ku dhistaan, oo aad derbigan ku dhammaysaan? ¹⁰Oo haddana waxaannu kaloo weyddiinay magacyadoodii, si aan kuu ogeysiinno, iyo si aan kuugu soo qorno nimanka madaxdooda ah magacyadooda. ¹¹Oo iyana sidanay jawaab noogu soo celiyeen oo yidhaahdeen, Waxaannu nahay addoommadii Ilaaha samada iyo dhulka, oo waxaannu dhisaynaa gurigan oo sannado badan oo hore la dhisay, oo boqor weyn oo reer binu Israa'iil ahu uu dhisay oo dhammeeyey. ¹²Laakiinse awowayaashayadii waxay ka xanaajiyeen Ilaaha samada, oo taas daraaddeed ayuu ugu riday gacanti Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon, kii reer Kaldaiin oo gurigan dumiyey oo dadkiina Baabuloon u kaxaystay. ¹³Laakiinse Kuuros oo ahaa boqorkii Baabuloon sannaddiisii kowaad ayaa Boqor Kuuros bixiyey amar lagu dhiso gurigan Ilaah. ¹⁴Oo weliba weelashii dahabka iyo lacagta ahaa ee gurigii Ilaah oo uu Nebukadnesar ka qaaday macbudkii Yerusaaalem ku yiil oo uu geeyey macbudkii Baabuloon, kuwaas boqor Kuuros wuu ka soo bixiyey macbudkii Baabuloon, oo waxaa loo soo dhiibay mid magiciisa la odhan jiray Sheeshbasar, oo uu isagu taliye ka dhigay; ¹⁵oo wuxuu isagii ku yidhi, Tag oo weelashan qaad, oo waxaad gelisaa macbudka

Yeruusaalem ku yaal, oo gurigii Ilaahna ha laga dhiso meeshiisii. ¹⁶Markaasaa Sheeshbasarkii yimid, oo wuxuu dhigay aasaaskii guriga Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal, oo tan iyo waagaas waa la dhisayay, laakiinse weli lama dhammaystirin. ¹⁷Haddaba sidaas daraaddeed, haddii ay kula wanaagsan tahay, boqorow, bal ha la baadho gurigaaga khasnadda ah oo Baabuloon ku yaal, bal inay saas tahay in Boqor Kuuros amar ku bixiyey in la dhiso gurigan Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal, oo noo soo dir wixii aad xaalkan ka damacsan tahay.

Amarkii Boqor Daariyus

6 Markaasaa Boqor Daariyus amar bixiyey, oo waa la baadhay gurigii buugagga taariikhda oo khasnadaha la dhigi jiray ee Baabuloon ku dhex yiil. ²Markaasaa magaalada Axmetaa la yidhaahdo oo ku tiil gobolka Maadi ayaa hoygii boqorka laga helay qorniin duudduuban, oo waxaa xusuus ugu qornaa wax sidan ah. ³Sannaddii kowaad oo Boqor Kuuros ayaa Boqor Kuuros bixiyey amar ku saabsan guriga Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal, oo wuxuu yidhi, Guriga ha la dhiso, kaasoo ah meeshii allabaryo lagu bixiyo, oo aasaaskiisana si adag ha loo dhigo, oo sarjooggiisu ha ahaado lixdan dhudhun, ballaadhiisuna lixdan dhudhun; ⁴oo ha lagu dhiso saddex saf oo dhagaxyo waaweyn ah iyo saf alwaax cusub ah; kharashkiisana ha laga bixiyo guriga boqorka. ⁵Oo weliba weelashii guriga Ilaah oo ahaa dahabka iyo lacagta oo Nebukadnesar uu ka soo qaaday macbudka Yeruusaalem ku yaal, oo uu keenay Baabuloon, ha la celiyo, oo mar dambe ha la geeyo macbudka Yeruusaalem ku yaal, mid kastaba meeshiisii ha la dhigo, oo waxaad gelisaa guriga Ilaah. ⁶Haddaba sidaas daraaddeed Tatenay, oo ah taliyaha dalka

webiga ka shisheeya, iyo Shetar Boosnay, iyo saaxiibbadiinna reer Afarsekaayee oo webiga shishadiisa joogow, idinku halkaas iskaga fogaada, ⁷oo gurigan Ilaah shuqulkiisa faraha ka qaada, oo taliyaha Yuhuudda iyo odayaasha Yuhuuddu gurigan Ilaah meeshiisii ha ka dhiseen. ⁸Oo weliba waxaan amar ku bixiyey wixii aad u samayn lahaydeen odayaashan Yuhuudda oo dhisaya gurigan Ilaah. Waa in alaabta boqorka iyo xataa gabbarada laga qaado inta webiga ka shishaysa nimankan kharash loo siiyo iyadoo aad loogu dadaalayo, si aan iyaga loo hor joogsan innaba. ⁹Oo wax alla wixii ay u baahan yihiin oo ay wadaaddada Yeruusaalem jooga idin weyddiistaan oo ah dibi yaryar, iyo wanan, iyo baraar, oo ay Ilaaha samada qurbaanno la gubo ugu bixiyaan, iyo sarreen, iyo cusbo, iyo khamri, iyo saliidba ha la siiyo maalin kasta, oo yaan laga baajin, ¹⁰inay iyagu Ilaaha samada u bixiyaan allabaryo caraf udgoon, oo ay u duceeyaan boqorka naftiisa iyo tan wiilashiisaba. ¹¹Oo weliba waxaan kaloo amar ku bixiyey in ku alla kii eraygan beddela gurigiisa loox weyn laga bixiyo, oo inta la qotomiyo, isaga lagu deldelo, oo gurigiisana taas aawadeed ha laga dhigo taallo digo ah, ¹²oo Ilaahii magiciisa halkaas dejiyey ha afgembiyo boqorradii iyo dadkii gacantooda u soo fidiya inay amarkaas beddelaan si ay u dumiyaan gurigaas Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal. Anigoo Daariyus ah amar baan bixiyey, ee haddaba dadaal ha loo sameeyo.

Dhammaystirkii Iyo Gooni Ka Dhigiddii Macbudka

¹³Wixii Boqor Daariyus u soo diray aawadiis ayay Tatenay oo ahaa taliyihii dalka webiga ka shisheeya, iyo Shetar Boosnay, iyo saaxiibbadoodba dadaal ku wada sameeyeen. ¹⁴Oo duqowdii

Yuhuudduna waxay wax ku dhiseen oo ku liibaaneen wax sii sheegiddii Nebi Xaggay iyo Sekaryaah oo ahaa ina Iddo. Oo iyagu macbudkii way dhiseen oo dhammeeyeen, sidii uu ahaa amarkii Ilaaha reer binu Israa'iil, iyo sidii uu ahaa amarkii Kuuros, iyo Daariyus, iyo Artaxshasta oo ahaa boqorkii Faaris. ¹⁵Oo gurigaas dhismihiisii waxaa la dhammeeyey sannaddii lixaad oo dowladnimadii Boqor Daariyus bishii Adaar maalinteedii saddexaad. ¹⁶Oo reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadii, iyo reer Laawi, iyo dadkii maxaabiista ka soo noqday intoodii kaleba gurigan Ilaah gaar bay uga dhigeen iyagoo faraxsan. ¹⁷Oo markay gurigan Ilaah gaar uga dhigayeen waxay u bixiyeen boqol dibi, iyo laba boqol oo wan, iyo afar boqol oo baraar ah; oo qurbaan dembina waxay reer binu Israa'iil oo dhan ugu bixiyeen laba iyo toban orgi intii ay ahaayeen tirada qabiilooyinkii reer binu Israa'iil. ¹⁸Oo sida kitaabkii Muuse ku qoran waxay wadaaddadii u qaybiyeen qaybahoodii, kuwii reer Laawina jagooyinkoodii, adeegidda Ilaah oo Yeruusaalem laga adeegayo aawadeed.

Iiddii Kormaridda

¹⁹Oo bishii kowaad maalinteedii afar iyo tobnaad ayaa dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday waxay dhawreen Iiddii Kormaridda. ²⁰Waayo, wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi way iswada daahirsheen dhammaantood; oo giddigood daahir bay ahaayeen, markaasay neefkii Kormaridda u bireeyeen dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday oo dhan, iyo wadaaddadii walaalahood ahaa, iyo naftoodiiba. ²¹Oo waxaa cunay reer binu Israa'iil oo maxaabiisnimada ka soo noqday, iyo in alla intii naftooda gooni uga soocday nijaastii dadkii dalka degganaa inay doondoonaan Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil,

²²oo waxay toddoba maalmood farxad ku dhawreen Iiddii Kibistaan-khamiirka-lahayn, waayo, Rabbigu aad buu uga farxiyey, oo wuxuu iyaga u soo jeediyey qalbigii boqorkii Ashuur inuu gacmahooda xoogeeyo intay ka shaqaynayeen gurigii Ilaah, kaasoo ah Ilaaha reer binu Israa'iil.

Cesraa Oo Yeruusaalem Yimid

7 Haddaba waxyaalahaas dabadeed intii Artaxshasta oo boqorkii Faaris ahaa dowladnimada haystay ayaa Baabuloon waxaa ka soo kacay Cesraa ina Seraayaah, oo ahaa ina Casaryaah, ina Xilqiyaah, ²ina Shalluum, ina Saadooq, ina Axiitub, ³ina Amaryaah, ina Casaryaah, ina Meraayood, ⁴ina Seraxyaah, ina Cusii, ina Buqii, ⁵ina Abiishuua, ina Finexaas, ina Elecaasaar, ina Haaruun kii ahaa wadaadka sare; ⁶oo Cesraahan ayaa ka tegey Baabuloon, oo wuxuu ahaa karraani aad u yaqaan sharcigii Muuse uu Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil siiyey; oo boqorkuna wuxuu siiyey wixii uu weyddiistay oo dhan sidii ay gacantii Rabbiga Ilaahiis ahu u saarnayd. ⁷Oo sannaddii toddobaad oo dowladnimadii Boqor Artaxshasta waxaa Yeruusaalem tegey qaar ah reer binu Israa'iil, iyo wadaaddada, iyo reer Laawi, iyo nimankii gabayaaga ahaa, iyo irid-dhawryadii, iyo reer Netiiniim. ⁸Oo wuxuu Yeruusaalem yimid boqorka sannaddiisii toddobaad, bisheedii shanaad. ⁹Baabuloon ayuu ka soo baxay bishii kowaad maalinteedii kowaad, oo wuxuu Yeruusaalem yimid bishii shanaad maalinteedii kowaad, sidii ay gacantii Ilaahiisa oo wanaagsanayd u saarnayd. ¹⁰Waayo, Cesraa wuxuu qalbigiisa u diyaariyey inuu doondoono oo sameeyo Rabbiga sharcigiisa iyo inuu reer binu Israa'iil baro qaynuunno iyo xukummo.

Warqaddii Boqor Artaxshasta U Diray Cesraa

¹¹Haddaba kanu waa naqilkii warqaddii uu Boqor Artaxshasta siiyey Cesraa oo ahaa wadaadkii iyo karraanigii kaasoo ahaa karraanigii erayadii amarrada Rabbiga iyo qaynuunnadiisii uu reer binu Israa'iil siiyey. ¹²Anigoo ah Artaxshasta boqorkii boqorrada, waxaan u qorayaa wadaadkii Cesraa oo ah karraanigii sharciga Ilaaha samada ee kaamil ah, iyo wax la mid ah.

Salaan

¹³Waxaan amar ku bixinayaa in dadka reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadooda, iyo reer Laawi, inta boqortooyadayda ku jirta, ee ikhtiyaarkooda u doonaya inay Yerusaaalem tagaan, ay dhammaan ku raacaan. ¹⁴Waxaa ku soo diray boqorkii iyo toddobadiisii lataliye inaad soo warsatid Yahuudah iyo Yerusaaalem, sida waafaqsan sharciga Ilaahaaga oo gacantaada ku jira, ¹⁵iyo inaad qaaddid lacagta iyo dahabka ay boqorka iyo lataliyayaashiisu ikhtiyaarkooda ugu bixiyeen Ilaaha reer binu Israa'iil oo rugtiisu tahay Yerusaaalem, ¹⁶iyo kulli lacagta iyo dahabka aad ka heli doonto gobolka Baabuloon oo dhan, iyo qurbaanka dadku ikhtiyaarka u bixiyo, iyo kan wadaaddadu ay ikhtiyaarkooda ugu bixiyaan guriga Ilaahooda oo Yerusaaalem ku yaal aawadiis, ¹⁷haddaba sidaas daraaddeed waa inaad aad ugu dadaashaa inaad lacagtan ku iibiso dibi, iyo wanan, iyo baraar, iyo qurbaannadooda hadhuudhka ah, iyo qurbaannadooda cabniinka ah, oo aad ku dul bixisaa meesha allabariga ee guriga Ilaahaaga oo Yerusaaalem ku yaal. ¹⁸Oo lacagta iyo dahabka intooda kale ku sameeya wax alla wixii adiga iyo walaalahaa idinla wanaagsan oo sida Ilaahiin doonayo ah.

¹⁹Oo weelasha laguugu dhiibay in lagu qabto adeegidda guriga Ilaahaaga waxaad hor geeesaa Ilaaha Yerusaaalem. ²⁰Oo wax alla wixii kaloo loogu baahan yahay guriga Ilaahaaga aawadiis, ee kugu habboon inaad bixiso, ka bixi boqorka gurigiisa khasnadda ah. ²¹Oo weliba anigoo ah Boqor Artaxshasta waxaan amar ku siinayaa khasnadiyada webiga shishadiisa jooga oo dhan, in dadaal lagu sameeyo wax alla wixii uu idin weyddiisto wadaadka Cesraa oo ah karraaniga sharciga Ilaaha samada, ²²intii ku siman boqol talanti oo lacag ah, iyo boqol kor oo sarreen ah, iyo boqol bad oo khamri ah, iyo boqol bad oo saliid ah, iyo cusbo aan la xisaabin intay tahay. ²³Haddaba wax alla wixii Ilaaha samadu uu amro saas dadaal ha loogu sameeyo guriga Ilaaha samada aawadiis, waayo, bal maxay cadho ugu dhacaysaa boqortooyada boqorka iyo wiilashiisa? ²⁴Oo weliba waxaannu ku ogeysiinaynaa inaanay xalaal ahaan doonin in gabbaro, canshuur, amase baad toona la saaro wadaaddada, iyo kuwa reer Laawi, iyo nimanka gabayaaga ah, iyo irid-dhawryada, iyo reer Netiiniim, iyo addoommada gurigan Ilaah midkoodna. ²⁵Oo adigoo Cesraa ahu xigmadda Ilaahaagu ku siiyey ku dooro xaakinno iyo qaadiyo u garsoora dadka webiga ka shisheeya oo dhan, in alla inta taqaan sharciyada Ilaahaaga, oo kii aan aqoonna bara. ²⁶Oo ku alla kii aan addeecin sharciga Ilaahaaga iyo sharciga boqorka, xukun ha lagu soo dejiyo, iyadoo aad loogu dadaalayo, hadday tahay in la dilo, ama in la masaafuriyo, ama in xoolihiisa lagala wareego, amase in la xidho.

²⁷Waxaa ammaan leh Rabbiga ah Ilaaha awowayaashayo, oo boqorka qalbigiisa geliyey wax sidanoo kale ah, inuu ku qurxiyo guriga Rabbiga oo Yerusaaalem ku yaal,

²⁸oo naxariis iga siiyey boqorkii, iyo lataliyayaashiisa, iyo amiirradiisa xoogga badan hortooda oo dhan. Oo waxaan u xoogaystay sidii gacanta Rabbiga Ilaahayga ahu ii saarnayd, markaasaan reer binu Israa'iil ka dhex urursaday rag madax ah inay i raacaan.

Tiradii Madaxdii Qabiilooyinka Ee La Soo Noqotay Cesraa

8 Haddaba madaxdii qabiilooyinka waa kuwan, oo kanu waa abtirkii kuwii Baabuloon iga raacay waagii Boqor Artaxshasta dowladnimada haystay. ²Wiilashii Fiinexaas waxaa ka socday Gershoom, wiilashii Iitaamaarna Daanyeel; wiilashii Daa'uudna Xatuush, ³oo reer Shekaanyaah ka ahaa; wiilashii Farcoshna Sekaryaah, oo waxaa isaga la abtirsaday boqol iyo konton nin. ⁴Wiilashii Faxad Moo'aabna waxaa ka socday Elihooceenay oo ahaa ina Seraxyaah; oo waxaa isaga la jiray laba boqol oo nin. ⁵Wiilashii Shekaanyaahna waxaa ka socday ina Yaxasii'eel, oo waxaa isaga la jiray saddex boqol oo nin. ⁶Wiilashii Caadiinna waxaa ka socday Cebed oo ahaa ina Yoonaataan, oo waxaa isaga la jiray konton nin. ⁷Wiilashii Ceelaamna waxaa ka socday Yeshacyaah oo ahaa ina Catalyaah, oo waxaa isaga la jiray toddobaatan nin. ⁸Wiilashii Shefatyaahna waxaa ka socday Sebadyaah oo ahaa ina Miikaa'eel, oo isaga waxaa la jiray siddeetan nin. ⁹Wiilashii Yoo'aabna waxaa ka socday Cobadyaah oo ahaa ina Yexii'eel; oo waxaa isaga la jiray laba boqol iyo siddeed iyo toban nin. ¹⁰Wiilashii Shelomiidna waxaa ka socday ina Yoosifyaah, oo waxaa isaga la jiray boqol iyo lixdan nin. ¹¹Wiilashii Beebayna waxaa ka socday Sekaryaah oo ahaa ina Beebay, oo waxaa isaga la jiray siddeed iyo labaatan nin. ¹²Wiilashii Casgaadna waxaa ka socday Yooxaanaan oo ahaa ina Haqaataan,

oo waxaa isaga la jiray boqol iyo toban nin. ¹³Wiilashii Adoniqaam oo ugu wada dambeeyeyna waxaa ka socday saddex nin, oo waa kuwan saddexdoodii magac, Eliifeled, iyo Yecuu'eel, iyo Shemacyaah, oo waxaa iyaga la jiray lixdan nin. ¹⁴Wiilashii Bigwayna waxaa ka socday Cuutay iyo Sabbuud, oo waxaa iyaga la jiray toddobaatan nin.

Ku Soo Noqoshadii Yerusaaalem

¹⁵Oo iyaga waxaan ku soo wada ururiyey webiga u socda xagga Ahawaa, oo halkaasaannu degganayn saddex maalmood; markaasaan dadkii iyo wadaaddadii u fiirsaday, oo halkaasna kama aan helin mid reer Laawi ah. ¹⁶Oo markaasaan u cid diray Eliiceser, iyo Arii'eel, iyo Shemacyaah, iyo Elnaataan, iyo Yaariib, iyo Elnaataan, iyo Naataan, iyo Sekaryaah, iyo Meshullaam, oo wada ahaa rag madax ah, iyo weliba Yooyaariib iyo Elnaataan, oo iyana ahaa macallimiin. ¹⁷Oo waxaan iyagii u diray Iddo oo madax ka ahaa meesha Kaasifiyaa la yidhaahdo; oo waxaan iyagii u sheegay wixii ay ku odhan lahaayeen Iddo iyo walaalihiis oo reer Netiiniim ah oo jooga meesha la yidhaahdo Kaasifiyaa, inay noo keenaan midiidno ka dhex adeega guriga Ilaahayaga. ¹⁸Oo sidii ay gacanta wanaagsan oo Ilaahayagu noo saarnayd, waxay noo keeneen nin waxgarad ah oo ah reer Maxlii, oo ka ah reer Laawi, oo ka sii ah reer binu Israa'iil, iyo Sheereebyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiis oo siddeed iyo toban isku ahaa, ¹⁹iyo Xashabyaah, iyo Yeshacyaah oo ahaa reer Meraarii, iyo walaalihiis iyo wiilashoodii oo labaatan isku ahaa, ²⁰iyo reer Netiiniim oo ay Daa'uud iyo amiirradiisii u dhiibeen adeegiddii reer Laawi oo laba boqol iyo labaatan ahaa, oo dhammaantoodna

ninba magiciisii baa loogu yeedhi jiray. ²¹Oo markaasaan, intii aannu joognay Webi Ahawaa, halkaas kaga dhawaaqay in la soomo, inaannu isku hoosaysiinno Ilaahayaga hortiiisa, inaannu ka barinno jid toosan oo annaga iyo dhallaankayaga iyo xoolahayaga oo dhammuba aannu marno. ²²Waayo, waxaan ka xishooday inaan boqorka weyddiisto koox askar iyo fardooley ah inay naga caawiyaan cadowga jidka noo jooga, maxaa yeelay, boqorka baannu la hadallay oo ku nidhi, Gacanta Ilaahayagu waxay saaran tahay intii isaga doondoonta oo dhan, wayna u wanaagsan tahay; laakiinse xooggiisa iyo cadhadiisu waxay ka gees yihiin in alla intii isaga ka tagta oo dhan. ²³Sidaas daraaddeed waannu soonnay, oo waxaannu ka barinnay Ilaahayo wax taas ku saabsan, wuuna naga aqbalay. ²⁴Markaasaan gooni u soocay laba iyo toban nin oo wadaaddada madaxdoodii ah, oo waxay ahaayeen Sheerebyaah iyo Xashabyaah, iyo toban iyaga la jiray oo walaalahood ah, ²⁵oo waxaan u miisaamay lacagtii iyo dahabkii iyo weelashii ahaa qurbaankii loo bixiyey guriga Ilaah oo ay wada bixiyeen boqorkii iyo lataliyayaashiisii iyo amiirradiisii, iyo reer binu Israa'iilii halkaas joogay oo dhan. ²⁶Waxaan iyaga u miisaamay oo gacanta u geliyey lix boqol iyo konton talanti oo lacag ah, iyo weelal lacag ah oo iyana boqol talanti ah, iyo boqol talanti oo dahab ah, ²⁷iyo labaatan maddiibadood oo dahab ah oo iyana kun dirham ah, iyo laba weel oo ah naxaas dhalaalaysa oo sida dahab qaali u ah. ²⁸Oo markaasaan ku idhi, Idinku Rabbigaad quduus u tihiin oo weelashuna waa quduus, oo lacagta iyo dahabka waa qurbaan ikhtiyaar loogu bixiyey Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin. ²⁹Haddaba idinku dhawra oo xajiya ilaa aad ku hor miisaantaan wadaaddada sare,

iyo kuwa reer Laawi, iyo amiirrada qolooyinka reer binu Israa'iil, idinkoo jooga qolladaha guriga Ilaah ee Yeruusaalem. ³⁰Sidaasay wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi u aqbaleen miisaankii lacagtii iyo dahabkii iyo weelashii inay geeyaan Yeruusaalem iyo ilaa guriga Ilaahayo.

³¹Markaasaannu Webi Ahawaa ka tagnay, oo Yeruusaalem u ambabbaxnay bishii kowaad maalinteedii laba iyo tobnad; oo waxaa na saarnayd gacantii Ilaahayo, wuuna naga samatabbixiyey gacantii cadowga iyo kuwii jidka noogu gabbanayay. ³²Oo waxaannu nimid Yeruusaalem oo halkaasaannu intii saddex maalmood ah iska joognay. ³³Oo maalintii afraad ayaa lacagtii iyo dahabkii iyo weelashii lagu dhex miisaamay gurigii Ilaahayo oo waxaa gacanta loo geliyey wadaadkii Mereemood oo ahaa ina Uriyaah, oo waxaa isaga la jiray Elecaasaar oo ahaa ina Fiinexaas; oo waxaa kaloo iyaga la jiray Yoosaabaad oo ahaa ina Yeeshuuc, iyo Noocadyaah oo ahaa ina Binnuwii oo iyana ahaa reer Laawi; ³⁴oo alaabtii oo dhan waxay ku wada guddoomaan tiro iyo miisaan, oo miisaankii oo dhanna waagaas ayaa la wada qoray. ³⁵Oo dadkii maxaabiista ahaan jiray ee masaafuriska ka soo noqday, waxay Ilaaha reer binu Israa'iil allabaryo la gubo ugu bixiyeen laba iyo toban dibi reer binu Israa'iil oo dhan aawadiis, iyo lix iyo sagaashan wan, iyo toddoba iyo toddobaatan baraar ah, iyo laba iyo toban orgi oo qurbaan dembi loo bixiyey; oo kulli intaas oo dhammu waxay ahaayeen allabaryo la gubo oo Rabbiga loo bixiyey. ³⁶Oo waxay amarkii boqorka u geeyeen saraakiishii boqorka iyo taliyayaashii webiga ka shisheeyey; oo iyana way taageereen dadkii iyo gurigii Ilaah.

Baryadii Cesraa Ee Ku Saabsanayd Guurka

9 Oo markii waxyaalahaas la sameeyey dabadeed waxaa ii yimid amiirradii oo igu yidhi, Dadka reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadii iyo reer Laawi, gooni isagama ay soocin dadyowgii dalka degganaa, ee waxay sameeyaan waxyaalahooda karaahiyada ah ee ay reer Kancan, iyo reer Xeed, iyo reer Feris, iyo reer Yebuus, iyo reer Cammoon, iyo reer Moo'aab, iyo Masriyiintii, iyo reer Amor sameeyaan. ²Waayo, iyaga iyo wiilashoodiiba waxay guursadeen gabdhahoodii, oo sidaasuu farcankii quduuska ahaa ugu qasmay dadyowgii dalka degganaa; oo weliba xadgudubkaas waxaa madax u ahaa amiirrada iyo taliyayaasha. ³Oo kolkaan waxaas maqlay ayaan dharkaygii iyo go'aygii jeexjeexay, oo timihii ku yiil madaxayga iyo gadhkaayana waan iska rifay, oo waxaan fadhiistay anigoo wareersan. ⁴Markaasaa waxaa igu soo shiray in alla intii ka cabsan jirtay erayga Ilaaha reer binu Israa'iil, dadkii maxaabiista ka soo noqday xadgudubkoodii aawadiis; oo anna halkaasaan iska fadhiyey tan iyo qurbaankii makhribka anigoo wareersan. ⁵Oo markii qurbaankii makhribka la gaadhay ayaan ka kacay is-hoosaysiintaydii, iyadoo dharkaygii iyo go'aygiiba jeexjeexan yihiin, markaasaan jilbajoogsaday oo gacmaha u horsaday Rabbiga Ilaahayga ah; ⁶kolkaasaan idhi, Ilaahayow, waan ka xishoonayaa oo waan ka yaxyaxayaa inaan wejigayga xaggaaga u soo jeedsho, waayo, Ilaahayow, xumaatooyinkayagii ayaa nagu batay, oo dembilahaanshahayagiina wuxuu kor ugu baxay samooyinka. ⁷Tan iyo waagii awowayaashayo iyo ilaa maantadan xujo badan baannu lahayn, oo xumaatooyinkayagii aawadood ayaa annaga iyo boqorradayadii

iyo wadaaddadayadiiba loogu gacangeliyey boqorradii dalalka degganaa inay seef nala dhacaan, oo ay maxaabiis naga dhigaan, oo ay na dhacaan, iyo inay na wareeriyaan, siday maantadan tahay. ⁸Oo hadda intii wakhti yar ah ayaa Rabbiga Ilaahayaga ahu raalli naga noqday si qaar nooga hadhaan oo ay u baxsadaan, iyo si uu dhihib noogu siiyo meeshiisa quduuska ah, in Ilaahayagu indhahayaga iftiimiyo, oo uu wakhti yar nagu soo nooleeyo addoonnimadayada. ⁹Waayo, waxaannu nahay dad addoommo ah, laakiinse Ilaahayagu naguma dayrin addoonnimadayadii, illowse naxariis buu nagu siiyey boqorradii Faaris hortooda, inuu na nooleeyo aawadeed, si aannu u taagno guriga Ilaahayo, oo aannu u hagaajinno burburkiisii hore, iyo inuu derbi naga dhex siiyo Yahuudah iyo Yeruusaalemba. ¹⁰Haddaba Ilaahayagow, bal maxaan nidhaahnaa tan dabadeed? Waayo, waxaannu ka tagnay amarradaadii, ¹¹aad noogu soo dhiibtay nebiyadii addoommadaada ahaa, oo aad ku tidhi, Dalka aad inaad hantidaan ugu socotaan waa dal aan nadiif ahayn, oo wuxuu ku nijaasobay dadyowga deggan nijaastooda, iyo karaahiyadooda, iyo wasakhnimadooda dhammaan ka buuxsantay gees ilaa ka gees. ¹²Haddaba gabdhihiinna wiilashooda ha u guurinina, wiilashiinnana gabdhahooda ha u guurinina, weligiinna ha doonina nabaddooda ama barwaaqadooda, si aad xoog u yeelataan, oo aad u cuntaan dalka wixiisa wanaagsan, oo aad carruurtiinnana dhaxal ahaan ugaga tagtaan weligiin. ¹³Oo tanu waxay noogu soo degtay falimahayagii sharka ahaa aawadood, iyo xujadayadii weynayd aawadeed, maxaa yeelay, Ilaahayagiiyow, waxaad nagu taqsiirtay wax ka yar intii xumaatooyinkayagu mudnaayeen,

oo weliba waxaad na siisay dad caynkan ah oo noo hadha, ¹⁴Haddaba waxaas oo dhan dabadeed ma mar kalaannu amarradaada jebinnaa, oo aannu la xididnaa dadyowga karaahiyadan sameeya? Sow noo cadhoon maysid jeeraad na wada baabbi'isid oo aadan innaba naga reebin dad hadha iyo mid naga baxsada toona? ¹⁵Rabbiyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, xaq baad tahay, waayo, waxaannu nahay dad hadhay oo baxsaday, sida ay maantadan tahay; bal eeg, waxaannu kula hor joognaa xujadayada, waayo, taas aawadeed ninna hortaada ma istaagi karo.

Dadkii Way Qirteen Dembigoodii

10 Haddaba intii Cesraa tukanayay oo uu wax qiranayay isagoo ooyaya oo isku tuuraya guriga Ilaah hortiiisa, waxaa isagii reer binu Israa'iil uga soo ururay shir aad u weyn oo rag iyo dumar iyo carruurba leh, waayo, dadkii aad bay u ooyeen. ²Oo Shekaanyaah oo ahaa ina Yexii'eel oo ahaa reer Ceelaam wuxuu u jawaabay Cesraa, oo ku yidhi, Annagu waxaannu ku xadgudubnay Ilaahayo, oo naago qalaad ayaannu ka guursannay dadyowgii dalka; laakiinse reer binu Israa'iil weli waxay leeyihiin rajo xaalkan ku saabsan. ³Haddaba sidaas daraaddeed aannu Ilaahayo axdi la dhiganno innaannu iska erinno naagahaas oo dhan, iyo intii ay dhaleenba, sidii ay tahay talada sayidkayga, iyo ta kuwa ka gariira amarka Ilaahayo, oo sidii sharciga waafaqsan ha loo sameeyo. ⁴Haddaba kac, waayo, xaalkan adiguu ku dul saaran yahay, oo annana waannu kula jirnaa; si wanaagsan u dhiirranow, oo samee. ⁵Markaasaa Cesraa kacay oo wuxuu wadaaddadii sare iyo reer Laawi iyo reer binu Israa'iil oo dhan ku wada dhaariyey inay sameeyaan sida eraygaasu

leeyahay. Oo iyana saasay ku wada dhaarteen. ⁶Markaasaa Cesraa ka kacay gurigii Ilaah hortiiisa, oo wuxuu galay qolkii Yehooxaanaan oo ahaa ina Eliyaashiib, oo markuu halkaas yimid waxba kabis ma uu cunin, biyona ma uu cabbin, waayow wuxuu u baroortay xadgudubkii ay sameeyeen dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday. ⁷Markaasay ka dhex naadiyeen dalka reer Yahuudah iyo Yeruusaalem oo ogeysiis gaadhsiyeen dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday oo dhan inay dhammaantood Yeruusaalem ku soo wada ururaan. ⁸Oo waxay yidhaahdeen, Ku alla kii aan intii saddex maalmood ah iman, sida ay ku taliyeen amiirrada iyo odayaashu, maalkiisa oo dhan waa laga xaaraamayn doonaa, oo isaga qudhiisana gooni baa looga sooci doonaa ururka dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday. ⁹Markaasaa raggii reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin oo dhammu intii saddex maalmood ah ku soo wada urureen Yeruusaalem, oo taas waxay ahayd bishii sagaalaad maalinteedii labaatanaad, kolkaasaa dadkii oo dhammu wuxuu fadhiistay bannaankii guriga Ilaah hortiiisa ahaa, iyagoo gariiraya xaalkan aawadiis iyo roobkii weynaa daraaddiis. ¹⁰Markaasaa waxaa istaagay wadaadkii Cesraa ahaa oo wuxuu dadkii ku yidhi, Idinku waad xadgudubteen oo waxaad guursateen naago qalaad, oo sidaas aad reer binu Israa'iil xujada ugu sii kordhiiseen. ¹¹Haddaba sidaas daraaddeed dembigiinna u qirta Rabbiga ah Ilaahii aowayaashiin, oo sameeya wax isaga ka farxiya; oo gooni isaga sooca dadyowga dalka deggan, iyo naagaha qalaadba. ¹²Markaasaa ururkii oo dhammu isku mar jawaabeen oo cod dheer ku yidhaahdeen, Waa inaanu samaynaa sidaad xaalkayaga ka tidhi. ¹³Laakiinse dadku wuu badan yahay, oo wakhtiganna waxaa jira

roob badan, oo annana dibadda ma taagnaan karno, tanuna ma aha shuqul lagu qaban karo maalin iyo laba toona, waayo, annagu xaalkan aad baannu ugu xadgudubnay. ¹⁴Haddaba amiirradayadu ururka oo dhan ha isu taageen oo kulli inta naagaha qalaad guursatay oo magaalooyinkayaga jooga oo dhammu wakhti la ballamay ha yimaadeen, oo iyaga ha soo raaceen magaalo kasta odayaasheeda iyo xaakinnadeedu, jeeray cadhada kulul oo Ilaahayo ee xaalkan ku saabsan naga rogmato. ¹⁵Laakiinse xaalkan waxaa keliyahu hor istaagay Yonaataan ina Casaheel iyo Yaxaasyaah ina Tiqwaah; waxaana caawiyeey Meshullaam iyo Shabbetay oo ahaa reer Laawi. ¹⁶Oo dadkii maxaabiisnimada ka soo noqdayna saasay yeeleen. Oo waxaa gooni ahaan loo soocay wadaadkii Cesraa ahaa, iyo kuwo madax ah oo ka socda qolooyinkoodii, oo kulligoodna magacyadooda loogu wada yeedhay, oo iyana bishii tobnaad maalinteedii kowaad ayay u fadhiisteen inay xaalkan soo baadhaan. ¹⁷Oo waxay xaalka ku saabsan raggii naagaha qalaad guursaday oo dhan dhammeeyeen bishii kowaad maalinteedii kowaad.

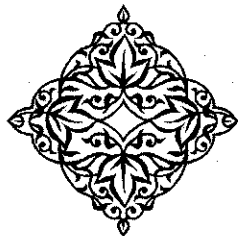
Kuwii Ku Dembaabay Guurka Naago Qalaad

¹⁸Oo wiilashii wadaaddada waxaa laga dhex helay kuwo naago qalaad guursaday; waxayna ahaayeen wiilashii Yeeshuuc, ina Yoosaadaaq iyo walaalihiis oo ahaa Macaseeyaah, iyo Eliiceser, iyo Yaariib iyo Gedalyaah. ¹⁹Oo iyana waxay gacantooda ku dhiibeen oo ku ballanqaadeen inay naagahooda eryaan, oo iyagoo xujo leh waxay xujadooda ugu bixiyeen wan idaha laga soo qabtay. ²⁰Wiilashii Immeerna waxaa laga helay Xanaanii iyo Sebadyaah. ²¹Wiilashii Xaarimna, Macaseeyaah, iyo Eliiyaah, iyo Shemacyaah, iyo

Yexii'eel, iyo Cusiyaah. ²²Wiilashii Fashxuurna, Eliyooceenay, iyo Macaseeyaah, iyo Ismaaciil, iyo Netaneel, iyo Yoosaabaad, iyo Elcaasaah. ²³Oo reer Laawina, Yoosaabaad, iyo Shimcii, iyo Qeelaayaah (kaasu waa Qeliitaa), iyo Fetaxyaah, iyo Yahuudah, iyo Eliiceser. ²⁴Raggii gabayaaga ahaana waxaa laga helay Eliyaashiib; irid-dhawryadiina waxaa laga helay Shalluum, iyo Telem, iyo Uurii. ²⁵Oo reer binu Israa'iilna waxaa laga helay wiilashii Farcosh oo ahaa Ramyaah, iyo Yisyaah, iyo Malkiyyaah, iyo Miyaamin, iyo Elecaasaar, iyo Malkiyyaah, iyo Benaayaah. ²⁶Wiilashii Ceelaamna, Matanyaah, iyo Sekaryaah, iyo Yexii'eel, iyo Cabdii, iyo Yereemood, iyo Eliiyaah. ²⁷Wiilashii Satuuna, Eliyooceenay, iyo Eliyaashiib, iyo Matanyaah, iyo Yereemood, iyo Saabaad, iyo Casiisaa. ²⁸Wiilashii Beebayna, Yehooxaanaan, iyo Xananyaah, iyo Sabbay, iyo Catlay. ²⁹Wiilashii Baaniina, Meshullaam, iyo Malluug, iyo Cadaayaah, iyo Yaashuub, iyo She'aal, iyo Yereemood. ³⁰Wiilashii Faxad Moo'aabna, Cadnaa, iyo Kelaal, iyo Benaayaah, iyo Macaseeyaah, iyo Matanyaah, iyo Besaleel, iyo Binnuwii, iyo Manaseh. ³¹Wiilashii Haarimna, Eliiceser, iyo Yishiyaah, iyo Malkiyyaah, iyo Shemacyaah, iyo Shimcoon, ³²Benyaamiin, iyo Malluug, iyo Shemaryaah. ³³Wiilashii Xaashumna, Matenay, iyo Matataah, iyo Saabaad, iyo Eliifeled, iyo Yereemay, iyo Manaseh, iyo Shimcii. ³⁴Wiilashii Baaniina, Macaday, iyo Camraam, iyo Uu'eel, ³⁵yo Benaayaah, iyo Beedyah, iyo Keluux, ³⁶yo Wanyaah, iyo Mereemood, iyo Eliyaashiib, ³⁷yo Matanyaah, iyo Matenay, iyo Yacasay, ³⁸yo Baanii, iyo Binnuwii, iyo Shimcii, ³⁹yo Shelemyaah, iyo Naataan, iyo Cadaayaah, ⁴⁰Maknadbay, iyo Shaashay, iyo Shaaray, ⁴¹yo Casareel, iyo

Shelemyaah, iyo Shemaryaah,
⁴²iyo Shalluum, iyo Amaryaah, iyo
 Yuusuf. ⁴³Wiilashii Nebona, Yecii'eel,
 iyo Matityaah, iyo Saabaad, iyo
 Sebiinaa, iyo Iddo, iyo Yoo'eel, iyo

Benaayaah. ⁴⁴Oo kulli intaasoo
 dhammu waxay wada guursadeen
 naago qalaad, oo qaarkood waxay
 qabeen naago ay carruur ka
 dhaleen.

NEXEMYAAH

Baryadii Nexemyaah

1 Kanu waa hadalkii Nexemyaah
 oo ahaa ina Xakalyaah. Hadda
 intaan joogay Shuushan oo ah hoygii
 boqorka, sannaddii labaatanaad
 bisheedii Kislee'u, ²waxaa yimid
 Xanaanii oo walaalahayga midkood
 ahaa, isaga iyo niman kale oo
 dalka Yahuudah ka yimid; oo
 markaasaan weyddiiyey wax ku
 saabsan Yuhuuddii baxsatay, oo
 maxaabiistii ka hadhay, iyo wax
 ku saabsan Yeruusaalem. ³Oo
 iyana waxay igu yidhaahdeen,
 Kuwii maxaabiista ka hadhay
 oo gobolkii jira waxay ku jiraan
 dhibaato weyn iyo ceeb; oo derbigii
 Yeruusaalemna waa la dumiyeey, oo
 irdaheediina dab baa lagu gubay.
⁴Oo markaan erayadaas maqlay
 ayaan meel fadhiistay oo ooyay, oo
 intii ayaamo ah ayaan baroortay;
 waanan soomay, oo waxaan ku
 tukaday Ilaaha samada hortiisa, ⁵oo
 idhi, Rabbiyow, Ilaaha samadow,
 Ilaaha weyn oo laga cabsadow, oo
 axdiga xajiya, oo u naxariista kuwa
 isaga jecel oo amarradiisa xajiyow,
 waan ku baryayaaye, ⁶Dhegahaagu
 ha maqleen, indhahaagana fur,
 inaad maqashid baryadayda anoo
 addoonkaaga ah. Wakhtigan
 habeen iyo maalinba waxaan kuu
 baryayaa reer binu Israa'iil oo
 addoommadaada ah, anigoo qiraya
 dembiyadii aan aniga iyo reer
 binu Israa'iil kugu dembaabnay;
 haah, aniga iyo reerka aabbahayba
 waannu dembaabnay. ⁷Oo si aad u
 xun ayaannu kula macaamiloonnay,
 oo ma aannan xajin amarradii, iyo

qaynuunnadii, iyo xukummadii aad
 ku amartay addoonkaagii Muuse
 ahaa. ⁸Waan ku baryayaaye, bal
 xusuuso eraygii aad ku amartay
 addoonkaagii Muuse ahaa, oo aad
 ku tidhi, Haddaad xadgudubtaan,
 waxaan idinku kala dhex firdhin
 doonaa dadyowga, ⁹laakiinse
 haddaad ii soo noqotaan oo aad
 amarradayda xajisaan oo aad
 yeeshaan, in kastoo kuwiinna
 la tuuray ay joogaan meesha
 samada ugu fog, halkaasaan ka soo
 ururin doonaa, oo waxaan keeni
 doonaa meeshii aan u doortay
 inaan ka dhigo in magacaygu
 joogo. ¹⁰Haddaba kuwanu waa
 addoommadaada iyo dadkaaga
 aad ku soo furtay xooggaagii
 iyo gacantaadii xoogga badnayd.
¹¹Sayidow, waan ku baryayaaye,
 hadda dhegahaagu ha maqleen
 baryadayda anoo addoonkaaga ah,
 iyo baryada addoommadaada ku
 farxa inay ka cabsadaan magacaaga;
 waan ku baryayaaye, maanta i
 guulee, anoo addoonkaaga ah, oo ka
 dhig inaan ninkan hortiisa naxariis
 ka helo. (Anigu waxaan ahaa
 koobsidaha boqorka.)

Artaxshasta Oo Nexemyaah U Diray Yeruusaalem

2 Bishii Niisaan oo ahayd
 sannaddii labaatanaad oo boqor
 Artaxshasta, iyadoo khamri hor yaal
 isaga ayaan khamrigii qaaday oo
 boqorkii siiyey. Hadda ka hor anigu
 boqorka hortiisa caloolxumo kuma
 joogi jirin. ²Oo boqorkii wuxuu
 igu yidhi, War maxaa wejigaagu
 u murugaysan yahay adigoo aan

bukayn? Tanu wax kale ma aha waase tiiraanyo qalbiga ku jirta. Markaasaan aad u baqay, ³oo waxaan boqorkii ku idhi, Boqorow, weligaaba noolow. Bal maxaa wejigaygu la murugaysnaan waayay, iyadoo magaalada ah meeshii awowayaashay xabaalahoodu ahaayeen ay baabba' tahay, oo irdaheediina dab lagu gubay? ⁴Markaasaa boqorkii wuxuu igu yidhi, Hadda maxaad iga baryaysaa? Kolkaasaan Ilaaha samada baryay. ⁵Oo waxaan boqorkii ku idhi, Boqorow, hadday ku farxiso, oo haddaad raalli iga tahay anoo addoonkaaga ah, waxaan doonayaa inaad ii dirtid dalka Yahuudah oo ay ku taal magaalada awowayaashay xabaalahoodu yihiin, inaan dhiso. ⁶Kolkaasaa boqorkii wuxuu igu yidhi, (iyadoo boqoraddiina agtiisa fadhido) Sodcaalkaagu tan iyo goormuu ahaanayaa? Goormaadse soo noqonaysaa? Markaasuu boqorku ku farxay inuu i diro; oo waxaan u qabtay wakhti. ⁷Oo weliba waxaan boqorkii ku idhi, Boqorow, haddaad raalli ka tahay, ha lay siiyo warqado aan u geeyo taliyayaasha webiga ka shisheeya, si ay igu oggolaadaan inaan dhex maro dalkooda ilaa aan gaadho dalka Yahuudah; ⁸iyo warqad kaloo aan siiyo Aasaaf oo ah kan dhawra dhirta boqorka, si uu ii siiyo alwaax aan ku sameeyo waxa haya saqafka irdaha qalcadda ee guriga u dhow, iyo derbiga magaalada iyo guriga aan geli doono. Oo boqorkiina wuu ii wada oggolaaday sidii ay gacantii wanaagsanayd ee Ilaahay ii saarnayd. ⁹Markaasaan u imid taliyayaashii webiga ka shisheeyey, oo iyagii siiyey warqadihii boqorka. Oo weliba waxaa boqorku igu daray saraakiil ciidanka ka tirsan iyo fardooley. ¹⁰Oo Sanballad oo ahaa reer Xoron, iyo addoonkii ahaa Toobiyaah oo ahaa reer Cammoon markay maqleen inuu yimid nin doonaya wanaagga reer

binu Israa'iil ayay aad iyo aad u murugoodeen.

Nexemyaah Oo Kormeeray Derbiyadii Yeruusaalem

¹¹Markaasaan Yeruusaalem imid, oo halkaasaan saddex maalmood iska joogay. ¹²Oo habeennimadii ayaan kacay, anigoo ay dhawr nin ila socdaan, oo ninna uma aan sheegin waxa Ilaahay qalbigayga geliyey inaan Yeruusaalem u sameeyo. Oo neefna ilama jirin neefkii aan fuushanaa mooyaane. ¹³Oo habeennimo ayaan ka baxay Iriddii Dooxada, oo ku tiil xagga Ceelkii Maska, oo waxaan maray xagga Iriddii Digada, waanan fiiriyey derbiyadii Yeruusaalem oo wada dunsanaa, iyo irdaheedii dabka lagu gubay. ¹⁴Oo haddana waxaan tegey Iriddii Isha biyaha iyo xaggii Balligii Boqorka; laakiinse neefkii aan fuushanaa meeluu maro ma jirin. ¹⁵Oo haddana waxaan habeennimo tegey xaggii durdurka, oo derbigii baan fiiriyey, kolkaasaan dib u noqday, oo magaaladii ka soo galay xaggii Iriddii Dooxada, oo saasaan u soo noqday. ¹⁶Oo taliyayaashiina ma ay ogayn meel aan tegey iyo wixii aan sameeyey toona; oo weli waxba uma aan sheegin Yuhuuddii, iyo wadaaddadii, iyo kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo intii kaloo shuqulka samaysay toona. ¹⁷Markaasaan ku idhi, War waad aragtaan xaalka xun oo aan ku jirno, iyo sida Yeruusaalem u baabba'day, iyo in irdaheedii dab lagu gubay. Haddaba kaalaya oo aan dhisno derbiga Yeruusaalem, si aynaan mar dambe u sii ceebaysnaa. ¹⁸Oo waxaan iyagii wax uga sheegay gacantii Ilaahay oo korkayga ku wanaagsanayd, iyo weliba erayadii uu boqorku igula hadlay. Oo iyana waxay yidhaahdeen, Ina kiciya aan dhisnee. Sidaasay gacmahoodii shuqulkii wanaagsanaa ugu xoogeeyeen. ¹⁹Laakiinse Sanballad

oo ahaa reer Xoron, iyo addoonkii ahaa Toobiyaah oo ahaa reer Cammoon, iyo Geshem oo ahaa Carab, markay taas maqleen ayay nagu qosleen, oo na quudhsadeen, oo waxay yidhaahdeen, War waxaad samaynaayan waa maxay? Ma boqorkaad ku caasiyoobaysaan? ²⁰Markaasaan jawaabay oo ku idhi, Ilaaha samadu wuu na liibaanin doonaa, oo sidaas daraaddeed aanogoo addoommadiisa ah waannu kici doonaa, wax baannuna dhisi doonaa, laakiinse idinku Yeruusaalem kuma lihidin qayb, ama xaq, amase xusuus toona.

Dhisayaashii Derbiga

3 Markaasaa Eliyaashiib oo ahaa wadaadkii sare ayaa la kacay wadaaddadii walaalihiis ahaa, oo waxay dhiseen Iriddii Idaha, oo intay quduus ka dhigeen ayay albaabbadeedii qotomiyeen, oo waxay quduus ka dhigeen tan iyo Munaaraddii Mee'aah iyo ilaa Munaaraddii Xananeel. ²Oo intii isaga ku xigtayna waxaa dhisay dadkii Yerixoo, oo intii iyaga ku xigtayna waxaa dhisay Sakuur ina Imrii. ³Iriddii Kalluunkana waxaa dhisay reer Hasenaa'aah, oo waxay saareen alwaaxdii saqafka haysay, wayna taageen albaabbadeedii oo geliyeen handarraabbadeedii iyo qataarradeedii. ⁴Oo intii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Mereemood ina Uriyaah, oo ahaa reer Xaqoos. Oo intii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Meshullaam ina Berekyaaah oo ahaa ina Mesheysabeel. Oo intii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Saadooq ina Bacanaa. ⁵Oo meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey reer Teqooca, laakiinse kuwoodii gobta ahaa waxba kama qaban shuqulkii sayidkooda. ⁶Iriddii Gabowdayna waxaa cusboonaysiiyey Yooyaadaac oo ahaa ina Faasee'ax iyo Meshullaam oo ahaa ina

Besoodyaah, oo waxay saareen alwaaxdii saqafka haysay, wayna taageen albaabbadeedii oo geliyeen handarraabbadeedii iyo qataarradeedii. ⁷Oo meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Melatyaah oo ahaa reer Gibecoon, iyo Yaadoon oo ahaa reer Meeronotii, iyo dadkii reer Gibecoon, iyo kuwii reer Misfaah, oo ku hoos jiray carshiga taliyaha webiga ka shisheeya. ⁸Oo meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Cusi'eel oo ahaa ina Xarhayaah oo ka mid ahaa dahabtumayaashii. Oo meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Xananyaah oo ka mid ahaa dawosameeyayaashii, oo waxay Yeruusaalem adkeeyeen tan iyo derbiga ballaadhan. ⁹Oo meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Refaayaah oo ahaa ina Xuur oo ahaa taliyihii dhistarigii Yeruusaalem badhkiis. ¹⁰Oo meeshii iyaga ku xigtay oo ka soo hor jeeday gurigiisa waxaa cusboonaysiiyey Yedacyaah oo ahaa ina Xaruumaf. Meeshii isaga ku xigtayna waxaa dhisay Xatuush oo ahaa ina Xashabneyaah. ¹¹Malkiiaah ina Xaarim iyo Xashuub ina Faxad Moo'aabna waxay cusboonaysiiyeen meel kale iyo Munaaraddii Foornooyinka. ¹²Oo meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Shalluum ina Hallowxeesh oo ahaa taliyihii degmada Yeruusaalem badhkiis, isagii iyo gabdhihiisii. ¹³Iriddii Dooxadana waxaa cusboonaysiiyey Xaanuun iyo dadkii Saano'o'ax degganaa. Iyagu way dhiseen, oo waxay qotomiyeen albaabbadeedii oo geliyeen handarraabbadeedii iyo qataarradeedii, oo waxay dhiseen kun dhudhun oo derbigii ah tan iyo Iriddii Digada. ¹⁴Iriddii Digadana waxaa cusboonaysiiyey Malkiiaah ina Reekaab oo ahaa taliyihii degmada Beyd Hakerem; wuu dhisay, wuuna qotomiyeen albaabbadeedii oo

geliyey handarraabbadeedii iyo qataarradeedii. ¹⁵Iridii Isha biyaha ahna waxaa cusboonaysiiyey Shalluun ina Kaalkoseh oo ahaa taliyihii degmada Misfaah, wuu dhisay oo deday, oo wuxuu qotomiyey albaabbadeedii oo geliyey handarraabbadeedii iyo qataarradeedii, oo derbigii Warta Shelax oo beerta boqorka u dhowaana wuu dhisay, oo wuxuu gaadhsiiyey tan iyo jaranjarada hoos uga degata magaalaada Daa'uud. ¹⁶Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Nexemyaah ina Casbuuq oo ahaa taliyihii degmada Beytsuur badhkiis, oo isagu wuxuu dhisay tan iyo meesha ka soo hor jeedda xabaalihii Daa'uud, iyo tan iyo balligii la sameeyey, iyo tan iyo gurigii ragga xoogga badan. ¹⁷Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey reer Laawi oo Rexuum ina Baanii ka mid ahaa. Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Xashabyaah oo ahaa taliyihii degmada Qeciilaah badhkiis oo degmadiisa aawadiis ayuu u dhisay. ¹⁸Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey walaalahood oo uu ka mid ahaa Baway ina Xeenadaad oo ahaa taliyihii degmada Qeciilaah badhkiis. ¹⁹Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Ceser ina Yeeshuuc oo ahaa taliyihii Misfaah, taas oo ahayd meel ka soo hor jeedda meesha loo fuulo maqsinka hubka oo ku ag yiil meeshu derbigu ka leexdo. ²⁰Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa dadaal ku cusboonaysiiyey Baaruug ina Sabbay, tan iyo leexashada derbiga iyo ilaa albaabkii guriga Eliyaashiib oo ahaa wadaadka sare. ²¹Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Mereemood ina Uuriyaah oo ahaa reer Xaqoos, tan iyo guriga Eliyaashiib albaabkiisa iyo ilaa guriga Eliyaashiib dabadiisa. ²²Meeshii isaga ku xigtayna waxaa

cusboonaysiiyey wadaaddadii ahaa dadkii Bannaanka. ²³Meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Benyaamiin iyo Xashuub taas oo ahayd meel guryahooda ka soo hor jeedday. Meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Casaryaah ina Macaseeyaah oo ahaa reer Cananyaah, taas oo ahayd gurigiisa dhinaciisa. ²⁴Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Binnuwii ina Xeenadaad, taas oo isaga ku xigtayna waxaa ilaa meeshu derbigu ka leexdo iyo tan iyo derbiga geeskiisii. ²⁵Faalaal ina Uusayna wuxuu cusboonaysiiyey meel leexashadii derbiga ka soo hor jeedday iyo munaaraddii ka taagnayd gurigii boqorka oo sare ee u dhowaa barxaddii waardiyayaasha, oo meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Fedayaah ina Farcosh. ²⁶(Haddaba reer Netiiniim waxay degganaayeen Cofel iyo tan iyo meel ka soo hor jeedday Irida Biyaha oo xagga bari, iyo ilaa munaaraddii kor u taagnayd.) ²⁷Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey reer Teqooca, taasoo ka soo hor jeedday munaaraddii weynayd oo kor u taagnayd, iyo tan iyo derbigii Cofel. ²⁸Iridii Faraska korkeedana waxaa cusboonaysiiyey wadaaddadii, oo mid waluba wuxuu sameeyey meeshii gurigiisa ka soo hor jeedday. ²⁹Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Saadooq ina Immeer, taasoo ahayd meel gurigiisa ka soo hor jeedday. Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Shemacyaah ina Shekaanyaah oo ahaa kii dhawri jiray Irida Bari. ³⁰Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Xananyaah ina Shelemyaah iyo Xaanuun oo ahaa Saalaaf wiilkiisii lixaad. Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Meshullaam ina Berekyaaah, taasoo ahayd meel qolkiisii ka soo hor jeedday.

³¹Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Malkiyyaah oo ahaa dahabtumayaasha midkood oo wuxuu dhisay tan iyo gurigii reer Netiiniim iyo baayacmushtariyada oo ka soo hor jeedday Irida Mifqaad iyo ilaa meeshii geeska laga fuulo. ³²Oo meeshii geeska laga fuulo iyo Iridii Idaha intii u dhaxaysayna waxaa cusboonaysiiyey dahabtumayaashii iyo baayacmushtariyadii.

Dibudhisiddii Oo La Horjoogsaday

4 Laakiinse markii Sanballad maqlay inaannu derbigii dhisaynay ayuu cadhooday, oo aad u dhirfay, oo Yuhuuddiina wuu ku majaajilooday. ²Markaasuu ka hor hadlay walaalihii iyo ciidankii Samaariya, oo wuxuu yidhi, War Yuhuuddan itaalka daranu waxay samaynaayan waa maxay? Iyaga ma la daynayaa? Oo miyey allabaryayaan? Oo ma maalin bay hawshaas ku dhammaynaayan? Oo dhagxantii miyey ka soo noolaynaayan tuulmooyinkii waxyaalaha baabba'ay oo gubtay? ³Oo haddana Toobiyaah oo ahaa reer Cammoon oo agtiisa taagnaa wuxuu yidhi, Waxa ay dhisayaan oo dhan xataa haddii dawaco fuusho way kala burburinaysaa derbigooda dhagaxa ah. ⁴Ilaahayagow, bal maqal, waayo, waa nala quudhsadayey; caydooda dib ugu celi madaxooda, oo iyaga u gacangeli dal dhaca oo maxaabiis ahaan u kaxaysta. ⁵Oo xumaantoodana ha dedin, oo dembigoodana yaan hortaaada laga tirtirin, waayo, kuwii wax dhisayay hortooda ayay kaaga xanaajiyeen. ⁶Haddaba derbigii waannu dhisnay; oo derbigii oo dhan waa lays qabadsiiyey ilaa qotonkiisii badhkiis la gaadhsiiyey, waayo dadku waxay maanka ku hayeen inay shaqeeyaan. ⁷Laakiinse markii Sanballad, iyo Toobiyaah, iyo kuwii Carbeed, iyo reer Cammoon, iyo reer

Ashdood ay maqleen in derbiyadii Yerusaaalem cusboonaysiintoodii ay hore u socotay iyo in la bilaabay in daldaloolladii la fureeyo ayay aad u cadhoodeen. ⁸Markaasay dhammaantood shirqool ku wada arrinsadeen inay soo kacaan oo Yerusaaalem la diriraan, iyo inay dhexdeeda qas ka ridaan. ⁹Laakiinse waxaannu barinnay Ilaahayo, oo iyaga aawadood ayaannu yeelnay waardiyayaal naga ilaaliya habeen iyo maalinba. ¹⁰Markaasaa dadkii dalka Yahuudah waxay yidhaahdeen, Kuwa culaysyada qaada xooggoodii waa yaraaday, oo waxaa jira waxyaalo dundumay oo badan, sidaa daraaddeed derbiga ma dhisi karno. ¹¹Oo cadaawayaashayadiina waxay yidhaahdeen, Iyagu ma ay ogaan doonaan, mana ay arki doonaan jeeraan dhex tagno oo aan iyaga layno, oo shuulkana aan joojinno. ¹²Oo markii Yuhuuddii iyaga ag degganayd ay yimaadeen, waxay toban jeer nagu yidhaahdeen, Idinku waa inaad meel walba nooga soo noqotaan. ¹³Haddaba sidaas daraaddeed meeshii ugu hoosaysay oo derbiga ka dambaysay oo meelaha bannaan ku yiil ayaan taagay dadkii qoloqolo u safan oo wada haysta seefahoodii, iyo warmahoodii, iyo qaansooyinkoodiiba. ¹⁴Oo intaan wax fiiriyey ayaan kacay oo waxaan ku idhi kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo dadka intiisii kaleba, Iyaga ha ka cabsanina, ee waxaad xusuusataan Sayidka weyn oo laga cabsado, oo waxaad u dirirtaan walaalihii, iyo wiilashii, iyo gabdhihiinna, iyo naagihii, iyo guryihii. ¹⁵Haddaba markii cadaawayaashayadii ay maqleen inaannu taas ogaannay, oo uu Ilaah taladoodii kala riday, ayaannu kulligayo ku noqonnay derbigii oo mid waluba wuxuu qabtay shuulkii. ¹⁶Oo intii markaas ka dambaysay midiidinnadaydii

badhkood shuqulkii bay sameeyeen, oo badhkoodii kalena waxay hayeen warmihii, iyo gaashaammadii, iyo qaansooyinkii, iyo jubbado bir ah, oo taliyayaashii oo dhammuna way daba taagnaayeen dadkii dalka Yahuudah oo dhan. ¹⁷Oo kuwii derbiga dhisayay iyo kuwii wax culus isa saarayba mid waluba gacmihiisa middood wuxuu ku sameeyey shuqulkii, midda kale wuxuu ku haystay hubkiisii dagaalka. ¹⁸Oo kuwii wax dhisayayna mid walba seeftiisu dhinaca ayay ugu xidhnayd, oo sidaasayna wax u dhisayeen. Oo kii buunka yeedhin jirayna aniguu i ag joogay. ¹⁹Oo waxaan ku idhi kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo dadka intiisii kaleba, Shuqulku waa weyn yahay, wuuna ballaadhan yahay, annana derbiga dushiisa waannu ku kala firidhsan nahay, oo midba midka kale wuu ka fog yahay. ²⁰Meel alla meeshii aad ka maqashaan dhawaaqa buunka, halkaas noogu soo urura; waxaa inoo diriri doona Ilaaheenna. ²¹Sidaasaannu shuqulkii u qabannay; oo dadka badhkiisna waxay warmaha haysteen markii waagu beryay iyo tan iyo jeeray xiddiguhu muuqdeen. ²²Oo sidaas oo kale isla markaas waxaan dadkii ku idhi, Mid kasta iyo midiidinkiisu ha ku soo hoydeen Yeruusaalem, si ay habeenkii waardiyaal noogu noqdaan, maalintiina ay u naawshoodaan. ²³Haddaba sidaas daraaddeed aniga iyo walaalahay, iyo midiidinnadaydii, iyo raggii waardiyaal ahaa oo i daba socday toona midkayana dharkiisii iskama furin, oo mid kastaaba isagoo hubkiisii u xidhan yahay ayaa biyaha xaggooda tegey.

Nexemyaah Oo Caawiyey Masaakiintii

5 Markaasaa waxaa dadkii iyo afooyinkooda ka kacay qaylo weyn oo ay kaga cabanayeen

walaalahooda Yuhuudda ah. ²Oo waxaa jiray dad yidhi, Annaga iyo wiilashayada iyo gabdhahayagu waannu badan nahay, haddaba aan hadhuudh helno si aanu u cunno oo ugu noolaanno. ³Oo weliba waxaa kaloo jiray qaar yidhi, Annagu waxaannu rahaamad u dhiibaynaa beerahayaga iyo beerahayaga canabka ah iyo guryahayaga, si aanu u helno hadhuudh abaarta aawadeed. ⁴Oo waxaa kaloo jiray kuwo yidhi, Gabbaradii uu boqorku ka doonayay beerahayagii iyo beerahayagii canabka ahaa ayaannu lacag u amaahannay. ⁵Haddaba jiidhkayagu waa sida jiidhka walaalahayo, oo carruurtayaduna waa sida carruurtooda oo kale, oo bal eeg, wiilashayadii iyo gabdhahayagii ayaannu u bixinaynaa inay addoommo noqdaan, oo gabdhahayagii qaarkood mar horaa la addoonsaday; oo annana ma lihin itaal aan wax kaga tarno, waayo, dad kalaa wada haysta beerahayagii iyo beerahayagii canabka ahaa oo dhan. ⁶Oo anna aad baan u cadhooday markii aan maqlay qayladoodii iyo erayadan. ⁷Markaasaan isla arrinsaday, waanan la diriray kuwii gobta ahaa iyo taliyayaashii, oo waxaan ku idhi, Idinka mid waluba wuxuu walaalkiis ka qaataa korsocod. Oo anigu waxaan qabtay shir weyn oo iyaga ka gees ah. ⁸Oo waxaan ku idhi, Innagu walaalaheennii Yuhuudda ahaa oo quruumaha laga iibiyey, waan soo furannay intii aan awoodnay oo dhan, haddaba idinku ma waxaad doonaysaan inaad walaalihiin iibisaan? Oo ma annagaa nalaga iibinayaa? Markaasay shib iska yidhaahdeen oo eray ay ku hadlaan way garan waayeen. ⁹Oo weliba waxaan idhi, War waxaad samaysaan ma wanaagsana. Sow waajib idinkuma aha inaad ku socotaan ka cabsashada Ilaaheenna cayda

quruumaha cadaawayaasheenna ah aawadeed? ¹⁰Oo sidaasoo kale aniga iyo walaalahay iyo midiidinnadayda lacag iyo hadhuudh baan korsocod ku amaahinnaa. Waan idin baryayaaye aan iska dayno korsocodkan. ¹¹Haddaba waxaan idinka baryayaa inaad maantadan u celisaan beerahoodii, iyo beerahoodii canabka ahaa, iyo beerahoodii saytuunka ahaa, iyo guryahoodii, oo lacagtii, iyo hadhuudhkii, iyo khamrigii, iyo saliiddii aad korsocodka uga qaadateenna boqolkii meelood meel u celiya. ¹²Markaasay yidhaahdeen, Waxoodii waan u celinaynaa, oo wax dambena weyddiisan mayno innaba. Waxaannu yeelaynaa sidaad tidhaahdo. Markaasaan u yeedhay wadaaddadii, oo waxaan ku dhaariyey inay ballankan siduu yahay oofiyaan. ¹³Markaasaan maradii dhabtayda hurgufay oo waxaan idhi, Ilaahay sidaas ha uga hurgufu gurigiisa iyo hawshiisa nin alla ninkii aan oofin ballankan; sidaas oo kale isaga ha loo hurgufu oo ha loo madhiyo. Markaasaa ururkii oo dhammu waxay yidhaahdeen, Aamiin, Rabbigana way ammaaneen. Oo dadkiina way sameeyeen sidii ballankaasu ahaa. ¹⁴Oo weliba tan iyo waagii la ii doortay inaan taliye u ahaado dalka Yahuudah waagaasoo ahaa boqorkii Artaxshasta sannaddiisii labaatanaad ilaa tan iyo sannaddiisii laba iyo soddonaad inta u dhex leh intaasoo ahayd laba iyo toban sannadood, aniga iyo walaalahay midna ma cunin cuntadii taliyaha. ¹⁵Laakiinse taliyayaashii hore oo iga sii horreeyey dadka culaays bay ku hayeen, oo waxay ka qaadan jireen cunto iyo khamri iyo weliba afartan sheqel oo lacag ah, oo xataa midiidinnadoodu dadka way xukumi jireen. Laakiinse anigu saas ma aan yeelin, maxaa yeelay, waxaan ka cabsadaa Ilaah. ¹⁶Oo weliba waxaan hore u sii waday shuqulkii

derbigan, oo annagu waxba dhul ma aannu iibsaa. Oo midiidinnadaydii oo dhammuna halkaasay shuqulka aawadiis ku soo wada urureen. ¹⁷Oo weliba waxaa miiskayga wax ka cuni jiray boqol iyo konton nin oo ah Yuhuud iyo taliyayaal oo ayan ku jirin kuwii nooga yimid quruumihii hareerahayaga ku wareegsanaa. ¹⁸Haddaba maalintiiba waxaa naloo diyaarin jiray dibi iyo lix neef oo wanaagsan oo ido ah; oo weliba waxaa la ii diyaarin jiray digaag, oo tobankii maalmoodba mar baa naloo keeni jiray cayn kasta oo khamri ah; oo weliba intaas oo dhan anigu marna ma weyddiisan cuntadii taliyaha, maxaa yeelay, addoonnimada dadkan saarnayd aad bay u cuslayd. ¹⁹Ilaahayow, wanaag igu xusuuso wixii aan dadkan u sameeyey oo dhan aawadiis.

Dibudhisiddii Oo Mar Kale La Horjoogsaday

6 Haddaba markii Sanballad iyo Toobiyaah iyo Geshem kii Carabka ahaa, iyo sheegay inaan derbigii dhisay iyo inaan innaba daldalool lagu arag (in kastoo wakhtigaas aanan weli qotomin albaabbadii irdaha), ²ayay Sanballad iyo Geshem ii soo cid direen oo waxay yidhaahdeen, Kaalay oo aan ku wada kulanno tuulooyinka bannaanka Oonoo ku yaal middood. Laakiinse waxay ku fikireen inay belaayo igu sameeyaan. ³Oo waxaan u diray wargeeyayaal, oo ku idhi, Waxaan samaynayaa shuqul weyn oo sidaas daraaddeed ma iman karo. Bal maxaa shuqulku u joogsanayaa markaas ka tago oo aan idiin imaado? ⁴Oo fartiin caynkaas ah ayay afar jeer ii soo direen; oo anna isla sidii baan ugu jawaabay. ⁵Oo haddana isla sidaas oo kale Sanballad wuxuu markii shanaad ii soo diray midiidinkiisii oo gacanta ku sida warqad furan. ⁶Oo waxaa ku qornaa, Waxaa

quruumaha dhexdooda laga sheegay, Gashmuuna uu leeyahay, in adiga iyo Yuhuudduba aad ku talo jirtaan inaad fallaagowdaan, oo waa taas daraaddeed waxaad derbiga u dhisaysaa, oo sida waafaqsan erayadan la soo sheegay waxaad doonaysaa inaad boqor u ahaatid. ⁷Oo weliba waxaad dooratay nebiyo si ay wax kugu saabsan dadka Yerusaaalem ugu wacdiyaan, iyagoo leh, Dalka Yahuudah waxaa jooga boqor. Haddaba erayadan waxaa loo sheegi doonaa boqorka. Haddaba sidaas daraaddeed kaalay, oo aan tashannee. ⁸Markaasaan u cid diray oo ku idhi, Waxaad leedahay oo kale halkan innaba laguma samayn, laakiinse adiga qalbigaaga ka soo hindisay. ⁹Waayo, dhammaantood waxay doonayeen inay na cabsiiyaan, oo waxay isyidhaahdeen, Shuqulkay ka daali doonaan, mana dhammayn doonaan. Laakiinse, Ilaahow, xoog ii yeel.

¹⁰Markaasaan tegey gurigii Shemacyaah ina Delaayaah oo ahaa ina Meheetabeel oo xidhnaa; oo wuxuu igu yidhi, Guriga Rabbiga oo ah macbudka dhexdiisa aan ku kulanno, oo aan xidhanno albaabbada macbudka, waayo, iyagu waxay u iman doonaan inay ku dilaan. Haah, oo habeennimada ayay u soo iman doonaan inay ku dilaan. ¹¹Aniguse waxaan ku idhi, Nin anigoo kale ahu miyuu cararaa? Bal waase kee, kan aniga ila mid ah oo macbudka u geli lahaa inuu naftiisa ku badbaadiyo? Geli maayo. ¹²Markaasaan gartay inaan Ilaah isaga soo dirin, laakiinse hadal iga gees ah ayuu ugu hadlay sidii nebi oo kale, waayo, waxaa soo kiraystay Toobiyaah iyo Sanballad. ¹³Oo taas aawadeed baa isaga loo soo kiraystay inaan cabsado oo taas yeelo oo aan dembaabo, iyo inay iyagu sabab u helaan war xun si ay iigu ceebeeyaan. ¹⁴Haddaba Ilaahayow, sida shuqulladoodu yihiin u xusuuso Toobiyaah iyo

Sanballad iyo weliba nebiyaddii Noocadyaah iyo nebiyadii kale oo damcay inay i cabsigeliyaan.

Dhammaystirkii Derbiga

¹⁵Oo sidaasaa derbigii laba iyo konton maalmood loogu dhammeeyey bishii Eluul maalinteedii shan iyo labaatanaad. ¹⁶Oo markii cadaawayaashayadii oo dhammu ay taas maqleen ayay kulli quruumihii hareerahayaga ku wareegsanaa oo dhammu wada cabsadeen, oo aad bay u ceeboobeen, waayo, waxay garteen in shuqulkan laga sameeyey Ilaahayaga xaggiisa. ¹⁷Oo weliba waagaas kuwii gobta ahaa oo dalka Yahuudah warqado badan bay u direen Toobiyaah, oo iyagana waxaa u yimid warqadihii Toobiyaah. ¹⁸Waayo, dalka Yahuudah waxaa joogay kuwo badan oo isaga u dhaartay, maxaa yeelay, isaga waxaa soddog u ahaa Shekaanyaah ina Aarax; oo wiilkiisii Yehooxaanaanna wuxuu guursaday Meshullaam ina Berekyaaah gabadhiisii. ¹⁹Oo weliba waxay hortayda kaga hadleen falimihiisii wanaagsanaa, oo hadalkaygana isagay u sheegeen. Toobiyaahna warqadu u iigu soo diray inuu i cabsiiyo.

7 Haddaba markii derbigii la dhisay, oo aan taagay albaabbadii, oo irid-dhawryadii iyo kuwii gabayaaga ahaa iyo kuwii reer Laawi la doortay, ²ayaan Yerusaaalem madax uga dhigay walaalkay Xanaanii, iyo Xananyaah oo ahaa taliyihii qalcadda, waayo, wuxuu ahaa nin aamin ah, oo cabsida Ilaahna dad badan buu kaga horreeyey. ³Oo waxaan iyagii ku idhi, Jeer ay qorraxdu kululaato yaan la furin irdaha Yerusaaalem, oo intay waardiyaashu taagan yihiin albaabbada ha la xidho, oo idinku qataara, dadka Yerusaaalem degganna waardiyaal ka doorta,

oo mid waluba ha dhawro meel gurigiisa ka soo hor jeedda.

Tiradii Maxaabiista Dib U Soo Noqotay

⁴Haddaba magaaladu way ballaadhnayd, wayna weynayd, laakiinse dadku way ku yaraayeen, oo guryihiina ma ay dhisnayn. ⁵Markaasaa Rabbigu wuxuu qalbigayga geliyey inaan soo wada ururiyo kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo dadkii oo dhanba in abtiriskooda la tiriyo. Oo waxaan helay buuggii uu ku qornaa abtiriskii kuwii markii hore yimid, oo waxaan ka helay oo gudihiisa ku qornaa: ⁶Haddaba kuwanu waa dadkii gobolka ee ka soo noqday maxaabiisnimadii, oo ku jiray kuwii la kaxaystay, oo Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon uu u kaxaystay Baabuloon, oo ku soo noqday Yerusaaalem iyo dalkii Yahuudah, mid waluba magaaladiisii, ⁷oo waxay la yimaadeen Serubaabel, Yeeshuuca, Nexemyaah, Casaryaah, Racamyaaah, Naxamaanii, Mordekay, Bilshaan, Misfered, Bigway, Nexuum, iyo Bacanaah. Haddaba waa tan tiradii dadkii reer binu Israa'iil: ⁸Reer Farcosh waxaa ka soo noqday laba kun iyo boqol iyo laba iyo toddobaatan, ⁹reer Shefatyaahna saddex boqol iyo laba iyo toddobaatan, ¹⁰reer Aaraxna lix boqol iyo laba iyo konton, ¹¹reer Fahad Moo'aab oo ahaa reer Yeeshuuca iyo reer Yoo'aabna laba kun iyo siddeed boqol iyo siddeed iyo toban, ¹²reer Ceelaamna kun iyo laba boqol iyo afar iyo konton, ¹³reer Satuuna siddeed boqol iyo shan iyo afartan, ¹⁴reer Sakayna toddoba boqol iyo lixdan, ¹⁵reer Binnuwiina lix boqol iyo siddeed iyo afartan, ¹⁶reer Beebayna lix boqol iyo siddeed iyo labaatan, ¹⁷reer Casgaadna laba kun iyo saddex boqol iyo laba iyo labaatan, ¹⁸reer Adoniqaamna lix boqol iyo toddoba iyo lixdan, ¹⁹reer Bigwayna laba

kun iyo toddoba iyo lixdan, ²⁰reer Caadiinna lix boqol iyo shan iyo konton, ²¹reer Aateer oo ahaa reer Xisqiyaahna siddeed iyo sagaashan, ²²reer Xaashumna saddex boqol iyo siddeed iyo labaatan, ²³reer Beesayna saddex boqol iyo afar iyo labaatan, ²⁴reer Xaariifna boqol iyo laba iyo toban, ²⁵reer Gibecoonna shan iyo sagaashan, ²⁶raggii reer Beytlaxam iyo reer Netofaahna boqol iyo siddeed iyo siddeetan, ²⁷raggii reer Canaatoodna boqol iyo siddeed iyo labaatan, ²⁸raggii reer Beytasmaawedna laba iyo afartan, ²⁹raggii reer Qiryad Yecaariim, iyo reer Kefiiraah, iyo reer Bi'iroodna toddoba boqol iyo saddex iyo afartan, ³⁰raggii reer Raamaah iyo reer Gebacna lix boqol iyo kow iyo labaatan, ³¹raggii reer Mikmaasna boqol iyo laba iyo labaatan, ³²raggii reer Beytel iyo reer Aaciina boqol iyo saddex iyo labaatan, ³³raggii reer Nebona laba iyo konton, ³⁴reerkii Ceelaamtii kalena kun iyo laba boqol iyo afar iyo konton, ³⁵reer Haarimna saddex boqol iyo labaatan, ³⁶reer Yerixoonna saddex boqol iyo shan iyo afartan, ³⁷reer Lod, iyo reer Xaadiid, iyo reer Oonoona toddoba boqol iyo kow iyo labaatan, ³⁸reer Senaacaahna saddex kun iyo sagaal boqol iyo soddon. ³⁹Oo wadaaddadiina waxay ahaayeen reer Yedacyaah oo ahaa reer Yeeshuuca oo ahaa sagaal boqol iyo saddex iyo toddobaatan, ⁴⁰reer Immeerna kun iyo laba iyo konton, ⁴¹reer Fashxuurna kun iyo laba boqol iyo toddoba iyo afartan, ⁴²reer Haarimna kun iyo toddoba iyo toban. ⁴³Kuwii reer Laawina waxay ahaayeen reer Yeeshuuca kii reer Qadmii'el oo ahaa reer Xoodawyaah afar iyo toddobaatan. ⁴⁴Oo nimankii gabayaaga ahaa oo reer Aasaaf ahaana waxay ahaayeen boqol iyo siddeed iyo afartan. ⁴⁵Oo kuwii irdaha dhawri jiray oo ahaa reer Shalluum, iyo reer Aateer, iyo reer Talmon, iyo reer Caquub, iyo

reer Xatiitaa, iyo reer Shobay waxay isku ahaayeen boqol iyo siddeed iyo soddon. ⁴⁶Oo reer Netiiniimna waxay ahaayeen reer Siixaa, iyo reer Xasufaa, iyo reer Tabbaacood, ⁴⁷iyo reer Qeeros, iyo reer Siicaa, iyo reer Faadoon, ⁴⁸iyo reer Lebaanaa, iyo reer Xagaabaah, iyo reer Shalmay, ⁴⁹iyo reer Xaanaan, iyo reer Giddeel, iyo reer Gaxar, ⁵⁰iyo reer Re'aayaah, iyo reer Resiin, iyo reer Neqoodaa, ⁵¹iyo reer Gasaam, iyo reer Cuusaa, iyo reer Faasee'ax, ⁵²iyo reer Beesay, iyo reer Mecuuniim, iyo reer Nefiishesiiim, ⁵³iyo reer Baquuq, iyo reer Xaquufaa, iyo reer Xarxuur, ⁵⁴iyo reer Basiid, iyo reer Mexiidaa, iyo reer Xarshaa, ⁵⁵iyo reer Barqoos, iyo reer Siiseraa, iyo reer Temax, ⁵⁶iyo reer Nesiyaax, iyo reer Xatiifaa. ⁵⁷Oo ilmihii addoommadii Sulaymaanna waxay ahaayeen reer Sotay, iyo reer Sofered, iyo reer Feriidaa, ⁵⁸iyo reer Yacalaa, iyo reer Darqoon, iyo reer Giddeel, ⁵⁹iyo reer Shefatyaah, iyo reer Xatiil, iyo reer Fokered Hasebaayiiim, iyo reer Aamoon. ⁶⁰Oo reer Netiiniim oo dhan iyo ilmihii addoommadii Sulaymaan waxay isku ahaayeen saddex boqol iyo laba iyo sagaashan. ⁶¹Oo kuwanuna waxay ahaayeen kuwii ka tegey Teel Melax, iyo Teel Xarshaa, iyo Keruub, iyo Addoon, iyo Immeer, laakiinse iyagu ma ay sheegi karin qabiilkoodii ama jilbikoodii, iyo inay reer binu Israa'iil ahaayeen iyo in kale toona, ⁶²oo reer Delaayaah, iyo reer Toobiyaah, iyo reer Neqoodaa waxay isku ahaayeen lix boqol iyo laba iyo afartan. ⁶³Oo kuwii wadaaddada ahaa waxay ahaayeen reer Xaabaayaah, iyo reer Xaqoos, iyo reer Barsillay oo naag ka guursaday gabdhaha Gilecaad oo iyaga lagu magacaabay. ⁶⁴Kuwanu waxay magacyadoodii ka doondooneen buuggii abtiriska, laakiinse lagama helin, sidaas aawadeed wadaadnimadii waa laga saaray sidii iyagoo nijaas ah.

⁶⁵Oo taliyihii baa iyagii ku amray inayan waxyaalaha ugu quduusan wax ka cunin jeer wadaad Uuriim iyo Tummiim leh kaco. ⁶⁶Oo ururka oo dhammu wuxuu giddigiis isku ahaa laba iyo afartan kun iyo saddex boqol iyo lixdan, ⁶⁷oo intaas waxaa gooni ka ahaa raggii addoommadooda ahaa iyo naagihii addoommahooda ahaa, oo iyana waxay ahaayeen toddoba kun iyo saddex boqol iyo toddoba iyo soddon, oo waxay lahaayeen laba boqol iyo shan iyo afartan oo ah rag iyo naago gabya. ⁶⁸Fardahoodu waxay ahaayeen toddoba boqol iyo lix iyo soddon, baqlahooduna laba boqol iyo shan iyo afartan, ⁶⁹geelooduna afar boqol iyo shan iyo soddon, dameerahooduna lix kun iyo toddoba boqol iyo labaatan. ⁷⁰Oo madaxdii qabiilooyinka qaarkood ayaa shuqulkii wax u bixiyey. Taliyuhu wuxuu khasnadda siiyey kun dirham oo dahab ah, iyo konton maddiibadood, iyo shan boqol iyo soddon khamiis oo ah dhar wadaadood. ⁷¹Oo madaxdii qabiilooyinka qaarkood ayaa khasnaddii shuqulka geliyey labaatan kun oo dirham oo dahab ah, iyo laba kun iyo laba boqol oo mina oo lacag ah. ⁷²Oo dadka intiisii kale wixii ay bixiyeen waxay ahaayeen labaatan kun oo dirham oo dahab ah, iyo laba kun oo mina oo lacag ah, iyo toddoba iyo lixdan khamiis oo ah dhar wadaadood. ⁷³Haddaba wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo irid-dhawryadii, iyo nimankii gabayaaga ahaa, iyo dadkii qaarkiis, iyo reer Netiiniim, iyo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay degeen magaalooyinkoodii.

Cesraa Wuxuu Akhriyey Sharciga

Oo markii bishii toddobaad la gaadhay reer binu Israa'iil waxay joogeen magaalooyinkoodii.

8 Oo dadkii oo dhammu iyagoo ah sidii nin keliya

ayay dhammaantood ku soo wada urureen meesha bannaan oo iridda biyaha ka horraysa; oo karraanigii Cesraa ahaa ayay kula hadleen oo u sheegeen inuu keeno kitaabkii sharciga Muuse oo Rabbigu ku amray reer binu Israa'iil. ²Markaasaa wadaadkii Cesraa sharcigii hor keenay ururkii ahaa rag iyo dumar iyo in alla intii waxgarasho ku maqli kartay oo dhan, oo waxayna ahayd bishii toddobaad maalinteedii kowaad. ³Oo isna wixii kitaabkii ku qornaa ayuu ku akhriyey meeshii bannaanayd oo iridda biyaha ka horraysay, oo wuxuu akhriyeyey aroortii ilaa hadhkii, wuxuuna ku hor akhriyey raggii iyo dumarkii iyo kuwii garan karayay; oo dadkii oo dhammuna aad bay u dhegaysanayeen kitaabkii sharciga. ⁴Oo karraanigii Cesraa ahaa wuxuu kor taagnaa meel sare oo alwaax laga sameeyey oo sababtaas aawadeed loo dhisay; oo dhankiisa midigta waxaa taagnaa Matityaah, iyo Shemac, iyo Canaayaah, iyo Uuriyaah, iyo Xilqiyaah, iyo Macaseeyaah; oo dhankiisa bidixdana waxaa taagnaa Fedaayaah, iyo Miishaa'eel, iyo Malkiyaah, iyo Xaashum, iyo Xashbaddaanaah, iyo Sekaryaah, iyo Meshullaam. ⁵Markaasaa Cesraa kitaabkii furay iyadoo dadkii oo dhammu wada arkaan, (waayo, wuu ka wada korreeyey dadka oo dhan;) oo markuu furay ayaa dadkii oo dhammu wada istaagay. ⁶Kolkaasaa Cesraa ammaanay Rabbiga ah Ilaaha weyn, oo dadkii oo dhammuna intay gacmaha kor u qaadeen ayay ku jawaabeen, Aamiin, Aamiin; oo intay madaxa foororiyeen ayay Rabbiga u sujuudeen oo wejiga dhulka saareen. ⁷Oo weliba waxaa kaloo dadkii sharciga garansiyeey Yeeshuuca, iyo Baanii, iyo Sheerebyaah, iyo Yaamiin, iyo Caquub, iyo Shabbetay, iyo Hoodiyaah, iyo Macaseeyaah,

iyo Qeliitaa, iyo Casaryaah, iyo Yoosaabaad, iyo Xaanaan, iyo Felaayaah, iyo kuwii reer Laawi, oo dadkiina meeshoodii ayay istaageen. ⁸Oo kitaabkii sharciga Ilaah si bayaan ah ayaa loo akhriyey, waana la micneeyey si dadku u garto waxa la akhriyey. ⁹Markaasaa Nexemyaah oo taliyaha ahaa, iyo wadaadkii Cesraa oo karraaniga ahaa, iyo kuwii reer Laawi oo dadka wax bari jiray, waxay dadkii oo dhan ku wada yidhaahdeen, Maanta waxay Rabbiga Ilaahiinna ah u tahay maalin quduus ah, haddaba ha barooranina, hana ooyina, maxaa yeelay, dadkii oo dhammu way wada ooyeen markay maqleen erayadii sharciga. ¹⁰Oo haddana wuxuu iyagii ku yidhi, Taga, oo baruurta cuna, oo wax macaan cabba, oo kii aan wax u diyaarsanaynna qayb u dira, waayo, maanta waxay Rabbigeenna u tahay maalin quduus ah, hana murugoonina, waayo, idinka waxaa xoog idiin ah farxadda Rabbiga. ¹¹Haddaba kuwii reer Laawi ayaa dadkii oo dhan aamusiyeey, oo waxay ku yidhaahdeen, War maanta waa quduuse iska aamusa oo ha murugoonina. ¹²Markaasay dadkii oo dhammu iska tagaan inay wax cunaan, oo wax cabbaan, oo ay qaybo diraan, oo ay aad u farxaan, maxaa yeelay, waxay garteen erayadii loo caddeeyey.

¹³Oo madaxdii qabiilooyinka dadka oo dhan, iyo wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi ayaa maalintii labaad karraanigii Cesraa ugu soo wada urureen inay erayada sharciga aad u dhegaystaan. ¹⁴Oo waxaa sharcigii ku qornaa oo ay ka dhex heleen in Rabbigu Muuse ku amray in reer binu Israa'iil ay waabab ku hoydaan inta lagu jiro iidda bisha toddobaad, ¹⁵iyo inay iyaga waajib ku tahay inay kaga dhawaaqaan oo ka naadiyaan magaalooyinkooda oo dhan iyo xataa Yerusaalem gudaheeda, oo ay yidhaahdaan,

Buurta taga oo ka soo gura laamo saytuun ah, iyo kuwo saytuun dibadeed ah, iyo laamo ah geedo hadaas la yidhaahdo, iyo laamo cawbaar ah, iyo geedo waaweyn laamahood in laga sameeyo waabab sida qoran. ¹⁶Sidaas daraaddeed dadkii way bexeen, oo laamihii keeneen, oo waxay dhisteer waabab, oo mid waluba wuxuu ka dhistay saqafka gurigiisa, iyo barxadahooda, iyo barxadihii guriga Ilaah, iyo meeshii bannaanayd oo Irida Biyaha, iyo meeshii bannaanayd oo Irida Efrayim. ¹⁷Oo kulli intii maxaabiisnimada ka soo noqotay ururkoodii oo dhammu waxay dhisteer waabab oo waxay degeen waababkii; waayo, reer binu Israa'iil saas ma ay yeelin tan iyo wakhtigii Yashuua ina Nuun iyo ilaa maalintaas. Oo ayaantaas waxaa jirtay farxad aad u weyn. ¹⁸Oo maalintii ugu horraysay ilaa maalintii ugu dambaysay ayuu maalin kasta kitaabkii sharciga Ilaah akhriyi jiray. Oo toddoba maalmood way iidayeen, oo maalintii siddeedaadna waxaa jiray shir iidda lagu dhammaynayay sida qaynuunka waafaqsanayd.

Dembiqirashadii Reer Binu Israa'iil

9 Haddaba bisha afar iyo labaatankeedii ayaa reer binu Israa'iil soo shireen iyagoo sooman oo dhar joonyad ah guntan oo ciid isku shubay. ²Markaasaa farcankii reer binu Israa'iil waxay iska sooceen dad qalaad oo dhan, oo intay istaageen ayay qirteen dembiyadoodii iyo xumaatooyinkii awowayaashood. ³Kolkaasay meeshoodii istaageen oo akhriyeen kitaabkii sharciga Rabbiga Ilaahooda ah intii maalin rubuceed ah; oo haddana rubuc kale ayay wax qirteen, wayna u sujuudeen Rabbiga Ilaahooda ah. ⁴Markaasaa darajadii reer Laawi waxaa ku kor istaagay Yeeshuua, iyo Baanii, iyo

Qadmii'eel, iyo Shebanyaah, iyo Bunnii, iyo Sheerebyaah, iyo Baanii, iyo Kenaanii, oo cod weyn ayay ugu qayshadeen Rabbiga Ilaahooda ah. ⁵Markaasaa kuwii reer Laawi oo ahaa Yeeshuua, iyo Qadmii'eel, iyo Baanii, iyo Xashabneyaah, iyo Sheerebyaah, iyo Hoodiyaah, iyo Shebanyaah, iyo Fetaxyaah, waxay dadkii ku yidhaahdeen, War istaaga oo Rabbiga Ilaahiinna ah ammaana weligiis iyo weligiis, oo waxay yidhaahdeen, Magacaaga ammaanta badan ha la ammaano, kaasoo ka wada sarreeya kulli mahad iyo ammaan oo dhan. ⁶Adigaa Rabbiga ah oo keligaa baa ah. Waxaad samaysay samada, taasoo ah samada samooyinka, iyo ciidankooda oo dhan, iyo dhulka iyo waxa kor jooga oo dhan, iyo badaha iyo waxa ku jira oo dhan, dhammaantood adigaa sii nooleeya, oo ciidanka samaduna adigay kuu sujuudaan. ⁷Adigaa ah Rabbiga Ilaaha ah oo Aabraam doortay, oo isaga ka soo bixiyey Uur tii reer Kaldayin, oo u bixiyey magaca Ibraahim la yidhaahdo, ⁸oo dabadeedna ogaaday in qalbigiisu hortaa aamin ku yahay, oo isagii axdi kula dhigtay inaad isaga siinaysid dalka reer Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Feris, iyo reer Yebuus, iyo reer Girgaash, xataa inaad dalkaas siinaysid farcankiisa; oo erayadaadiina waad oofisay, maxaa yeelay, xaq baad tahay. ⁹Adigu waxaad aragtay dhibkii awowayaashayo dalka Masar ku qabeen, waanad maqashay qayladoodii ay Badda Cas agteeda ka qaysheen; ¹⁰oo weliba Fircoon iyo addoommadiisii oo dhan, iyo kulli dadkii dalkiisa oo dhan waxaad tustay calaamooyin iyo yaabab, waayo, waad ogayd inay iyaga ku kibreen, oo halkaas magac baad ku heeshay siday maanta tahay. ¹¹Oo iyagii hortood ayaad baddii kala

qaybisay, oo waxay mareen badda dhexdeedii, oo dhul engegan bay ku socdeen, oo kuwii iyaga eryanayayna sidii dhagax biyo xoog badan lagu dhex riday ayaad moolka ugu tuurtay. ¹²Oo weliba maalintii waxaad ku hoggaamisay tiir daruur ah, habeenkiina tiir dab ah, si aad ugu iftiimiso jidkii ay marayeen. ¹³Waxaad weliba ku soo kor degtay Buur Siinay, oo iyagaad kala hadashay xagga samada, oo waxaad siisay xukummo qumman, iyo sharciyaal xaq ah, iyo qaynuunno wanwanaagsan, iyo amarro, ¹⁴oo waxaad ogeysiisay Sabtidaada quduuska ah, oo ku amartay amarro, iyo qaynuunno, iyo sharci aad ugu soo dhiibtay addoonkaagii Muuse. ¹⁵Oo kibis ay ku gaajo baxaan baad samada ka siisay, biyo ay ku oon baxaanna dhagax baad uga soo daysay, oo waxaad ku amartay inay galaan oo hantiyaan dalkii aad ku dhaaratay inaad siinaysid. ¹⁶Laakiinse iyagii iyo awowayaashayaba way kibreen, oo luquntay adkeeyeen, oo amarradaadiina ma ay maqlin, ¹⁷wayna diideen inay addeecaan, kamana ay fiirsan yaababkaagii aad dhexdooda ku samaysay, laakiinse luquntay adkeeyeen, oo iyagoo caasi ah ayay sirkaal doorteen inay addoonnimadoodii ku noqdaan; laakiinse adigu waxaad tahay Ilaah diyaar u ah inuu wax cafiyo, waxaanad tahay nimco miidhan, oo waxaa kaa buuxda raxmad, cadho waad u gaabisaa, naxariisna hodan baad ka tahay, oo iyagiina ma aadan dayrin. ¹⁸Oo xataa markay samaysteen weyl dahab la shubay ah, oo ay isku yidhaahdeen, Kanu waa Ilaahaagii kaa soo bixiyey dalkii Masar; oo ay aad kaaga dhirfiyeen, ¹⁹de weliba naxariistaada badan aawadeed iyagii kuma aadan dayrin cidladii. Maalinnimadii tiirkii daruurta ahaa kama uu tegin iyagii si uu jidka ugu hoggaamiyo, oo tiirkii dabka ahaana

habeennimadii kama uu tegin si uu iftiin ugu noqdo oo uu jidkii ay mari lahaayeen ugu muujiyo. ²⁰Oo weliba waxaad siisay ruuxaagii wanaagsanaa inuu iyagii wax baro, oo afkoodana kama aadan joojin maannadaadii, biyo ay ka oon baxaanna waad siisay. ²¹Haah, afartan sannadood ayaad iyaga cidlada ku xannaanaynaysay, oo waxba uma ayan baahan, dharkoodiina kama uusan duugoobin, cagahoodiina ma ayan bararin. ²²Oo weliba waxaad iyaga siisay oo saami ugu qaybisay boqortooyooyin iyo dadyow kale, oo sidaasay u hantiyeen dalkii Siixon oo ahaa boqorkii Xeshboon, iyo dalkii Coog oo ahaa boqorkii Baashaan. ²³Oo carruurtoodiina waxaad u badisay sida xiddigaha samada oo kale, oo iyagii waxaad keentay dalkii aad awowayaashood ku tidhi, Iyagu waa inay galaan si ay u hantiyaan. ²⁴Markaasay carruurtii dalkii galeen oo hantiyeen, oo waxaad ka hoosaysiisay dadkii dalka degganaa oo ahaa reer Kancaan, waanad gelisay gacmahoodii, iyagii iyo boqorraddoodii iyo dadyowgii dalka degganaaba, inay iyaga ku sameeyaan wax alla waxay doonayaan. ²⁵Oo waxay qabsadeen magaalooyin deyr leh iyo dal barwaaqo leh, oo waxay hantiyeen guryo ay ka buuxaan wax kasta oo wanaagsanu, iyo berkedo qodan, iyo beero canab ah, iyo beero saytuun ah, iyo geedo midho leh oo faro badan. Haddaba wax bay cuneen oo dhergeen, wayna cayileen, oo waxay ku farheen wanaaggaaga weyn. ²⁶Habase yeeshay way dhega adkaadeen oo kaa caasiyoobeen; sharcigaagiina gadaashooday ku tuureen, oo waxay dileen nebiyadaadii iyaga ku markhaati furay oo doonayay inay mar kale kuu soo celiyaan, oo aad bay kaaga dhirfiyeen. ²⁷Sidaas daraaddeed waxaad gacanta u gelisay cadaawayaashoodii, oo iyana way

dhibeen; oo markii ay dhibtoodeen oo ay kuu qayshadeen, samadaad ka maqashay; oo naxariistaada badan aawadeed waxaad siisay badbaadshayaal cadaawayaashooda ka badbaadshay. ²⁸Laakiin markay nasteen ayay wax shar ah hortaa ku sameeyeen, oo sidaas daraaddeed waxaad u daysay gacantii cadaawayaashooda, oo iyana way addoonsadeen iyagii; illowse markay kuu soo noqdeen oo ay kuu qayshadeen, samadaad ka maqashay; oo marar badan ayaad naxariistaada aawadeed ku samatabbixisay; ²⁹oo aad ku markhaati furtay, si aad mar kale sharcigaaga ugu soo celiso; laakiinse way kugu kibreen oo amarradaadiina ma ay maqlin, illowse xukummadaadii way ku dembaabeen, (kaasoo haddii nin sameeyo uu ku dhex noolaan lahaa,) oo intay kaa jeesteen ayay luqunta adkeeyeen, wayna diideen inay maqlaan. ³⁰Oo weliba sannado badan baad u dulqaadatay, oo Ruuxaaga ayaad ugu markhaati furtay adigoo nebiyadaadii ka dhex hadlaya; laakiinse dheg uma ayan dhigin, oo sidaas daraaddeed waxaad gelisay gacantii dadyowgii dalka degganaa. ³¹Habase yeeshee naxariistaada badan aawadeed dhammaantood ma aadan wada baabbi'in, mana aadan dayrin, maxaa yeelay, waxaad tahay Ilaah raxmad iyo naxariis badan. ³²Haddaba sidaas daraaddeed Ilaahayaga weyn, oo Qaadirka ah, oo laga cabsado, oo xajiya axdiga iyo naxariistow, dhibkan oo dhammu yuusan wax yar kula ekaan, kaasoo ku soo kor degay annaga, iyo boqorradayadii, iyo amiirradayadii, iyo wadaaddadayadii, iyo nebiyadayadii, iyo awowayaashayadii, iyo dadkaagii oo dhan, tan iyo wakhtigii boqorradii Ashuur iyo ilaa maantadan la joogo. ³³Si kastaba ha ahaatee xaq baad ku tahay waxa

nagu dhacay oo dhan, maxaa yeelay run baad ku socotay, annaguse shar baannu samaynay, ³⁴oo boqorradayadii, iyo amiirradayadii, iyo wadaaddadayadii, iyo awowayaashayadii toona ma ay dhawrin sharcigaagii, mana ay dhegaysan amarradaadii iyo markhaatifurkaagii aad ugu marag furtay. ³⁵Waayo, boqortooyadoodii kuuguma ay adeegin wanaaggaagii weynaa oo aad siisay aawadiis, iyo dalka ballaadhan oo barwaaqaysan oo aad hortooda dhigtay aawadiis, oo kamana ay soo noqon shuqulladoodii sharka ahaa. ³⁶Bal eeg, annagu maanta waxaannu nahay addoommo, oo dalkii aad awowayaashayo u siisay inay midhihiisa iyo wanaaggiisa cunaan, bal eeg, annagu dhexdiisaannu addoommo ku nahaye. ³⁷Oo bal eeg, wuxuu midho badan u dhalaal boqorradii aad korkayaga ka yeeshay dembigayaga aawadiis; oo weliba waxay ugu taliyaan jidhkayaga iyo xoolahayagaba siday doonayaan, oo annana cidhiidhi weyn baannu ku jirnaa.

Axdigii Dadka

³⁸Oo weliba waxaas oo dhan aawadood waxaannu kula dhiganaynaa axdi daacad ah, waannuna qoraynaa, oo waxaa shaabad ku dhammaynaya amiirradayada, iyo kuwayaga reer Laawi, iyo wadaaddadayada.

10 Haddaba kuwii shaabad ku dhammeeyey waxay ahaayeen Nexemyaah oo ahaa taliyaha oo ahaa ina Xakalyaah, iyo Sidqiyaah, ²iyo Seraayaah, iyo Casaryaah, iyo Yeremyaah, ³iyo Fashxuur, iyo Amaryaah, iyo Malkiyyaah, ⁴iyo Xatuush, iyo Shebanyaah, iyo Malluug, ⁵iyo Haarim, iyo Mereemood, iyo Cobadyaah, ⁶iyo Daanyeel, iyo Ginnetoon, iyo Baaruug, ⁷iyo Meshullaam, iyo Abiyyaah, iyo

Miyaamin, ⁸iyo Macasyaah, iyo Bilgay, iyo Shemacyaah. Oo intaasu waxay ahaayeen wadaaddadii. ⁹Oo kuwii reer Laawina waxay ahaayeen Yeeshuua ina Asanyaah, iyo Binnuwii oo ahaa reer Xeenadaad, iyo Qadmii'eel, ¹⁰iyo walaalahood oo ahaa Shebanyaah, iyo Hoodiyaah, iyo Qeliitaa, iyo Felaayaah, iyo Xaanaan, ¹¹iyo Miikaa, iyo Rexob, iyo Xashabyaah, ¹²iyo Sakuur, iyo Sheerebyaah, iyo Shebanyaah, ¹³iyo Hoodiyaah, iyo Baanii, iyo Beniinu. ¹⁴Oo madaxdii dadkuna waxay ahaayeen: Farcosh, iyo Faxad Moo'aab, iyo Ceelaam, iyo Satuu, iyo Baanii, ¹⁵iyo Bunnii, iyo Casgaad, iyo Beebay, ¹⁶iyo Adoniyaaah, iyo Bigway, iyo Caadiin, ¹⁷iyo Aateer, iyo Xisqiyaah, iyo Casuur, ¹⁸iyo Hoodiyaah, iyo Xaashum, iyo Beesay, ¹⁹iyo Xaariif, iyo Canaatoos, iyo Noobay, ²⁰iyo Magfiicaash, iyo Meshullaam, iyo Xeesiir, ²¹iyo Mesheysabeel, iyo Saadooq, iyo Yadduua, ²²iyo Felatyaah, iyo Xaanaan, iyo Canaayaah, ²³iyo Hoosheeca, iyo Xananyaah, iyo Xashuub, ²⁴iyo Hallooxeesh, iyo Filxaa, iyo Shooabeeq, ²⁵iyo Rexuum, iyo Xashabnaah, iyo Macaseeyaah, ²⁶iyo Axiyyaah, iyo Xaanaan, iyo Caanaan, ²⁷iyo Malluug, iyo Haarim, iyo Bacanaah. ²⁸Oo dadka intiisii kale oo dhan oo ahaa wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo irid-dhawryadii, iyo kuwii gabayaaga ahaa, iyo reer Netiniim, iyo kulli intii iska soocday dadyowgii dalka degganaa oo raacday sharcigii Ilaah, iyo naagahoodii, iyo wiilashoodii, iyo gabdhahoodii, iyo mid kasta oo lahaa aqoon iyo waxgarasho, ²⁹waxay raaceen walaalahoodii gobtoodii ahaa, oo waxay galeen dhaar habaar leh inay ku soconayaan sharciga Ilaah oo loo soo dhiibay Muuse oo ahaa addoonkii Ilaah, iyo inay dhawrayaan oo wada yeelayaan amarrada Rabbiga ah Sayidkeenna, iyo xukumjadiisa

iyo qaynuunnadiisa, ³⁰iyo inaynaan gabdhaheenna siinayn dadyowga dalka deggan, oo aynaan gabdhahoodana wiilashenna u guurinayn; ³¹iyo haddii dadyowga dalka deggan ay maalinta sabtida keenaan waxyaalo iib ah iyo cunto uun inaynaan iibsanaayn maalintii sabtida iyo maalin quduus ah toona, iyo inaan sannadda toddobaad beeraha dayno oo qaan kasta saamaxno. ³²Oo weliba waxaynu samaysannay amarro inagu xukumaya inaynu sannad kasta sheqel saddexdalookiis u bixinayno adeegidda guriga Ilaaheenna, taas oo ah: ³³kibistii tusniinta, iyo qurbaanka hadhuudhka oo joogtada ah, iyo qurbaanka la gubo oo joogtada ah, iyo kan Sabtiyada, iyo kan bilaha cusub, iyo kan iidaaha la amray, iyo kan waxyaalaha quduuska ah, iyo qurbaannada dembiga si kafaaragud loogu sameeyo reer binu Israa'iil, iyo kulli waxa loo sameeyo guriga Ilaah oo dhan. ³⁴Oo innagoo ah wadaaddada iyo kuwii reer Laawi iyo dadkii kaleba saami baynu u ridannay qurbaanka qoryaha inaynu wakhtigii sannad kasta la amray qoryo gelinayno guriga Ilaaheenna sida qolooyinkeennu yihiin, si qoryaha loogu dul shido meesha allabariga ee Rabbiga Ilaaheenna ah, siday taasu sharciga ugu qoran tahay, ³⁵iyo inaynu sannad kasta guriga Rabbiga keenayno midhaha ugu horreeya dhulkeenna iyo midhaha ugu horreeya geedo cayn kasta ah, ³⁶iyo weliba curadka wiilashenna iyo curadka xoolaheenna, siday taasu sharciga ugu qoran tahay, in curadka lo'deenna iyo idaheenna la keeno guriga Ilaaheenna oo loo dhiibo wadaaddada ka dhex adeega guriga Ilaaheenna; ³⁷iyo inaynu wadaaddada qolalka guriga Ilaaheenna ugu keenayno inta ugu horraysa cajiinkeenna, iyo qurbaannadeenna, iyo midhaha

geedo cayn kasta ah, iyo khamriga, iyo saliidda, iyo inaynu waxa dhulkeenna ka baxa toban meelood meel ka siinayno kuwa reer Laawi, waayo, reer Laawi waxay meeltobnaadyada ka qaadan jireen beeraha magaalooyinkeenna oo dhan. ³⁸Oo wadaadka oo ah reer Haaruun wuxuu la joogi doonaa kuwa reer Laawi markay meeltobnaadyada qaadayaan; oo reer Laawina meeltobnaadyada ay toban meelood meel ka sii bixiyaan waxay keeni doonaan guriga Ilaheenna ilaa qolalka ah guriga khasnadda. ³⁹Waayo, reer binu Israa'iil iyo reer Laawi waxay qurbaanka hadhuudhka, iyo kan khamriga, iyo kan saliidda keeni doonaan qolalka ah meesha ay yaalliin weelasha meesha quduuska ah, oo ay joogaan wadaaddada adeega, iyo irid-dhawryada, iyo kuwa gabayaaga ah. Oo innaguna guriga Ilaheenna dayrin mayno.

Dadkii Cusbaa Ee Degay Yerusaaalem

11 Oo dadka amiirradiisii waxay degeen Yerusaaalem, oo dadka intiisii kalena waxay saami u riteen inay tobankii qofba mid ka soo bixiyaan inuu dego magaalada quduuska ah oo Yerusaaalem, oo sagaalka qof oo kalena ay degaan magaalooyinka kale. ²Oo dadkiina waxay u duceeyeen dadkii ikhtiyaarkooda isu bixiyey inay Yerusaaalem degganaadaan. ³Haddaba kuwanu waa madaxdii gobolka oo Yerusaaalem degay, laakiinse magaalooyinkii dalka Yahuudah mid waluba wuxuu degay meeshii hantidiisii ahayd oo ku tiil magaalooyinkoodii, oo waxay ahaayeen reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo reer Netiiniim, iyo carruurtii addoommadii Sulaymaan. ⁴Oo Yerusaaalemna waxaa degay kuwo reer Yahuudah ah, iyo kuwo reer Benyaamiin ah. Kuwii

reer Yahuudah waxay ahaayeen: Cataayaah, oo ahaa ina Cusiyaah, ina Sekaryaah, ina Amaryaah, ina Shefatyaaah, ina Mahalaleel, oo ahaa reer Feres, ⁵iyo Macaseeyaah oo ahaa ina Baaruug, ina Kaalkoseh, ina Xasaayaah, ina Cadaayaah, ina Yooyaariib, ina Sekaryaah oo ahaa kii uu dhalay kii reer Shiilonii. ⁶Raggii reer Feres oo Yerusaaalem degganaa oo dhammu waxay ahaayeen afar boqol iyo siddeed iyo lixdan nin oo xoog leh. ⁷Oo intanuna waa kuwii reer Benyaamiin: Sallu oo ahaa ina Meshullaam, ina Yooceed, ina Fedaayaah, ina Qoolaayaah, ina Macaseeyaah, ina Iitii'eel, ina Yeshacyaah. ⁸Oo isaga dabadiisna waxaa jiray Gabbay, iyo Sallay, oo waxay ahaayeen sagaal boqol iyo siddeed iyo labaatan. ⁹Oo waxaa madax u ahaa Yoo'eel oo ahaa ina Sikrii; oo Yahuudah oo ahaa ina Hasenu'aahna wuxuu ahaa kan labaad oo magaalada u taliya. ¹⁰Oo wadaaddadiina waxay ahaayeen Yedacyaah oo ahaa ina Yooyaariib iyo Yaakiin, ¹¹iyo Seraayaah oo ahaa ina Xilqiyaah, ina Meshullaam, ina Saadooq, ina Meraayood, ina Axiituub oo u talin jiray guriga Ilaah, ¹²iyo walaalahoodii ka shaqayn jiray guriga, oo waxay ahaayeen siddeed boqol iyo laba iyo labaatan, iyo Cadaayaah oo ahaa ina Yeroxaam, ina Felaliyaah, ina Amsii, ina Sekaryaah, ina Fashxuur, ina Malkiiaah, ¹³iyo walaalihiis oo ahaa madaxdii qabiilooyinka, oo waxay ahaayeen laba boqol iyo laba iyo afartan, iyo Camashay oo ahaa ina Casareel, ina Axsay, ina Meshilleemood, ina Immeer; ¹⁴iyo walaalahood oo ahaa rag xoog leh, oo waxay ahaayeen boqol iyo siddeed iyo labaatan; oo madaxooduna wuxuu ahaa Sabdii'eel oo ahaa ina Haggedooliim. ¹⁵Kuwii reer Laawina waxay ahaayeen Shemacyaah oo ahaa ina Xashuub, ina Casriqaam, ina Xashabyaah, ina Bunnii; ¹⁶iyo

Shabbetay iyo Yoosaabaad oo ka mid ahaa madaxdii reer Laawi, oo hawsha dibadda oo guriga Ilaah dusha ka ilaalin jiray, ¹⁷iyo Matanyaah oo ahaa ina Miikaa, ina Sabdii, ina Aasaaf, oo ahaa madaxda mahadnaqidda tukashada, iyo Baqbuqyaah oo ahaa kan labaad walaalihiis dhexdooda, iyo Cabdaa oo ahaa ina Shammuuca, ina Gaalaal, ina Yeduutuun. ¹⁸Kuwii reer Laawi oo dhan oo magaalada quduuska ah joogay waxay ahaayeen laba boqol iyo afar iyo siddeetan. ¹⁹Oo weliba irid-dhawryadii oo ahaa Caquub, iyo Talmon, iyo walaalahood oo irdaha dhawri jiray waxay ahaayeen boqol iyo laba iyo toddobaatan. ²⁰Oo intii ka hadhay reer binu Israa'iil oo ahaa wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi waxay joogeen magaalooyinka dalka Yahuudah oo dhan, oo mid waluba wuxuu degganaa dhulkii uu dhaxalka u helay. ²¹Laakiinse kuwii reer Netiiniim waxay degeen Cofel, oo waxaa reer Netiiniim madax u ahaa Siixaa iyo Gishfaa. ²²Oo kuwii reer Laawi oo Yerusaaalem joogayna waxaa madax u ahaa Cusii oo ahaa ina Baanii, ina Xashabyaah, ina Matanyaah, ina Miikaa, oo ka mid ahaa reer Aasaaf oo ahaa kuwii gabayaaga ahaa, oo u talin jiray hawsha guriga Ilaah. ²³Waayo, waxaa jiray amar iyaga ku saabsan oo boqorka ka yimid, oo kuwii gabayaaga ahaa waxaa loo xukumay sooryo rukun ah siday maalin walba ugu baahnaayeen. ²⁴Oo Fetaxyaah oo ahaa ina Mesheysabeel oo ahaa reer Serax, ina Yahuudah, boqorkuu wakiil uga ahaa wax alla wixii dadka xaalkiisa ku saabsan. ²⁵Xagga tuulooyinkii iyo beerahooda qaar reer Yahuudah ah waxay degganaayeen Qiryad Arbac iyo magaalooyinkeedii, iyo Diibon iyo magaalooyinkeedii, iyo Yeqabseel iyo tuulooyinkeedii, ²⁶iyo Yeeshuuca, iyo Molaadaah, iyo Beytfeled, ²⁷iyo Xasar Shuucal, iyo

Bi'ir Shebac iyo magaalooyinkeedii, ²⁸iyo Siiqlag, iyo Mekonaah iyo magaalooyinkeedii, ²⁹iyo Ceyn Rimmoon, iyo Sorcaah, iyo Yarmuud, ³⁰iyo Saano'o'ax, iyo Cadullaam, iyo tuulooyinkoodii, iyo Laakiish iyo beerahoodii, iyo Caseeqaah iyo magaalooyinkeedii. Sidaasay u degeen Bi'ir Shebac ilaa dooxadii Xinnom. ³¹Oo reer Benyaamiinna waxay degeen inta laga bilaabo Gebac, iyo Mikmaash, iyo Cayaa, iyo Beytel iyo magaalooyinkeeda, ³²iyo Canaatoos, iyo Nob, iyo Cananyaah, ³³iyo Xaasoor, iyo Raamaah, iyo Gitayim, ³⁴iyo Xaadiid, iyo Seboyim, iyo Neballaad, ³⁵iyo Lod, iyo Oonoo oo ahayd dooxadii kuwa sancada badan. ³⁶Oo kuwii reer Laawi oo reer Yahuudah ku dhex jiray qaybahoodii qaarkood ayaa ku darsamay reer Benyaamiin.

Wadaaddadii Iyo Reer Laawi

12 Haddaba kuwanu waa wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi oo soo raacay Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo Yeeshuuca: Seraayaah, iyo Yeremyaah, iyo Cesraa, ²iyo Amaryaah, iyo Malluug, iyo Xatuush, ³iyo Shekaanyaah, iyo Rexuum, iyo Mereemood, ⁴iyo Iddo, iyo Ginnetoy, iyo Abiiaah, ⁵iyo Miyaamin, iyo Macadyaah, iyo Bilgaah, ⁶iyo Shemacyaah, iyo Yooyaariib, iyo Yedacyaah, ⁷iyo Sallu, iyo Caamooq, iyo Xilqiyaah, iyo Yedacyaah. Intaasu waxay ahaayeen madaxdii wadaaddada iyo walaalahoodii joogay wakhtigii Yeeshuuca. ⁸Oo weliba kuwii reer Laawi waxay ahaayeen Yeeshuuca, iyo Binnuwii, iyo Qadmii'eel, iyo Sheereebyaah, iyo Yahuudah, iyo Matanyaah oo madax u ahaa mahadnaqidda, isaga iyo walaalihiisba. ⁹Oo weliba Baqbuqyaah iyo Cunnii oo ahaa walaalahood waxay ku jireen gudaha oo iyagay ka soo hor jeedeen. ¹⁰Oo Yeeshuuca wuxuu dhalay Yooyaaqiim, Yooyaaqiimna

wuxuu dhalay Eliyaashiib, Eliyaashiibna wuxuu dhalay Yooyaadaac, ¹¹Yooyaadaacna wuxuu dhalay Yoonataan, Yoonataanna wuxuu dhalay Yadduuc. ¹²Oo wakhtigii Yooyaaqiim waxaa jiray wadaaddo qabiilooyin madax u ahaa; waxaa reer Seraayaah u ahaa Meraayaah, reer Yeremyaahna Xananyaah, ¹³reer Cesraana Meshullaam, reer Amaryaahna Yehooxaanaan, ¹⁴reer Meliikuuna Yoonataan, reer Shebanyaahna Yuusuf, ¹⁵reer Haarimna Cadnaa, reer Meraayoodna Xelqay, ¹⁶reer Iddona Sekaryaah, reer Ginnetoonna Meshullaam, ¹⁷reer Abiiaahna Sikrii, reer Minyaamiinna, reer Moocadyaahna Filtay, ¹⁸reer Bilgaahna Shammuca, reer Shemacyaahna Yehoonataan, ¹⁹reer Yooyaariibna Matenay, reer Yedacyaahna Cusii, ²⁰reer Sallayna Qallay, reer Caamooqna Ceeber, ²¹reer Xilqiyaahna Xashabyaah, reer Yedacyaahna Netaneel. ²²Oo kuwii reer Laawi oo joogay wakhtigii Eliyaashiib, iyo Yooyaadaac, iyo Yooxaanaan iyo Yadduuc waxay ahaayeen madaxda qabiilooyinka oo la qoray; waxaa kaloo la qoray wadaaddadii joogay ilaa boqornimadii Daariyus kii reer Faaris ahaa. ²³Kuwii reer Laawi oo ahaa madaxdii qabiilooyinka waxaa lagu qoray kitaabkii taariikhda tan iyo wakhtigii Yooxaanaan oo ahaa ina Eliyaashiib. ²⁴Oo kuwii reer Laawi madaxda u ahaa waxay ahaayeen Xashabyaah, iyo Sheerebyaah, iyo Yeeshuuc oo ahaa ina Qadmii'eel, iyo walaalahoodii iyaga ka soo hor jeeday inay Ilaah ammaanaan oo ay u mahadnaqaan, siduu amray Daa'uud oo ahaa ninkii Ilaah, iyagoo iska soo hor jeeda. ²⁵Oo Matanyaah, iyo Baqbuqyaah, iyo Cobadyaah, iyo Meshullaam, iyo Talmon, iyo Caquub waxay ahaayeen irid-dhawryadii dhawri jiray bakhaarradii u dhowaa

irdaha. ²⁶Kuwaasu waxay joogeen wakhtigii Yooyaaqiim oo ahaa ina Yeeshuuc, ina Yoosaadaaq, iyo wakhtigii taliyihii Nexemyaah ahaa iyo wakhtigii wadaadkii Cesraa oo karraaniga ahaa.

Gooni Ka Dhigiddii Derbiga Yeruusaalem

²⁷Oo markii derbigii Yeruusaalem gaar laga dhigay kuwii reer Laawi mid kasta meeshiisii baa laga doondooney in iyaga Yeruusaalem la keeno si gaarkadhigidda farxad loogu sameeyo, oo mahadnaqid iyo gabay, iyo suxuun laysku garaaco, iyo shareerado, iyo kataaradoba Ilaah loogu ammaano. ²⁸Oo kuwii gabayaaga ahaana waxay iska soo urursadeen bannaankii Yeruusaalem ku wareegsanaa iyo tuulooyinkii reer Netofaah, ²⁹iyo weliba Beytgilgaal, iyo beerihii Gebac, iyo Casmawed, waayo, kuwii gabayaaga ahaa tuulooyin ayay ka dhisteey Yeruusaalem hareeraheeda. ³⁰Markaasaa wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi isdaahiriyeen, oo waxay kaloo daahiriyeen dadkii iyo irdihii iyo derbigii. ³¹Kolkaasaan amiirradii dalka Yahuudah keenay derbiga dushiisa, oo waxaan doortay laba kooxood oo waaweyn oo mahadnaqa, oo kooxda raggeedu isdaba socdo. Midi waxay tagtay xagga midig derbiga dushiisa ee Irida Digada, ³²oo waxaa iyagii daba galay Hooshacyaah iyo amiirradii dalka Yahuudah badhkood, ³³iyo Casaryaah, iyo Cesraa, iyo Meshullaam, ³⁴iyo Yahuudah, iyo Benyaamiin, iyo Shemacyaah, iyo Yeremyaah, ³⁵iyo wiilashii wadaaddada qaarkood oo turumbooyin wata, kuwaasoo ahaa Sekaryaah oo ahaa ina Yoonataan, ina Shemacyaah, ina Matanyaah, ina Miikaayaah, ina Sakuur, ina Aasaaf, ³⁶iyo walaalihii oo ahaa Shemacyaah, iyo Casareel, iyo Milalay, iyo Gilalay, iyo Maacay, iyo Netoneel, iyo Yahuudah, iyo

Xanaanii, iyagoo wata alaabtii muusikada oo Daa'uud oo ahaa ninka Ilaah, oo iyaga waxaa u horreeyey karraanigii Cesraa. ³⁷Oo xagga Iridii Isha Biyaha iyo hortoodii ku qummanayd ayay kor u fuuleen jaranjaradii magaalada Daa'uud meesha derbiga laga fuulo oo ka korraysa gurigii Daa'uud, iyo ilaa Irida Biyaha oo xagga bari ah. ³⁸Oo kooxdii kale oo kuwa mahadda naqaa waxay u kaceen inay ka hor tagaan, oo anna iyagaan daba socday; aniga iyo dadkii badhkiis waxaannu soconnay derbiga korkiisa, xagga ka saraysa Munaaradda Fornooyinka iyo xataa tan iyo derbiga ballaadhan, ³⁹iyo xagga ka saraysa Irida Efrayim, iyo Irida Gabooday agteeda, iyo Irida Kalluunka, iyo Munaaradda Xananeel, iyo Munaaradda Mee'aah, iyo xataa Irida Idaha; oo waxay joogsadeen Iridii Waardiyaha. ⁴⁰Oo sidaasay u joogsadeen labadii kooxood oo kuwii mahadda ku naqi jiray gurigii Ilaah, iyo aniga, iyo taliyayaashii badhkood oo ila joogay, ⁴¹iyo wadaaddadii ahaa Elyaaqiim, iyo Macaseeyaah, iyo Minyaamim, iyo Miikaayaah, iyo Eliyoocceenay, iyo Sekaryaah, iyo Xananyaah, oo wata turumbooyin; ⁴²iyo Macaseeyaah, iyo Shemacyaah, iyo Elecaasaar, iyo Cusii, iyo Yehooxaanaan, iyo Malkiiaah, iyo Ceelaam, iyo Ceser. Oo kuwii gabayaaga ahaana cod dheer bay kula gabyeen Yesraxyaah oo ahaa madaxoodii. ⁴³Oo maalintaas waxaa la bixiyey allabaryo badan, oo waa la wada farxay, waayo, Ilaah baa farxad weyn kaga farxiyey, oo dumarkii iyo carruurtiina way farxeen, sidaas daraaddeed Yeruusaalem farxaddeedii waxaa laga maqlay meel fog.

⁴⁴Oo maalintaas ayaa rag loo doortay inay u taliyaan qolalka khasnadaha, iyo qurbaannada kor loo qaado, iyo midhaha ugu horreeya, iyo meeltobnaadyada,

si loogaga soo ururiyo beeraha magaaloooyinka oo dhan qaybihii sharcigu u amray wadaaddada iyo kuwii reer Laawi, waayo, dadka dalka Yahuudah way ku faraxsanaayeen wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi oo adeegayay. ⁴⁵Oo waxay dhawreen wixii ku saabsanaa u adeegidda Ilaahood iyo wixii ku saabsanaa isdaahirinta, oo kuwii gabayaaga ahaa iyo irid-dhawryadiina saasoo kalay yeeleen, sidii uu amarkii Daa'uud iyo wiilkiisii Sulaymaan ahaa. ⁴⁶Waayo, waagii hore oo ahaa wakhtigii Daa'uud iyo Aasaaf waxaa jiri jiray nin madax u ahaa kuwii gabayaaga ahaa, oo waxaa Ilaah loogu gabyi jiray gabayo ammaan iyo mahadnaqid ah. ⁴⁷Oo wakhtigii Serubaabel iyo wakhtigii Nexemyaah reer binu Israa'iil oo dhammu way wada bixin jireen qaybihii kuwii gabayaaga ahaa iyo kuwii irid-dhawryadaba intii maalin kasta loo baahnaa jiray; oo in bay gooni uga dhigeen reer Laawi, oo reer Laawina in bay gooni uga dhigeen reer Haaruun.

Hagaajintii Ugu Dambaysay Ee Nexemyaah

13 Oo maalintaas ayay kitaabkii Muuse akhriyeen iyadoo dadkii maqlayo; oo waxaa laga helay oo ku qornaa inayan shirka Ilaah weligood soo gelin mid reer Cammoon ah iyo mid reer Moo'aab ah toona; ²maxaa yeelay, iyagu reer binu Israa'iil kalama ayan hor iman cunto iyo biyo toona, laakiinse waxay u soo kiraysteen Balcaam inuu habaaro aawadeed, habase ahaatee Ilaaheennu habaarkii wuxuu u beddelay duco. ³Oo waxay noqotay markay sharcigii maqlaan inay reer binu Israa'iil ka sooceen dadkii isku qasnaa oo dhan.

⁴Oo waxyaalahaas ka hor wadaadkii Eliyaashiib oo loo doortay inuu madax u ahaado qolalka guriga Ilaaheenna ayaa

xidhiidh la yeeshay Toobiyaah, ⁵oo wuxuu isagii u hagaajiyey qowlad weyn oo waagii hore la dhigi jiray qurbaannada hadhuudhka, iyo fooxa, iyo weelasha, iyo meeltobnaadyada hadhuudhka iyo khamriga iyo saliidda, oo amar lagu siin jiray kuwa reer Laawi, iyo kuwii gabayaaga ahaa, iyo irid-dhawryada, iyo qurbaannadii kor loo qaadi jiray oo la siin jiray wadaaddada. ⁶Laakiinse waagaas oo dhan anigu Yeruusaalem ma aanan joogin, waayo, sannaddii soddon iyo labaad oo boqorkii Baabuloon ee Artaxshasta ahaa ayaan u tegey boqorka, oo maalmo yar dabadood ayaan boqorka fasax weyddiistay. ⁷Markaasaan Yeruusaalem imid oo waxaan gartay sharkii uu Eliyaashiib u sameeyey Toobiyaah markuu qowlad uga diyaarshay barxadhihi guriga Ilaah. ⁸Haddaba taas u aad bay ii murugaysay, sidaas daraaddeed qowladdii dibaddaan uga wada tuuray alaabtii guriga Toobiyaah oo dhan. ⁹Markaasaan amar bixiyey oo qolalkii waa la nadiifiyey; oo halkaasaan mar kale ku soo celiyey weelashii gurigii Ilaah, iyo qurbaannadii hadhuudhka, iyo fooxii. ¹⁰Oo haddana waxaan kaloo gartay inaan kuwii reer Laawi qaybahoodii la siin, oo sidaas daraaddeed kuwii reer Laawi iyo kuwii gabayaaga ahaa oo shuqulka samayn jirayba way carareen oo mid waluba beertiisii buu tegey. ¹¹Markaasaan taliyayaashii la diriray oo waxaan ku idhi, War maxaa guriga Ilaah looga tegey? Kolkaasaan iyagii soo wada ururiyey oo meeshoodii ku celiyey. ¹²Markaasaa dadka dalka Yahuudah oo dhammu waxay qolalkii khasnadaha soo geliyeen meeltobnaadyadii hadhuudhka iyo kuwii khamriga iyo kuwii saliiddaba. ¹³Oo qolalkii khasnadaha waxaan madax uga dhigay khasnajiyo, oo waxay ahaayeen wadaadkii Shelemyaah ahaa, iyo karraanigii

Saadooq ahaa, oo reer Laawina waxaa kaga jiray Fedaayaah, oo waxaa ku xigay Xaanaan ina Sakuur, oo ahaa ina Matanyaah, waayo, waxaa lagu tiriyey inay aamin yihiin, oo shaqadooduna waxay ahayd inay walaalahood wax u qaybiyaan. ¹⁴Ilaahayow, haddaba taas daraaddeed ii xusuuso, oo ha tirtirin falimahaygii wanaagsanaa oo aan u qabtay gurigaaga iyo waxyaalihii la dhawri lahaa.

¹⁵Oo waagaas waxaan dalka Yahuudah ku arkay kuwo maalinta Sabtida macsarada canabka ku tumanaya, oo xidhmooyin soo ururinaya, oo dameerro raraya, iyo weliba khamri iyo canab, iyo berde iyo rar cayn kasta ah oo Yeruusaalem la soo gelinaya maalinta sabtida; oo anna iyagii waan uga digay maalintii ay cuntada iibiyeen. ¹⁶Oo halkaas waxaa kaloo degganaa dad reer Turos ah oo keeni jiray kalluun iyo alaab cayn kasta ah, oo maalinta ayay ka iibin jireen dadka dalka Yahuudah iyo Yeruusaalem gudaheeda.

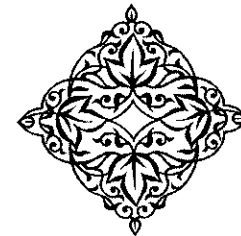
¹⁷Markaasaan la diriray kuwii gobta ahaa oo dalka Yahuudah oo waxaan ku idhi, War waa maxay waxan sharka ah oo aad samaysaan oo aad ku nijaasaysaan maalinta sabtida ah? ¹⁸War sow awowayaashiin saasoo kale ma yeelin, sow Ilaah belaaayan oo dhan taas aawadeed inooguma soo dejin innaga iyo magaaladaba? Oo weliba markaad sabtida nijaasaysaan waxaad reer binu Israa'iil ku soo dejisaan cadho kale oo badan. ¹⁹Oo sabtida ka hor markii irdihii Yeruusaalem soo madoobaanayeen, ayaan amray in albaabbada la xidho, oo waxaan kaloo amray inaan la furin jeeray sabtidu dhammaato; oo qaar midiidinnadaydii ah ayaan irdihii waardiye uga dhigay inaan maalinta sabtida waxba rar la soo gelin.

²⁰Haddaba baayacmushtariyaashii iyo kuwii alaab cayn kasta iibin jiray mar iyo laba ayay

Yeruusaalem dibaddeeda u hoydeen. ²¹Markaasaan iyagii u digay oo ku idhi, War maxaad derbiga hareerihiiisa ugu hoyataan? Haddaad mar dambe saas yeeshaan gacan baan idin saarayaa. Oo ayaantaas ka dib mar dambe ma ay iman maalin sabti ah. ²²Oo waxaan kuwii reer Laawi ku amray inay isdaahiriyaan iyo inay yimaadaan oo irdaha dhawraan si ay quduus uga dhigaan maalinta sabtida. Ilaahayow, taas aawadeedna ii xusuuso, oo iigu tudh siday weynaanta naxariistaadu tahay.

²³Oo waagaas waxaan kaloo arkay Yuhuuddii oo guursatay naago ah reer Ashdood, iyo reer Cammoon, iyo reer Moo'aab. ²⁴Oo carruurtoodii badhkoodna waxay ku hadli jireen afkii reer Ashdood, oo afkii Yuhuuddana kuma ay hadli karin, laakiinse waxay ku hadli jireen sidii afkii dadyow kasta. ²⁵Oo anna iyagii waan la diriray, waanan caayay, oo qaarkoodna waan dilay, oo timahoodiina waan ka rifay, waanan ku dhaarshay Ilaah, oo ku idhi, Waa inaydnaan gabdhihiinna u guurin wiilashooda, gabdhahoodana ha u guurinina wiilashiinna, idinkuna ha guursanina. ²⁶War

Sulaymaan oo ahaa boqorkii reer binu Israa'iil sow isba waxyaalahan kuma dembaabin? In kastoo aan quruumo badan dhexdooda boqor isagoo kala ah laga heli karin, oo uu Ilaahisuna jeclaa, oo uu Ilaah ka dhigay boqor u taliya reer binu Israa'iil oo dhan, haddana xataa isagii waxaa dembaajiyey naago qalaad. ²⁷Haddaba miyaannu idin dhegaysannaa si aannu sharkan oo dhan u samayno oo intaan naago qalaad guursanno miyaannu Ilaahayaga ku xadgudubnaa? ²⁸Oo Eliyaashiib oo ahaa wadaadkii sare wiilashiisii midkood oo Yooyaadaac ahaa waxaa soddog u ahaa Sanballad oo ahaa reer Xoron; oo sidaas daraaddeed ayaan isaga eryay. ²⁹Ilaahayow, iyaga xusuuso, maxaa yeelay, waxay nijaaseeyeen wadaadnimadii, iyo axdigii wadaadnimada iyo kii reer Laawi. ³⁰Haddaba sidaasaan uga nadiifiyey dad kasta oo qalaad, oo waxaan bixiyey amar ku saabsan wadaaddadii iyo kuwii reer Laawiba iyo mid walba shuqulkiisii, ³¹iyo amar ku saabsan qurbaankii qoryaha oo wakhtiyada la amray la keeno, iyo midhaha ugu horreeya. Ilaahayow, wanaag igu xusuuso.

ESTEEER

Boqorad Washtii Oo Laga Qaaday Darajadeeda

1 Wakhtigii Ahashwerus (Ahashweruskaasu wuxuu ahaa kii xukumi jiray Hindiya iyo Itoobiya inta ka dhex leh, oo u talin jiray boqol iyo toddoba iyo labaatan gobol) ²markii Boqor Ahashwerus uu ku fadhiistay carshigii boqortooyadiisa oo ku yiil Shuushan oo ahayd hoygii boqorka, ³sannaddii saddexaad oo boqornimadiisa ayuu martiqaad u sameeyey amiirradiisii iyo addoommadiisii oo dhan, taas oo ay hortiisa joogeen xooggii Faaris iyo Maaday, iyo dadkii gobta ahaa iyo amiirradii gobollada. ⁴Oo wuxuu soo bannaan dhigay maalkii boqortooyadiisa ammaanta badnayd, iyo sharaftii haybaddiisa sarraysa, intii maalmood badan ah oo gaadha boqol iyo siddeetan maalmood. ⁵Oo markii maalmahaasu dhammaadeen ayuu boqorku diyaafad u sameeyey dadkii Shuushan oo hoygii boqorka ahayd joogay oo dhan, yar iyo weynba, intii toddoba maalmood ah, oo diyaafaddiina waxaa lagu dhigay barxaddii beerta ku dhex tiil hoygii boqorka. ⁶Oo waxaa meeshaas ka laalaaday daahyo ah caddaan iyo cagaar iyo buluug, oo waxaa ku xidhnaa xadhko laga sameeyey maro wanaagsan iyo dhar guduudan oo sudhan siddooyin lacag ah iyo tiirar marmar ah. Sariiruhuna waxay ahaayeen dahab iyo lacag, oo waxaa la dhigay meel siman oo laga sameeyey marmar ah casaan iyo caddaan iyo huruud iyo madow. ⁷Oo waxaa dadka cabniin lagu siiyey

weelal dahab ah (oo weelashana midba midka kale wuu ka duwanaa), oo khamrigii boqorkuna wuu badnaa sidii ay ahayd deeqsinimadii boqorku. ⁸Oo cabniinkuna wuxuu waafaqsanaa qaynuunka, dirqina ma jirin, waayo, boqorku wuxuu madaxdii gurigiisa oo dhan ku amray inay nin kasta u yeelaan siduu doonayo. ⁹Oo weliba Boqorad Washtiina waxay dumarkii diyaafad ugu samaysay hoygii reer boqor oo uu Boqor Ahashwerus lahaa.

¹⁰Oo maalintii toddobaad boqorkii, isagoo qalbigiisu khamri ku faraxsan yahay, wuxuu amray toddobadii midiidin oo Boqor Ahashwerus ka adeegi jiray oo ahaa Mehuumaan, Bista, Xarboona, Bigtaa, Abagta, Seetar, iyo Karkas, ¹¹oo wuxuu iyagii ku amray inay Boqorad Washtii hortiisa keenaan, iyadoo qabta taajkii boqornimada, si quruxdeeda loo tuso dadka iyo amiirrada, waayo, iyadu waxay lahayd suurad wanaagsan oo in la fiirsado ku fiican. ¹²Laakiinse boqoraddii Washtii ahayd way diidday inay ku timaado amarkii boqorku ugu soo dhiibay midiidinnada. Sidaas daraadeed boqorkii aad buu u xanaaqay, oo cadhadiisiina wuu la gubtay.

¹³Markaasaa boqorkii wuxuu la hadlay nimankii xigmadda lahaa oo xilliyada yiqiin, (waayo, boqorka caadadiisu saasay ahayd xagga kulli kuwii sharcigii yiqiin iyo xukunkaba, ¹⁴oo waxaa isaga ku xigay Karshena, Shetaar, Admata, Tarshiish, Meres, Marsena, iyo Memuukaan oo ahaa toddobadii

amiir oo Faaris iyo Maaday, oo arkay boqorka wejigiisa, oo fadhiyey boqortooyada derejadeeda kowaad), ¹⁵oo wuxuu ku yidhi, War maxaan ku samaynaa Boqorad Washtii sida sharciga waafaqsan? Maxaa yeelay, iyadu ma ay yeelin yeedhiddii Boqor Ahashwerus iyada midiidinnada ugu sii dhiibay. ¹⁶Markaasaa Memuukaan jawaabay, oo wuxuu boqorkii iyo amiirradii hortooda ka yidhi, Boqorad Washtii boqorka oo keliya ma ay xumayn, laakiinse waxay xumaysay amiirrada oo dhan, iyo dadka deggan Boqor Ahashwerus gobolladiisa oo dhan. ¹⁷Haddaba wixii ay boqoraddu samaysay wuu wada gaadhi doonaa dumarka oo dhan, kolkaasay nimankooda quudhsan doonaan markii warkan loo sheego, oo lagu yidhaahdo, Boqorkii Ahashwerus wuxuu amray in Boqorad Washtii hortiisa la keeno, laakiinse ma ay iman. ¹⁸Haddaba isla maantadan amiiradaha Faaris iyo Maaday oo maqlay wixii ay boqoraddu samaysay, sidaasoo kalay ku odhan doonaan boqorka amiirradiisa oo dhan. Oo saas aawadeed waxaa kici doona quudhsasho iyo xanaaq badan. ¹⁹Haddaba haddii boqorku raalli ka yahay, amar boqornimo ha bixiyo, oo amarkaasna si aan loo beddelin ha lagu dhex qoro qaynuunnada reer Faaris iyo reer Maaday, inaanay boqoradda Washtii mar dambe iman Boqor Ahashwerus hortiisa. Boqorkuna boqoradnimadeedii ha siiyo mid kale oo iyada ka wanaagsan. ²⁰Oo marka boqorka amarkiisa uu bixin doono lagu faafiyo boqortooyadiisa oo dhan (waayo, way weyn tahay) ayaa dumarka oo dhammu nimankooda maamuusi doonaan, yar iyo weynba.

²¹Oo odhaahdaasu waxay ka farxisay boqorkii iyo amiirradii oo dhanba, kolkaasuu boqorkii yeelay sidii uu Memuukaan yidhi. ²²Oo wuxuu warqado u diray boqorka

gobolladiisii oo dhan, oo gobol walba wuxuu ugu qoray fartiisii, oo dad kastana wuxuu ugu qoray afkoodii, si nin kastaa ugu taliyo reerkiisa oo uu ku sheego afka dadkiisu ku hadlo.

Esteeer Oo Boqorad Laga Dhigay

2 Oo waxyaalahaas dabadood markii Boqor Ahashwerus cadho baxay ayuu soo xusuustay Washtii, iyo wixii ay samaysay, iyo wixii iyada ka geesta ahaa oo la amray. ²Markaasaa boqorka midiidinnadiisii u adeegi jiray waxay yidhaahdeen, Boqorka ha loo doondoono bikrado qurux badan oo dhallinyaro ah; ³oo boqorku gobol kasta oo boqortooyadiisa ka mid ah ha ka dhex doorto wakiillo, si ay bikradaha quruxda badan oo dhallinyarada ah oo dhan ugu soo ururiyaan Shuushan oo ah hoyga boqorka, oo iyaga ha keeneen guriga naagaha, oo gacanta ha u geliyeen Heegay oo ah midiidinka boqorka naagaha u dhawra, oo iyaga ha la siiyo alaabtoodii ay isku daahirin lahaayeen. ⁴Oo gabadhii boqorka la wanaagsanaata, meeshii Washtii boqorad ha ka noqoto. Oo waxaasuna boqorka way ka farxiyeen; kolkaasuu saas yeelay.

⁵Oo Shuushan oo hoygii boqorka ahaa waxaa jiray nin Yuhuud ah, oo magaciisana waxaa la odhan jiray Mordekay ina Ya'iir, ina Shim'i, ina Qiish, oo wuxuu ahaa reer Benyaamiin; ⁶oo isaga waxaa mar hore laga soo kaxaystay Yerusaaalem, wuxuuna la socday maxaabiistii lala soo kaxaystay Yekonyaah oo ahaa boqorkii reer Yahuudah, oo uu soo kaxaystay Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon. ⁷Oo isagu wuxuu soo koriyey Hadasaah, taasoo ahayd ina-adeertiis Esteeer, waayo, iyadu aabbe iyo hooyo toona ma ay lahayn; gabadhuna way suurad wacnayd, wayna qurux badnayd; oo markii aabbeheed iyo hooyadeed

dhinteen ayaa Mordekay qaatay oo sidii gabadhiisii ka dhigtay. ⁸Markii la maqlay boqorka amarkiisii iyo naadadiisii, kolkii hablo badan lagu soo ururiyey Shuushan oo ahayd hoygii boqorka, oo gacanta loo geliyey Heegay, ayaa Esteer la geeyey gurigii boqorka, oo waxaa gacanta loo geliyey Heegay oo ahaa kii naagaha dhawri jiray. ⁹Oo gabadhii way la wanaagsanaatay isagii, wuuna u roonaaday; oo markiiba wuxuu iyadii siiyey alaabteedii isdaahirinta, iyo intii ay qaybta u lahayd, iyo toddoba gabdhood oo ay waajib u lahayd in laga siiyo guriga boqorka. Markaasuu iyadii iyo gabdhaheediiba geeyey meeshii ugu wanaagsanayd guriga naagaha.

¹⁰Esteerna ma ay sheegin dadkeedii iyo qoladeedii toona; waayo, waxaa Mordekay ku amray inaanay waxba sheegin. ¹¹Mordekayna wuxuu maalin kasta mari jiray barxadda guriga naagaha horteeda si uu ku ogaado Esteer nabadqabkeeda iyo waxa iyada ku dhici lahaa.

¹²Haddaba markii gabadh walba wakhtigeedii la gaadhay inay u gasho Boqor Ahashwerus, oo iyada loogu sameeyo sida waafaqsan waxa sharcigu dumarka farayo laba iyo toban bilood dabadeed, (waayo, saasaa isdaahirintoodu ku dhammaan jirtay, inay intii lix bilood ah ismariyaan saliidda malmalka, intii lix bilood ahna ismariyaan uunsi udgoon iyo waxyaalaha dumarka lagu daahiriyo) ¹³ayaa sidaas gabadhii boqorkii ugu timid, oo wax alla wixii ay doonaysay inay guriga naagaha ka qaadato, oo ay la tagto guriga boqorka, dhammaantood waa la siiyey iyada. ¹⁴Oo iyadu fiidkii bay tagtay, oo subaxdii ayay ku soo noqotay gurigii labaad oo naagaha, iyo gacanta Shacashgas oo ahaa boqorka midiidinkiisii u dhawri jiray naagaha addoommaha

ah. Iyana mar dambe boqorkii uma ay soo gelin, in boqorku ku farxo iyo in magaceeda loogu yeedho mooyaane.

¹⁵Haddaba Esteer oo ahayd in Abiixayil, kaasoo adeer u ahaa Mordekay oo iyada qaatay oo ka dhigtay sidii gabadhiisii oo kale, markii wakhtigeedii ay boqorka u geli lahayd la gaadhay, iyadu waxba ma ay dalban wixii Heegay oo ahaa boqorka midiidinkiisii naagaha u dhawri jiray uu u dooray mooyaane. Oo intii Esteer aragtay oo dhammu way u bogen. ¹⁶Haddaba boqorka sannaddiisii toddobaad ee boqornimadiisa, bisheedii tobnaad oo ahayd bisha Tebed ayaa Esteer loogu geeyey Boqor Ahashwerus gurigiisii boqornimada. ¹⁷Haddaba boqorkii Esteer buu ka jeclaaday naagihii kale oo dhan, oo iyana waxay isagii ka heshay raxmad iyo roonaan ka sii badan intii ay bikradaha kale heleen oo dhan; oo sidaas daraaddeed ayuu madaxa u saaray taajkii boqornimada, oo meeshii Washtii ayuu iyada boqorad uga dhigay. ¹⁸Markaasaa boqorkii martiqaad weyn u sameeyey amiirradiisii iyo addoommadiisii oo dhan, taasuna waxay ahayd martiqaad Esteer loo sameeyey; oo gobolladiina boqorku wuu nasiyey, oo hadiyadona wuxuu u bixiyey sidii deeqsinimadiisii ahayd.

Mordekay Oo Daaha Ka Qaaday Shirqool

¹⁹Oo markii bikradihii mar labaad la soo ururiyey ayaa Mordekay soo fadhiistay boqorka iriddiisii. ²⁰Oo Esteerna weli ma ay sheegin qoladeedii iyo dadkeedii toona, sidii Mordekay ku amray; waayo, Esteer amarkii Mordekay bay u addeeci jirtay sidii markii uu korinayay oo kale. ²¹Oo waagaas mar uu Mordekay boqorka iriddiisa fadhiistay ayaa waxaa aad u cadhooday laba nin oo boqorka midiidinnu u ahaa,

waxayna ahaayeen Bigtaan iyo Teresh oo ka mid ahaa kuwa iridda dhawra, oo waxay dooneen inay Boqor Ahashwerus dilaan. ²²Oo xaalkaas waxaa ogaaday Mordekay, kolkaasuu u sheegay Boqorad Esteer; Esteerna waxay u sheegtay boqorkii, iyadoo ku hadlaysa Mordekay magiciisa. ²³Oo markii xaalkaas la baadhay ayaa waxaa la ogaaday inay saas tahay, oo labadoodiiba geed baa laga soo deldelay; oo taasna waxaa lagu qoray buuggii taariikhda boqorka hortiisa.

Shirqoolkii Haamaan Inuu Yuhuudda Baabbi'yo

3 Oo waxyaalahaas dabadeed Boqor Ahashwerus wuxuu dalliciyeey oo kursigiisii ka sarraysiiyey amiirradii isaga la joogay oo dhan Haamaan in Hamedata oo ahaa reer Agag, oo isaga wuu hore mariyey. ²Oo waxaa Haamaan u foororsaday oo u sujuuday boqorka addoommadiisii iriddiisa joogay oo dhan, waayo, boqorka ayaa in saas loo yeelo amray. Laakiinse Mordekay uma uu foororsan, umana sujuudin. ³Markaasaa addoommadii boqorka oo joogay boqorka iriddiisa waxay Mordekay ku yidhaahdeen, War maxaad u jebinaysaa boqorka amarkiisa? ⁴Haddaba waxaa dhacday, markay maalin kasta saas ku lahaayeen, laakiinse isagu uusan dheg u dhigin, inay warkaas Haamaan u sheegeen inay arkaan bal wuxuu xaalka Mordekay noqdo, waayo, wuxuu iyagii u sheegay inuu Yuhuud yahay. ⁵Haamaanna markuu arkay inaan Mordekay u foororsan oo aanu u sujuudin, ayuu Haamaan aad u cadhooday. ⁶Laakiinse wuu quudhsaday inuu Mordekay oo qudha gacanta saaro, waayo, waxaa isaga loo sheegay Mordekay qabiilkiisa; oo sidaas daraaddeed Haamaan wuxuu doonayay inuu wada baabbi'yo Yuhuudda

boqortooyada Ahashwerus deggan oo dhan, kuwaasoo ahaa Mordekay qabiilkiisii.

⁷Oo sannaddii laba iyo tobnaad oo Boqor Ahashwerus, bisheedii kowaad taasoo ah bisha Niisaan ayay Haamaan hortiisa ku rideen saami magiciisa la yidhaahdo Fuur, oo taasuna waxay socotay maalin ka maalin, iyo bil ka bil, ilaa bishii laba iyo tobnaad oo ah bisha Adaar. ⁸Markaasaa Haamaan wuxuu Boqor Ahashwerus ku yidhi, Waxaa jira dad ku wada dhex fridhsan dadyowga deggan gobollada boqortooyadaada oo dhan, qaynuunnadooduna way ka wada duwan yihiin kuwa dadyowga kale oo dhan. Iyaguna qaynuunnada boqorka ma dhawraan. Sidaas daraaddeed, boqorow, inaad iska daysid faa'iido kuugu ma jirto. ⁹Haddaba, boqorow, taas haddaad raalli ka tahay, ha la qoro in iyaga la baabbi'yo; oo anna waxaan bixin doonaa toban kun oo talanti oo lacag ah, oo waxaan gacanta u gelin doonaa kuwa boqorka shuulkiiisa u taliya inay iyagu maalkaas geliyaan khasnadaha boqorka. ¹⁰Markaasaa boqorkii wuxuu gacantiisa ka siibay kaatunkiisii oo wuxuu siiyey Haamaan in Hamedata oo ahaa reer Agag ee weliba ahaa cadowgii Yuhuudda. ¹¹Kolkaasaa boqorkii wuxuu Haamaan ku yidhi, Lacagta adigaa lagu siiyey, oo weliba dadkana waxaad ku samaysaa wax alla wixii kula wanaagsan. ¹²Oo bishii kowaad maalinteedii saddex iyo tobnaad ayaa loo wada yeedhay boqorka karraaniyadiisii oo dhan, oo waxaa la qoray kulli wixii Haamaan ku amray boqorka saraakiishiisii iyo taliyayaashii gobollada oo dhan xukumayay, iyo amiirradii u talinayay dad kasta, oo gobol kasta waxaa loogu qoray afkiisii. Oo waxaa lagu qoray Boqorka Ahashwerus magiciisa, waxaana lagu shaabadeeyey boqorka

kaatunkiisii. ¹³Oo warqadana waxaa loo dhiibay warqaadayaal, oo waxaa loo diray boqorka gobolladiisii oo dhan, in Yuhuudda oo dhan la wada baabbi'iyoo, oo la wada laayo, oo la halaago dhammaantood, yar iyo weyn, iyo dhallaanka iyo dumarkaba, bisha Adaar oo ah bisha laba iyo tobnaad, maalinteeda saddex iyo tobnaad, iyo in maalkoodana booli ahaan loo dhaco. ¹⁴Oo waxaa dadyowga oo dhan lagu dhex faafiyey warqaddii la qoray naqilkeedii, oo leh amar ha la wada siiyo gobollada oo dhan inay diyaar u noqdaan maalintaas. ¹⁵Oo warqaadayaashiina haddiiba degdeg bay ugu ambabbexeen boqorka amarkiisii, oo Shuushan oo ahayd hoygii boqorkana amarkii waa lagu bixiyey. Haddaba boqorkii iyo Haamaan waxay u fadhiisteen inay wax cabbaan; laakiinse magaaladii Shuushan oo dhammu way ka wareertay.

Mordekay Oo Ku Qancay Caawimaddii Esteer

4 Haddaba markii Mordekay ogaaday wixii la sameeyey oo dhan ayuu dharkiisii jeexjeexay, dhar joonyad ahna wuu xidhay oo dambas ismariyey, markaasuu magaalada dhex galay oo oohin dheer oo qadhaadh ku qayliyey. ²Wuxuuna hor yimid boqorka iriddiisa; waayo, ninna iridda boqorka ma geli karayn isagoo dhar joonyad ah qaba. ³Oo gobol kasta oo qaynuunkii iyo amarkii boqorku gaadhayba waxaa Yuhuuddii ka dhex dhacday baroor weyn, iyo soon, iyo oohin, iyo qaylo; kuwo badanuna dambas bay ku jifeen iyagoo dhar joonyad ah qaba. ⁴Markaasaa Esteer waxaa u yimid oo xaalkaas u soo sheegay gabdhaheedii iyo midiidinnadeedii; kolkaasay boqoraddii aad iyo aad u murugootay; oo Mordekay ayay u sii dirtay dhar uu xidho, waxayna u sheegtay inuu dharkiisii joonyadda

ahaa iska furo; laakiinse dharkii ma uu qaadan. ⁵Markaasaa Esteer waxay u yeedhay Hatag oo boqorka midiidinnadiisa ka mid ahaa oo uu boqorku u doortay inuu u adeego, oo waxay isagii ku amartay inuu Mordekay u tago oo uu soo ogaado bal waxa xaalkan ahaa, iyo wuxuu u dhacayba. ⁶Sidaas daraaddeed Hatag wuxuu Mordekay ugu tegey magaalada bannaankeedii ka soo hor jeeday boqorka iriddiisa. ⁷Markaasaa Mordekay wuxuu isagii u sheegay dhammaan wixii isaga ku dhacay, iyo lacagtii uu Haamaan u ballanqaaday inuu siinayo boqorka khasnadihiisa in Yuhuudda la baabbi'iyoo aawadeed. ⁸Oo weliba wuxuu isagii u dhiibay naqilka warqaddii oo amarku ku qornaa oo Shuushan lagu faafiyey si Yuhuudda loo wada baabbi'iyoo, wuxuuna taas u siiyey inuu Esteer tuso oo uu iyada u warramo, oo wuxuu iyada ku amray inay boqorka u gasho, oo ay barido oo ay isaga hortiiisa wax ka weyddiisato dadkeeda aawadiis. ⁹Kolkaasaa Hatag yimid oo wuxuu Esteer u sheegay Erayadii Mordekay. ¹⁰Dabadeedna Esteer baa la hadashay Hatag oo waxay farriin ugu sii dhiibtay Mordekay oo ku tidhi, ¹¹Boqorka addoommadiisa oo dhan iyo dadka boqorka gobolladiisa deggan oo dhammu way wada og yihiin in ku alla kii, isagoo aan loo yeedhin, boqorka ugu soo gala barxadda dhexe, ama nin ha ahaado ama naag ha ahaatee, qaynuun baa loo hayaa, waana in isaga la dilo, haddaan boqorku usha dahabka ah fidin, si uu u noolaado aawadeed; laakiinse aniga la iima yeedhin inaan boqorka u soo galo intii soddon maalmood ah. ¹²Kolkaasaa Mordekay loo soo sheegay Esteer erayadeedii. ¹³Markaasuu Mordekay iyagii jawaab ugu sii dhiibay Esteer, oo wuxuu ku yidhi, Ha moodin inaad adiga qudhaadu guriga boqorka ku baxsan doontid iyadoo aanay Yuhuudda ka baxsan.

¹⁴Waayo, haddaad wakhtigan iska aamustid, waxaa Yuhuudda meel kale uga kici doona furasho iyo samatabbax, laakiinse adiga iyo reerka aabbahaaba waad halligmi doontaan. Bal yaase garanaya inaad wakhtigan oo kale daraaddiis boqortooyada u soo gashay? ¹⁵Markaasaa Esteer waxay iyaga u sheegtay inay Mordekay jawaab ku celiyaan, oo waxay ku tidhi, ¹⁶Tag, oo soo wada ururi Yuhuudda Shuushan joogta oo dhan, oo ii sooma, oo intii saddex maalmood ah, habeen iyo maalin toona, waxba ha cunina, waxna ha cabbina; oo aniga iyo gabdhahayguna sidaas oo kalaan u soomaynaa; oo kolkaasaan boqorka u gelayaa, taasoo aan sharciga waafaqsanayn; oo haddii aan halligmona, waan halligmayaa. ¹⁷Markaasuu Mordekay iska tegey oo sameeyey wax alla wixii Esteer ku amartay oo dhan.

Codsigii Esteer Ee Boqorka

5 Haddaba maallintii saddexaad Esteer baa gashatay dharkeedii boqornimada, oo waxay soo istaagtay guriga boqorka barxaddiisa dhexe, taasoo ka soo hor jeedday guriga boqorka; oo boqorkuna wuxuu ku fadhiyey carshigiisii boqornimada oo ku dhex yiil guriga boqornimada, wuxuuna ka soo hor jeeday iridda guriga laga soo galo. ²Oo markii boqorkii arkay Boqorad Esteer oo barxadda dhex taagan ayuu raalli ka noqday iyada, oo boqorkiina wuxuu Esteer ku soo fidiyey ushii dahabka ahayd oo gacantiisa ku jirtay. Markaasaa Esteer soo dhowaatay oo taabatay usha dushoodii. ³Kolkaasuu boqorkii ku yidhi, Boqorad Esteeray, maxaad doonaysaa? Oo maxaad i weyddiisanaysaa? Xataa hadday boqortooyada badhkeed tahay waa lagu siinayaaye. ⁴Kolkaasaa Esteer waxay tidhi, Boqorow, hadday kula wanaagsan tahay, maanta adiga iyo Haamaanba kaalaya martiqaadka

aan u diyaariyey. ⁵Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Haamaan haddiiba ha dhaqsado, si loo yeelo waxay Esteer tidhi. Oo sidaas daraaddeed boqorkii iyo Haamaanba waxay yimaadeen martiqaadkii ay Esteer u diyaarisay. ⁶Oo intii martiqaadkii khamriga la joogay ayuu boqorkii Esteer ku yidhi, Baryadaadu waa maxay? Maxaad i weyddiisanaysaa? Xataa hadday boqortooyada badhkeed tahay waa lagu yeelayaaye. ⁷Markaasaa Esteer jawaabtay oo tidhi, Baryadayda iyo weyddiisashadaydu waxay tahay, ⁸Boqorow, haddaad raalli iga tahay, oo aad ku faraxdid inaad ii samaysid waxaan kaa baryay, oo aad yeeshid waxaan ku weyddiistay, haddaba adiga iyo Haamaan kaalaya martiqaadka aan idiin diyaarin doono, oo aniguna berri baan yeelayaa sidaad tidhi, boqorow.

Cadhadii Haamaan Ee Mordekay

⁹Markaasaa Haamaan maallintaas wuxuu dibadda u baxay isagoo faraxsan oo qalbiga ka rayraynaya. Laakiinse Haamaan markuu arkay Mordekay oo jooga boqorka iriddiisa, oo aan isaga u istaagin, una gariirin, ayuu Mordekay aad iyo aad ugu cadhooday. ¹⁰Habase ahaatee Haamaan wuu isceliyey oo gurigiisuu tegey. Markaasuu u cid dirsaday oo u yeedhay saaxiibbadiis iyo naagtiisii Seresh. ¹¹Markaasaa Haamaan wuxuu iyagii uga sheekeeyey ammaanta maalkiisa, iyo badnaanta carruurtiisa, iyo kulli derejadihii boqorku isaga u dalliciyey oo dhan, iyo sidii boqorku ugu wada sarraaysiiyey boqorka amiirradiisa iyo addoommadiisa oo dhan. ¹²Oo Haamaan weliba wuxuu kaloo yidhi, Xataa boqoradda Esteer ninna uma ay oggolaan inuu boqorka u soo raaco martiqaadkii ay diyaarisay aniga mooyaane; oo weliba berrina anigoo boqorka la jira ayay i martiqaadday. ¹³Laakiinse waxaas oo dhammu waxba ii tari

maayaan intaan arkayo Yuhuudiga Mordekay oo boqorka iriddiisa fadhiya. ¹⁴Markaasaa naagtiisii Seresh iyo saaxiibbadiis oo dhammu waxay ku yidhaahdeen, Ha la sameeyo qori wax lagu deldelo oo dhererkiisu konton dhudhun yahay, oo subaxda waxaad boqorka ku tidhaahdaa, Mordekay meeshaas ha lagu deldelo. Oo markaas dabadeed adigoo faraxsan boqorka martiqaadka u raac. Kolkaasaa hadalkaasu ka farxiyey Haamaan; oo wuxuu amray in meeshii deldelaadda la sameeyo.

Mordekay Oo La Maamuusay

6 Habeenkaasna boqorkii wuu seexan kari waayay, kolkaasuu amray in loo keeno buuggii taariikhda wakhtigaas, oo waxaa lagu akhriyey boqorka hortiisa. ²Oo waxaa laga dhex helay oo ku qornaa in Mordekay sheegay Bigtaan iyo Teresh oo ahaa boqorka labadiisii midiidin oo ka mid ahaa kuwii iridda dhawri jiray, kuwaas oo doonay inay Boqor Ahashwerus dilaan. ³Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Taas aawadeed maxaa maamuus iyo derejo ah oo Mordekay loo sameeyey? Kolkaasaa addoommadii boqorka u adeegi jiray waxay isagii ku yidhaahdeen, Waxba looma samayn. ⁴Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Yaa barxadda jooga? Haddaba Haamaan ayaa yimid guriga boqorka barxaddiisa dibadda ah inuu boqorka kala hadlo in Mordekay lagu deldelo qorigii deldelaadda oo uu isaga u diyaariyey. ⁵Markaasaa boqorka addoommadiisii waxay isaga ku yidhaahdeen, Bal eeg, Haamaan baa taagan barxadda. Kolkaasaa boqorkii yidhi, Ha soo galo. ⁶Markaasuu Haamaan soo galay, oo boqorkii wuxuu ku yidhi, Ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso maxaa loo yeelaa? Haddaba Haamaan wuxuu qalbigiisa iska yidhi, Bal yaa boqorku ku farxi

lahaa inuu maamuuso in ka badan intuu i maamuuso? ⁷Oo Haamaan wuxuu boqorkii ku yidhi, Ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso. ⁸Ha loo keeno dharkii boqornimada oo boqorku xidhan jiray, iyo farasko boqorku fuulo, oo madaxana ha loo saaro taajka boqorka, ⁹oo dharka ad iyo faraska gacanta ha loo geliyo boqorka amiirraddiisa sharafta leh midkood, in loo lebbiso ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso. ¹⁰Oo isaga inta faras la fuushiyo, jidka magaalada dhexdeeda ha la mariyo, oo hortiisa ha laga naadiyo, Ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso sidaasaa loo yeelaa. ¹¹Markaasaa boqorkii wuxuu Haamaan ku yidhi, Haddaba soo dhaqso, oo waxaad soo qaaddaa dharkii iyo faraskii aad sheegtay, oo wixii aad sheegtay oo dhan u samee Mordekay oo ah Yuhuudiga fadhiya boqorka iriddiisa; oo wixii aad sheegtay oo dhan yaan waxba ka dhinnaan. ¹²Kolkaasaa Haamaan wuxuu soo qaaday dharkii iyo faraskii oo wuxuu u lebbisay Mordekay, oo isagoo faraskii fuushan ayuu mariyey jidka magaalada, oo wuxuu hortiisa ka naadiyey, Sidaasaa loo yeelaa ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso. ¹³Haddaba Mordekay wuxuu mar kale ku soo noqday boqorka iriddiisii. Laakiinse Haamaan isagoo murugaysan oo hagoogan ayuu gurigiisii dhaqso u tegey. ¹⁴Markaasaa Haamaan wuxuu naagtiisii Seresh iyo saaxiibbadiis oo dhan uga sheekeeyey wixii isaga ku dhacay oo dhan. Kolkaasaa raggiisii xigmadda lahaa iyo naagtiisii Seresh waxay ku yidhaahdeen, Mordekay oo aad bilowday inaad hortiisa ku dhacdo, hadduu yahay farcanka Yuhuudda, ka adkaan maysid, laakiinse hubaal hortiisaad ku dhici doontaa. ¹⁵Oo weliba intay isagii la sii hadlayeen waxaa yimid boqorka midiidinnadiisii, oo u soo dhaqsaday

inay haddiiba Haamaan keenaan martiqaadkii Esteer diyaarisay.

Haamaan Oo La Deldelay

7 Haddaba boqorkii iyo Haamaan waxay u yimaadeen inay Boqorad Esteer martiqaadkeedii ka qayb galaan. ²Oo haddana maalintii labaad intii la fadhiyey martiqaadkii khamriga ayaa boqorkii Esteer ku yidhi, Boqorad Esteeray, baryadaadu waa maxay? Waa lagu siinayaaye. Maxaad i weyddiisanaysaa? Xataa hadday boqortooyada badhkeed tahay, waa laguu yeelayaaye. ³Markaasaa Boqorad Esteer jawaabtay oo waxay tidhi, Boqorow, haddaad raalli iga tahay oo aad ku faraxdid, baryadayda aawadeed naftayda ha la ii bixiyo, oo weyddiisashadayda aawadeedna dadkaygu ha ii badbaado, ⁴waayo, aniga iyo dadkaygiiba waxaa loo iibiyey in nala baabbi'yo, oo nala laayo oo aan halaaganno. Laakiinse haddii naloo iibiyey inaan ahaanno rag iyo dumar addoommo ah, waan iska aamusi lahaa, in kastoo cadowgu aanu boqorka khasaaradiisa ka xaq marin karin. ⁵Markaasaa Boqor Ahashwerus wuxuu Boqorad Esteer ku yidhi, Yuu yahay, xaggee buuse joogaa, kan ku dhaca oo qalbigiisa sidaas kaga fikiray inuu waxaas yeelo? ⁶Markaasaa Esteer waxay tidhi, Cadow iyo col waxaa ah Haamaankan sharka leh. Markaasaa Haamaan boqorkii iyo boqoraddii hortooda ku cabsaday. ⁷Kolkaasaa boqorkii isagoo cadhaysan, ka kacay martiqaadkii khamriga, oo wuxuu u baxay xagga beerta hoyga boqorka; oo Haamaan ayaa u istaagay inuu Boqorad Esteer naftiisa u baryo, waayo, wuxuu arkay in boqorku belaaayo la damacsan yahay. ⁸Markaasaa boqorkii beertii ka soo noqday oo galay meeshii martiqaadka khamriga lagu dhigay, Haamaanna wuxuu ku sii dhacayay sariirtay Esteer fuushanayd.

Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Xataa ma boqoradduu hortayda ku xoogayaa iyadoo guriga joogta? Oo isla markii eraygaasu boqorka afkiisii ka soo baxay ayaa Haamaan wejigiisii la deday. ⁹Kolkaasaa Xarboona oo ahaa boqorka midiidinnadiisa midkood oo boqorka hortiisa joogay ayaa yidhi, Weliba bal eeg, waxaa Haamaan gurigiisa ag qotoma qoriga deldelaadda oo dhererkiisu yahay konton dhudhun, oo Haamaan u sameeyey inuu ku deldelo Mordekay oo boqorka wax wanaagsan kaga hadlay. Markaasaa boqorkii yidhi, Halkaas ku deldela. ¹⁰Sidaas daraaddeed Haamaan waxaa lagu deldelay meeshii deldelaadda oo uu u diyaarshay inuu Mordekay ku deldelo, oo markaasaa boqorkii cadho baxay.

Amarkii Boqorka Ee Ku Saabsanaa Yuhuudda

8 Oo isla maalintaas ayaa Boqor Ahashwerus wuxuu gurigii Haamaan oo ahaa cadowgii Yuhuudda siiyey Boqorad Esteer. Mordekayna wuxuu yimid boqorka hortiisii, waayo, Esteer ayaa boqorka u sheegtay wuxuu iyada u ahaa. ²Markaasaa boqorkii wuxuu iska soo bixiyey kaatunkiisii uu Haamaan ka soo qaatay, oo wuxuu siiyey Mordekay. Esteerna gurigii Haamaan ayay Mordekay madax uga dhigtay.

³Oo Esteer boqorka hortiisii ayay haddana ka hadashay, oo intay caghiisa ku dhacday ayay iyadoo ooyaysa ka bariday inuu baabbi'yo belaayadii Haamaan kii reer Agag iyo xeeladdiisii uu Yuhuudda ku samaynayay. ⁴Markaasaa boqorkii wuxuu Esteer u soo fidiyey ushii dahabka ahayd. Oo taas daraaddeed Esteer way kacday oo waxay istaagtay boqorka hortiisii. ⁵Oo kolkaasay tidhi, Boqorow, haddaad ku faraxsan tahay, oo aad raalli

iga tahay, oo haddii xaalkaasu kula wanaagsan yahay, oo aad ii bogtay, ha la qoro warqado lagu beddelo warqadihii uu xeeladda ku qoray Haamaan ina Hamedataa oo ahaa reer Agag, kuwaasoo uu u qoray in lagu baabbi'yo Yuhuudda boqorka gobolladiisa deggan oo dhan. ⁶Waayo, bal sidee baan ugu adkaysan karaa inaan arko belaaayada dadkayga ku dhacaysa? Amase sidee baan ugu adkaysan karaa inaan arko baabbi'inta dadkayga? ⁷Markaasaa Boqor Ahashwerus wuxuu Boqorad Esteer iyo Yuhuudigii Mordekay ku yidhi, Bal eega, gurigii Haamaan ayaan Esteer siiyey, isagiina waxaa lagu deldelay meesha deldelaadda, maxaa yeelay, wuxuu gacan ku fidiyey Yuhuudda. ⁸Haddaba idinku sidaad doonaysaan Yuhuudda warqado ugu qora. Magaca boqorka ku qora, oo ku shaabadeeya kaatunka boqorka, waayo, qorniinkii lagu qoro boqorka magiciisa, oo haddana kaatunka boqorka lagu shaabadeeyo, ninna ma beddeli karo. ⁹Oo markaasaa isla wakhtigaasba waxaa loo yeedhay boqorka karraaniyadiisii. Oo waxayna ahayd bisha Siwaan, oo ah bisha saddexaad, maalinteedii saddex iyo labaatanaad. Oo waxaa la qoray wax alla wixii Mordekay uu ku amray Yuhuuddii iyo saraakiishii iyo taliyayaashii iyo amiirradii joogay gobolladii ku yiil Hindiya iyo Itoobiya inta ka dhex leh, oo ahaa boqol iyo toddoba iyo labataan gobol, oo waxaa gobol kasta loogu qoray fartiisii, dad kastana waxaa loogu qoray afkoodii, oo Yuhuuddiina waxaa loogu qoray fartoodii iyo afkoodiiba. ¹⁰Oo wuxuu warqadihii ku qoray Boqor Ahashwerus magiciisii, oo ku shaabadeeyey kaatunkii boqorka, markaasuu u sii dhiibay warqaadayaal fuushan fardo iyo baqlo iyo

rakuubbo. ¹¹Oo boqorkii wuxuu u oggolaaday Yuhuuddii magaalo kasta degganayd inay isa soo wada urursadaan oo ay daaficidda naftooda isu taagaan, oo ay baabbi'yaan, oo laayaan, oo halaay ku ridaan kulli xooggii dadka iyo gobolkii doonayay inay weeraraan iyaga iyo dhallaankooda iyo dumarkoodaba, iyo inay maalkooda booli ahaan u dhacaan. ¹²Oo amarkii wuxuu ahaa in Boqor Ahashwerus gobolladiisa oo dhan saas isku maalin laga yeelo, taas oo ah maalinta saddex iyo tobnaad oo bisha laba iyo tobnaad ee Adaar la yidhaahdo. ¹³Oo warqaddii amarku ku qornaa naqilkeedii ayaa lagu faafiyeey gobol kasta, oo waxaa loo sii dhiibay dadyowga oo dhan, taasoo leh, Maalintaas Yuhuuddu diyaar ha u ahaadeen inay ka aarsadaan cadaawayaashooda. ¹⁴Oo sidaas daraaddeed warqaadayaashii fuushanaa baqlo iyo rakuubbo way ambabbexeen, iyagoo degdegsan oo ku dhaqsanaya boqorka amarkiisa; oo amarkiina waxaa lagu naadiyey Shuushan oo ahayd hoygii boqorka. ¹⁵Markaasaa Mordekay wuxuu ka tegey boqorka hortiisii isagoo qaba dhar boqortooyo oo ah buluug iyo caddaan, oo madaxana waxaa u saarnaa taaj weyn oo dahab ah, wuxuuna huwanaa shulug laga sameeyey maro wanaagsan oo guduudan, oo magaaladii Shuushanna waa laga qayliyey oo laga farxay. ¹⁶Oo Yuhuuddiina waxaa u ahaaday iftiin iyo farxad iyo rayrayn iyo sharaf. ¹⁷Oo gobol kasta iyo magaalo kasta oo boqorka amarkiisii iyo naadadiisii ay gaadheen, Yuhuuddii waxaa u ahaaday farxad iyo rayrayn, iyo iid iyo maalin wanaagsan. Oo qaar badan oo ka mid ahaa dadyowgii dalka degganaa waxay noqdeen Yuhuud, maxaa yeelay, waxaa iyaga ku dhacday cabsidii ay Yuhuudda ka cabsanayeen.

Guushii Yuhuudda

9 Haddaba bishii laba iyo tobnaad, oo ahayd bisha Adaar, maalinteedii saddex iyo tobnaad, markii boqorka amarkiisii iyo naadadiisii ay soo dhowaadeen in la oofiyo, maalintaas oo ahayd maalintii Yuhuudda cadaawayaashoodii ay rajaynayeen inay Yuhuudda u taliyaan, laakiin loo beddelay oo ay noqotay maalintii ay Yuhuuddii u taliyeen kuwii iyaga nebcaa, ²ayaa Yuhuuddii iska soo wada urursadeen magaalooyinkoodii ku yiil gobolladii Boqor Ahashwerus oo dhan inay gacan u qaadaan kuwii doonayay inay iyaga wax yeelaan; oo mana jirin nin iyaga hor istaagi karay, maxaa yeelay, cabsidoodii baa ku dhacday dadyowgii oo dhan. ³Oo waxaa Yuhuuddii caawiyeey amiirradii gobollada oo dhan, iyo saraakiishii, iyo taliyayaashii, iyo kuwii boqorka hawshiisii qaban jiray oo dhan, maxaa yeelay, iyagu waxay ka cabsanayeen Mordekay. ⁴Waayo, Mordekay wuxuu ku weynaa gurigii boqorka, oo warkiisuna wuxuu wada gaadhay gobollada oo dhan, maxaa yeelay, ninkii Mordekay ahaa aad iyo aad buu u sii weynaaday. ⁵Oo Yuhuuddiina cadaawayaashoodii oo dhan waxay la dhaceen seef, wayna laayeen, oo baabbi'yeen, oo waxay iyagii ku sameeyeen wixii ay doonayeen inay kuwa iyaga neceb ku sameeyaan. ⁶Oo Shuushan oo ahayd hoygii boqorka ayay Yuhuuddu shan boqol oo nin ku laayeen oo ku baabbi'yeen. ⁷Oo waxaa kuwaas ka mid ahaa Farshandaataa iyo Dalfoon iyo Asfaataa, ⁸iyo Foorataa iyo Adaliyaa iyo Ariidaataa, ⁹iyo Farmashtaa iyo Ariisay iyo Ariiday iyo Waysaataa, ¹⁰oo dhammaantood ahaa tobankii wiil oo uu dhalay Haamaan ina Hamedataa oo ahaa Yuhuudda cadowgoodii. Kuwaasay wada dileen, laakiinse maalkoodii far ma ay saarin.

¹¹Oo maalintaas intii lagu laayay Shuushan oo ahayd hoygii boqorka tiradoodii waxaa la keenay boqorka hortiisa. ¹²Markaasaa boqorkii wuxuu Boqorad Esteer ku yidhi, Yuhuuddii waxay Shuushan oo ah hoygayga ku laayeen oo ku baabbi'yeen shan boqol oo nin, iyo Haamaan tobankiisii wiil. Oo gobolladayda intooda kale maxay ku sameeyeen! Haddaba baryadaadu waa maxay, waa lagu siinayaaye? Amase maxaad kaloo weyddiisanaysaa? Waa lagu samaynaayaaye. ¹³Kolkaasaa Esteer waxay tidhi, Haddii boqorku raalli ku yahay, Yuhuudda Shuushan joogta ha la siiyo fasax ay berrito ku sameeyaan si waafaqsan amarkan maanta dhacay, oo Haamaan tobankiisa wiilba ha lagu deldelo meesha deldelaadda. ¹⁴Markaasaa boqorkii wuxuu amray in saas la yeelo, oo amar baa Shuushan lagu naadiyey, oo Haamaan wiilashiisiiina waa la deldelay. ¹⁵Oo haddana Yuhuuddii Shuushan joogtay dhammaantood way isa soo wada urursadeen bishii Adaar, maalinteedii afar iyo tobnaad, oo waxay Shuushan ku laayeen saddex boqol oo nin, laakiinse maalkoodii far ma ay saarin.

¹⁶Oo Yuhuuddii kale oo joogay boqorka gobolladiisa iyana dhammaantood way isa soo wada urursadeen, oo ay daaficidda naftooda isu taageen, oo way ka raysteen cadaawayaashoodii, oo waxay kuwii iyaga nebcaa ka laayeen shan iyo toddobaatan kun oo qof, laakiinse maalkoodii far ma ay saarin. ¹⁷Oo taasuna waxay dhacday bishii Adaar, maalinteedii saddex iyo tobnaad, oo bishaas maalinteedii afar iyo tobnaadna way nasteen, oo waxay ka dhigeen maalin iid ah oo farxad badan.

Fuuriim Oo Loo Dabbaaldegay

¹⁸Laakiinse Yuhuuddii Shuushan joogtay way isa soo wada

urursadeen bishaas, maalinteedii saddex iyo tobnaad, iyo maalinteedii afar iyo tobnaad, oo isla bishaas, maalinteedii shan iyo tobnaadna way nasteen, oo waxay ka dhigeen maalin iid ah oo farxad badan. ¹⁹Haddaba Yuhuuddii tuulooyinka joogtay oo degganayd magaalooyinka aan derbiga lahayn, bisha Adaar, maalinteeda afar iyo tobnaad, waxay ka dhigaan maalin farxadeed oo iid ah, oo maalin wanaagsan ah, iyo maalin waxyaalo wanaagsan mid ba midka kale u diro.

²⁰Markaasaa Mordekay waxyaalahaas oo dhan qoray, oo wuxuu warqado u diray kulli Yuhuuddii joogtay Boqor Ahashwerus gobolladiisa oo dhan, kuwii dhowaa iyo kuwii fogaaba, ²¹oo wuxuu ku amray iyagii inay sannad walba bisha Adaar, afar iyo tobankeeda iyo shan iyo tobankeeda, dhawraan, ²²oo ay ka dhigaan maalmihii Yuhuuddii ay cadaawayaashoodii ka raysteen iyo bishii xaggooda ay murugtii farxad u beddelantay, baroortiina maalin wanaagsan; inay ka dhigaan maalmo iid ah oo farxad badan, oo mid ba midka kale waxyaalo wanwanaagsan u diro, oo masaakiintana hadiyado la siiyo.

²³Oo Yuhuuddiina waxay aqbaleen inay sameeyaan wixii ay bilaabeen, iyo sidii Mordekay uu iyaga u soo qoray, ²⁴maxaa yeelay, Haamaan ina Hamedataa oo ahaa reer Agag, oo Yuhuudda oo dhan cadowgooda ahaa, xeelad buu ku sameeyey Yuhuudda inuu iyaga baabbi'iyay, oo wuxuu riday saami Fuur la odhan jiray, si uu u laayo oo uu u baabbi'iyay. ²⁵Laakiinse markuu xaalkaasu boqorka hortiiisa yimid, wuxuu amray oo warqado ku qoray in xeeladdiisii uu Yuhuudda ku sameeyey ay madaxiisa ku soo noqoto, iyo in isaga iyo wiilashiisiba lagu deldelo meesha deldelaadda. ²⁶Haddaba sidaas

daraaddeed maalmahaas waxay u bixiyeen FUURIIM, oo waxay ugu yeedheen saamigii magiciisii FUUR la odhan jiray. Saas aawadeed warqaddan erayadeedii oo dhan, iyo wixii xaalkan ku saabsanaa oo ay arkeen, iyo wixii iyaga u yimid, ²⁷Yuhuuddu waxay amreen oo dul saareen iyaga iyo farcankooda, iyo in alla intii iyaga ku darmaatay, inaanay ka baaqan, inay labadaas maalmood u dhawraan sannad kasta sida waafaqsan waxa laga qoray, iyo goor waafaqsan xilligii la yidhi; ²⁸iyay in qarni kastaa, iyo qolo kastaa, iyo dal kastaa, iyo magaalo kastaaba ay maalmahaas xusuustaan oo dhawraan, iyo in maalmahaas FUURIIM la yidhaahdo aanay Yuhuuddu ka baaqan, oo aanay xusuustooduna xataa farcankooda dambe ka baabbi'in.

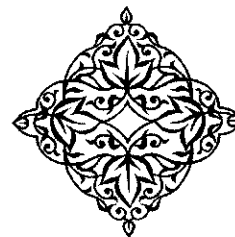
²⁹Markaasaa Boqorad Esteer oo ahayd ina Abiixayil, iyo Yuhuudigii Mordekay ahaa waxay amar buuxa ku qoreen, si ay u adkeeyaan warqaddan labaad oo ku saabsan FUURIIM. ³⁰Oo waxaa warqado loo diray kulli Yuhuuddii joogtay boqol iyo toddoba iyo labaatankii gobol oo boqortooyadii Ahashwerus, oo waxaa loogu dhawaaqay hadal nabaadiino iyo run ah, ³¹si loo adkeeyo maalmahaas FUURIIM la yidhaahdo wakhtigooda, sidii ay u amreen Yuhuudigii Mordekay iyo Boqorad Esteer, iyo sidii ay iyagu nafsaddooda iyo farcankooda ugu amreen xaalkii soonka iyo qayladdoodii. ³²Oo Esteer amarkeediina wuxuu sii adkeeyey xaalkan ku saabsan FUURIIM; oo buug baa lagu qoray.

Weynaantii Mordekay

10 Markaasaa Boqor Ahashwerus wuxuu baad saaray dhulkii iyo gasiiradihii baddaba. ²Oo falimihii uu xooggiisii iyo itaalkiisii ku sameeyey oo dhan, iyo warkii Mordekay weynaantiisii uu

boqorku isaga u sara mariyey sow kuma wada qornayn buuggii taariikhda oo boqorradii Maaday iyo Faaris? ³Haddaba Yuhuudigii Mordekay ahaa wuxuu ahaa ninkii ku xigay Boqor Ahashwerus, oo

xagga Yuhuuddana wuxuu ahaa nin weyn, oo walaalihiisa badanuna way aqbaleen; oo wuxuuna ahaa nin doondoona wanaagga dadkiisa oo nabaadiino kula hadla farcankiisa oo dhan.

KITAABKII AYUUB

Hordhaca Kitaabka

1 Dalka Cuus la yidhaahdo waxaa joogi jiray nin magiciisa Ayuub la odhan jiray, oo ninkaasuna wuxuu ahaa nin qumman oo toosan, wuxuuna ahaa mid Ilaah ka cabsada oo sharka ka fogaada. ²Oo waxaa isaga u dhashay toddoba wiil iyo saddex gabdhood. ³Oo weliba xoolihiisuna waxay ahaayeen toddoba kun oo ido ah, iyo saddex kun oo geel ah, iyo shan boqol oo dibi oo laba laba ah, iyo shan boqol oo dameerood oo dhaddig ah, oo weliba wuxuu kaloo lahaa addoommo aad u badan, oo sidaas daraaddeed ninkaasu wuxuu ahaa kan ugu wada weyn dadka bariga oo dhan. ⁴Oo wiilashiisii way tegi jireen, oo midkood kastaaba maalintiisa ayuu gurigiisa diyaafad ku samayn jiray, oo waxay u cid direen oo u yeedheen saddexdii gabdhood oo walaalahood ahaa inay wax la cunaan oo wax la cabbaan aawadeed. ⁵Oo maalmihii ay diyaafaddii hayn jireen markay dhammaadaan ayaa Ayuub carruurtiisii u cid diri jiray oo daahirin jiray, oo intuu aroor hore kaco ayuu intay ahaayeen oo dhan u bixin jiray qurbaanno la gubo, waayo, Ayuub wuxuu isyidhi, Waaba intaasoo wiilashaydu ay dembaabeen, oo ay qalbigooda Ilaah wax xun kaga sheegeen. Oo Ayuubna sidaasuu yeeli jiray had iyo goorba.

Jirrabaaddii Ugu Horraysay Ee Ayuub

⁶Haddaba waxaa jirtay maalin ay Ilaah wiilashiisu u yimaadeen inay Rabbiga hortiisa isa soo taagaan, oo weliba Shayddaanna wuu soo dhex galay. ⁷Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, War xaggee baad ka timid? Oo Shayddaan wuxuu Rabbiga ugu jawaabay, Waxaan ka imid dhulkii aan maray, oo aan hor iyo dibba ugu dhex socday. ⁸Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, Addoonkayga Ayuub ma ka fikirtay? Maxaa yeelay, isaga oo kale dhulka ma joogo, waayo, isagu waa nin qumman oo toosan, oo ah mid Ilaah ka cabsada oo sharka ka fogaada. ⁹Markaasaa Shayddaan Rabbiga u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Bal Ayuub ma waxtarla'aan buu Ilaah uga cabsadaa? ¹⁰Sow deyr kuma aad wareejin isaga, iyo reerkiisa, iyo waxa uu haysto oo dhanba? Shuqulkii gacmihiisaad barakaysay, oo xoolihiisiina dhulkay aad ugu bateen. ¹¹Laakiinse haddaba bal gacantaada soo fidi, oo wuxuu haysto oo dhan taabo, oo isna sida runta ah, hortaada wax xun buu kaaga sheegi doonaa. ¹²Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, Bal eeg, wuxuu haysto oo dhammu gacantaaday ku jiraan, laakiinse isaga nafsaddiisa waa inaad far saarin. Markaasaa Shayddaan Rabbiga hortiisii ka tegey.

¹³Oo maalin ay wiilashiisii iyo gabdhihiisii wax ku cunayeen oo khamri ku cabbayeen gurigii walaalkoodii ugu weynaa ayaa ¹⁴waxaa Ayuub u yimid mid wargeeye ah oo wuxuu ku yidhi, Iyadoo dibidii ay beerta jeexayaan oo dameerhiina ay agtooda daaqayaan ¹⁵ayaa waxaa na soo weeraray reer Shebaa, oo waxay dheceen xoolihii, oo weliba midiidinnadiina seef bay ku laayeen, oo anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday inaan warka kuu soo sheego. ¹⁶Oo weli intii kaasu sii hadlayay ayuu mid kale yimid, oo wuxuu yidhi, Ilaah dabkiisii ayaa samada ka soo dhacay, oo wuxuu wada gubay oo baabbi'iyey idihii iyo midiidinnadii la jirayba, oo anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday inaan warka kuu soo sheego. ¹⁷Oo weli intii kaasu sii hadlayay ayuu mid kale yimid, oo wuxuu yidhi, Reer Kaldayiina oo saddex koox ah ayaa geelii soo weeraray, oo dhammaantiisna way dheceen, oo weliba midiidinnadiina seef bay ku laayeen, oo anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday inaan warka kuu soo sheego. ¹⁸Oo weli intii kaasu sii hadlayay ayuu mid kale yimid, oo wuxuu yidhi, Wiilashaadii iyo gabdhahaagii waxay wax ku cunayeen oo khamri ku cabbayeen gurigii walaalkooda ugu weyn, ¹⁹oo bal eeg, waxaa cidlada ka timid dabayl weyn, oo gurigii afartiisa rukun bay ku dhufatay, kolkaasuu ku dumay raggii dhallinyarada ahaa, oo dhammaantood way dhinteen, oo anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday inaan warka kuu soo sheego. ²⁰Markaasaa Ayuub sara joogsaday, oo huwiskiisii jeexjeexay, oo madaxiisiina wuu xiiray, oo intuu dhulka ku dhacay ayuu sujuuday, ²¹oo wuxuu yidhi, Anigoo qaawan baan uurkii hooyaday ka soo baxay, oo haddana anigoo qaawan baan halkaas ku noqon doonaa. Rabbigaa wax i siiyey,

oo haddana Rabbigaa iga qaatay, ammaan waxaa leh magaca Rabbiga. ²²Oo waxyaalahaas oo dhan Ayuub innaba kuma uu dembaabin, oo Ilaahna eed kama uu sheegin.

Jirrabaaddii Labaad Ee Ayuub

2 Haddaba waxaa kaloo jirtay ²maalin kale oo ay Ilaah wiilashiisu u yimaadeen inay Rabbiga hortiisa isa soo taagaan, oo weliba Shayddaanna wuu soo dhex galay, si uu isna Rabbiga isu soo hor taago. ²Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, War xaggee baad ka timid? Oo Shayddaan wuxuu Rabbiga ugu jawaabay, Waxaan ka imid dhulkii aan maray, oo aan hor iyo dibba ugu dhex socday. ³Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, Addoonkayga Ayuub ma ka fikirtay? Maxaa yeelay, isaga oo kale dhulka ma joogo, waayo, isagu waa nin qumman oo toosan, oo ah mid Ilaah ka cabsada oo sharka ka fogaada. Oo weliba isagu daacadnimadiisii wuu sii haystaa, in kastoo aad igu dirtay, si aan isaga sababla'aan ugu halligo. ⁴Markaasaa Shayddaan wuxuu Rabbiga ugu jawaabay, Haragba harag baa loo baxshaa, oo nin wuxuu haysto oo dhan ayuu naftiisa u baxshaa. ⁵Laakiinse bal haatan gacantaada soo fidi, oo lafihiisa iyo jiidhkiisa taabo, oo isna markaasuu hortaada wax xun kaaga sheegi doonaa. ⁶Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, Bal eeg, gacantaadu ku jiraa, waxaadse u daysaa naftiisa. ⁷Markaasaa Shayddaan Rabbiga hortiisii ka tegey, oo wuxuu Ayuub tin iyo cedhib ku dhufatay boogo xunxun. ⁸Markaasaa Ayuub wuxuu qaatay dheri burburkiis inuu isku xoqo, oo wuxuu dhex fadhiistay dambas. ⁹Markaasaa naagtiisii waxay ku tidhi, War ma weli baad daacadnimadaadii sii haysanaysaa? War hoy, Ilaah wax xun ka sheeg, oo iska dhimo. ¹⁰Laakiinse wuxuu

iyadii ku yidhi, Waxaad u hadlaysaa sida naagaha nacasyada ah middood. Naa waa sidee? Ilaah gacantiisa intaynu samaan ka qaadanno; miyaynan xumaanna ka qaadanayn? Oo in kastoo waxyaalahaas oo dhammu ay ku dheceen Ayuub innaba afkiisa kuma dembaabin.

Saddexdii Saaxiib Ee Ayuub

¹¹Haddaba Ayuub saddexdiisii saaxiib markay maqleen xumaantii isaga ku dhacday oo dhan ayuu midkood kastaaba meeshiisii ka yimid. Oo kuwaasu waxay ahaayeen Eliifas oo ahaa reer Teemaan, iyo Bildad oo ahaa reer Shuuxii, iyo Soofar oo ahaa reer Nacamaatii, oo iyana waxay dhammaantood ballan ku dhigteen inay u yimaadaan si ay isaga ugu tacsiiyeeyaan oo ay u qalbi qaboojiyaan. ¹²Oo markay isagii meel fog ka arkeen oo ay aqoon waayeen ayay codkoodii kor u qaadeen oo ooyeen, oo midkood waluba wuxuu jeexjeexay huwiskiisii, oo intay boodh xagga samada u tuureen ayay madaxa isaga shubeen. ¹³Oo toddoba maalmood iyo toddoba habeen ayay isagii dhulka la fadhiyeen, oo midkoodna eray keliya kuma odhan, waayo, waxay arkeen inuu aad iyo aad u xanuunsanayo.

Hadalkii Ayuub

3 Markaas dabadeed Ayuub intuu afkiisa furay ayuu habaaray maalintii uu dhashay. ²Oo Ayuub intuu hadal bilaabay ayuu yidhi:

³ Dharaartii aan dhashay ha baabba'do

Iyo habeenkii la yidhi, Wiil baa calool galay.

⁴ Maalintaasu gudcur ha ahaato; Oo Ilaah yuusan iyada xagga sare kaga fiirsan,

Oo nuurkuna yuusan iftiimin.

⁵ Gudcur iyo hooska dhimashadu iyada mulki ha ka dhigteen.

Daruuru ha ku degto,

Oo wixii maalin madoobeeya oo dhammu ha cabsiiyeen.

⁶ Oo habeenkaasna gudcur weynu ha qabsado,

Oo ayaamaha sannadda yuusan ka dhex rayrayn.

Oo yuusan soo dhex gelin bilaha tiradooda.

⁷ Bal eeg, habeenkaasu cidla ha noqdo;

Oo cod faraxsan yaanu ka dhex yeedhin.

⁸ Oo isaga ha habaareen kuwa maalinta habaaraa,

Oo kicin kara bahalka la yidhaahdo Lewiiaataan.

⁹ Fiidka xiddigihiisu gudcur ha noqdeen,

Iftiin ha doondoono oo yuusan helin;

Oo innaba yuusan arkin kaaha waaberiga.

¹⁰ Maxaa yeelay, isagu ma uu awdin irdihii maxalka hooyaday,

Oo indhahaygana dhib kama uu qarin.

¹¹ Bal maxaan u dhiman waayay markaan uurka ka soo baxay?

Oo maxaa naftu iiga bixi weyday isla markaan caloosha ka soo baxay?

¹² Bal jilbuhu maxay ii aqbaleen? Amase naasuhu inaan nuugo?

¹³ Waayo, hadda xasilloonaan baan ku jiifi lahaa;

Oo waan iska seexan lahaa, oo waan nasan lahaa,

¹⁴ Aniga iyo boqorrada iyo lataliyayaasha dunida

Oo nafsaddooda taallooyin u dhistay,

¹⁵ Iyo amiiradii dahabka lahaan jiray,

Oo guryahooda lacagta ka buuxsaday;

¹⁶ Bal dhicis qarsoon maxaan u ahaan waayay?

Ama sida dhallaan aan innaba iftiinka arag?

¹⁷ Halkaas kuwa sharka ahu cidna kuma sii dhibaan,

Oo kuwa daallanuna halkaasay ku nastaan.

¹⁸ Maxaabiistuna halkaasay dhammaantood ku wada istareexaan,

Mana ay maqlaan kii dulmi jiray codkiisa.

¹⁹ Yar iyo weynba halkaasaa la wada joogaa,

Oo addoonkuna sayidkiisa waa ka xor.

²⁰ Bal iftiin maxaa loo siiyaa kan dhibaataysan?

Maxaase loo nooleeyaa kan naftiisu la qadhaadhaatay,

²¹ Oo dhimasho u xiisooda, oo ayan u imanayn,

Oo daraaddeed dhulka u qodqoda intuu khasnado

qarsoon qodi lahaa in ka sii badan,

²² Kuwaasoo aad u reyreeya, Oo farxa hadday qabriga heli karaan?

²³ Bal maxaa iftiin loo siiyaa nin jidkiisu qarsoon yahay,

Oo Ilaah deyr ku wareejiyey?

²⁴ Waayo, intaan wax cunin ayaan taahaa,

Oo cabaadkayguna wuxuu u shubmaa sida biyo oo kale.

²⁵ Waayo, hadba wixii aan ka cabsado ayaa igu soo dega,

Oo wixii aan ka baqo ayaa ii yimaada.

²⁶ Ma aan istareexsani, mana aan xasillooni, mana aan nasto;

Laakiinse hadba dhibaato baa ii timaada.

Eliifas

4 Markaasaa Eliifas kii reer Teemaan u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,

² Mid hadduu isku dayo inuu kula hadlo, ma ka xumaanaysaa?

Laakiinse bal yaa hadal iska celin kara?

³ Bal eeg, adigu kuwa badan wax baad bartay,

Oo gacmihii itaalka darnaana waad xoogaysay.

⁴ Erayadaadu way tiiriyeen kii sii dhacayay,

Oo jilbihii tabarta yaraana waad adkaysay.

⁵ Laakiinse haatan dhibaatadu aday kuu timid, oo waad taag yaraanaysaa,

Wayna ku soo gaadhay, oo waad dhibaataysan tahay.

⁶ War kalsoonidaadu sow ma aha cabsida aad Ilaahaaga ka cabsato,

Rajadaaduse sow ma aha daacadnimada jidadkaaga?

⁷ Waan ku baryayaaye bal wax xusuuso, bal yaa weligiis halligmay isagoo aan xaq qabin?

Amase xaggee baa mid qumman lagu halaagay?

⁸ Sidaan anigu arkay, weligoodba kuwii xumaan tacbadaa,

Oo belaayo beertaa, isla waxaasay goostaan.

⁹ Iyagu waxay ku baabba'aan Ilaah neeftiisa,

Oo waxay ku dhammaadaan afuufidda cadhadiisa.

¹⁰ Libaaxa cidiisii, iyo aarka cadhaysan codkiisii,

Iyo libaaxyada yaryar micayahoodiiba waa jajabaan.

¹¹ Libaaxa duqa ahu ugaadhla'aanta buu u bakhtiyaa,

Oo goosha dhasheediina way kala firdhaan.

¹² Haddaba war baa qarsoodi la iigu keenay,

Oo dhegtayduna faqiisay qabsatay.

¹³ Habeenkii markay riyoooyinku fikirro kiciyaan,

Oo ay dadku hurdo weyn ku fogaadaan,

¹⁴ Ayaa cabsi iyo gariiru igu dhacay,

Oo lafahayga oo dhammuna way wada ruxruxmadeen.

¹⁵ Markaasaa ruux wejigayga soo hor maray,

- Oo timihii jidhkayguna waa soo wada istaageen.
- ¹⁶ Oo isagii wuu joogsaday, laakiinse muuqashadiisii waan kala saari waayay; Muuqaal baa indhayga hortooda joogay; Intii mudda ah aamusnaan baa jirtay, dabadeedna waxaan maqlay cod leh,
- ¹⁷ War nin dhiman karaa miyuu Ilaah ka sii caaddilsanaan karaa? Mase nin baa ka sii daahirsanaan kara kii isaga abuuray?
- ¹⁸ Bal eeg, isagu addoommadiisa iskuma halleeyo; Oo malaa'igihisana nacasnimuu ku eedeeyaa.
- ¹⁹ Intee ka sii badan buu eedeeyaa kuwa guryaha dhoobada ah deggan, Oo aasaaskoodii boodhka ku jiro, Oo sida balanbaallis u burbura!
- ²⁰ Subaxdii iyo fiidkii inta ka dhex leh ayay baabba'aan; Weligoodba way halligmaan iyadoo aan ciduna ka fikirayn.
- ²¹ Xadhkaha teendhooyinkoodii sow lama siibo? Way dhintaan iyagoo aan xigmad lahayn.
- 5** Hadda bal u yeedh, mid kuu jawaabayaa ma jiraa? Balse kuwa quduuska ah midkoodee baad u jeesanaysaa?
- ² Waayo, ninkii nacas ah xanaaqiisaa dila, Oo kii doqon ahna ciilkiisaa dila.
- ³ Anba waxaan arkay nacas xidid yeeshay. Laakiinse degdeg baan u habaaray rugtiisii.
- ⁴ Carruurtiisu nabaadiino way ka fog yihiin, Oo iridda agteeda ayaa iyaga lagu burburiyaa, Mana jiro mid samatabbixiyaa.

- ⁵ Kuwaas beertay goostaan waxaa cuna kuwa gaajaysan, Oo xataa qodxanta way kala soo dhex bixiyaan, Oo maalkoodana waxaa afka u kala haya siriq.
- ⁶ Waayo, belaaayo kama soo baxdo ciidda, Dhibaatona kama soo dhex booddo dhulka,
- ⁷ Laakiinse binu-aadmigu dhibaato buu u dhashay, Sida dhimbiiuluhu kor ugu duulaan.
- ⁸ Aniguse Ilaah baan baryi lahaa, Oo xaalkaygana Ilaah baan u dhiibi lahaa,
- ⁹ Kaasoo sameeya waxyaalo waaweyn oo aan la baadhi karin, Iyo waxyaalo yaab badan oo aan la tirin karin,
- ¹⁰ Oo dhulka roob ku di'iya, Beerahana biyo u soo dira.
- ¹¹ Oo kuwa hooseeyana kor buu u qaadaa, Kuwa baroortana nabaadiinuu ku sarraysiiyaa.
- ¹² Madhnaan buu ka dhigaa talada khaa'innada, Si ayan gacmahoodu u oofin karin farsamadoodii.
- ¹³ Isagu kuwa xigmadda leh ayuu khiyaanadooda ku qabtaa; Oo kuwa qalloocan taladoodana degdeg baa loo rogaa.
- ¹⁴ Oo maalinnimada ayay gudcur helaan, Oo hadhka ayay wax haabhaabtaan sida habeennimada oo kale.
- ¹⁵ Laakiinse isagu kuwa baahan ayuu ka badbaadiyaa seefta afkooda, Iyo kuwa xoogga badan gacantooda.
- ¹⁶ Sidaas daraaddeed kii miskiin ahu rajuu leeyahay, Xumaantuse afkeeday xidhaa.
- ¹⁷ Bal eeg, waxaa faraxsan ninkii Ilaah canaanto,

- Haddaba ha quudhsan Qaadirka edbintiisa.
- ¹⁸ Waayo, isagu wax buu nabar u yeelaa, waana duubaa; Wuu dhaawacaa, gacmihiisuna way bogsiiyaan.
- ¹⁹ Wuxuu kaa samatabbixin doonaa lix dhibaato, Oo marka toddobaadna belaaayo kuma taaban doonto innaba.
- ²⁰ Wakhtiga abaarta ah dhimashuu kaa furan doonaa, Wakhtiga dagaalkana xoogga seefta.
- ²¹ Waad ka qarsoonaan doontaa karbaashidda carrabka; Oo baabbi'iddu markay timaadana kama aad cabsan doontid innaba.
- ²² Waad ku qosli doontaa baabbi'idda iyo abaarta, Oo dugaagga dhulkana kama aad baqi doontid.
- ²³ Waayo, axdi baad la yeelan doontaa dhagaxyada berrinka, Oo dugaagga duurkana heshiis baad la ahaan doontaa.
- ²⁴ Oo waxaad ogaan doontaa in teendhadaadu nabdoon tahay, Oo xeradaada waad soo booqon doontaa, oo waxba kama waayi doontid innaba.
- ²⁵ Oo weliba waxaad ogaan doontaa in farcankaagu badnaan doono, Oo dhashaaduna sida cawska dhulka bay ahaan doontaa.
- ²⁶ Oo cimri dheer baad qabrigaaga ku geli doontaa, Sida xidhmo hadhuudh ah xilliga loo soo xidho.
- ²⁷ Bal eeg, annagu xaalkan waannu baadhay, oo sidaas bayna tahay, Haddaba bal maqal, oo nafsaddaada u ogow.

Ayuub

- 6** Markaasaa Ayuub jawaabay oo wuxuu yidhi,
- ² Hahe haddii dhibkayga la miisaami lahaa,

- Oo masiibadayda kafado la wada saari lahaa!
- ³ Wuu ka sii cuslaan lahaa cammuudda badaha, Sidaas daraaddeed hadalkaygii degdeg buu noqday.
- ⁴ Waayo, Ilaaha Qaadirka ah fallaadhihiisii ayaa igu dhex jira, Oo naftayduna waabaydoodii way cabbaysaa, Oo Ilaah cabsiintiisiina anigay igu soo kacdaa.
- ⁵ Dameerdibadeedku miyuu ciyaa markuu caws haysto? Dibiguse miyuu ciyaa markii cunto la siiyo?
- ⁶ Wixii aan dhadhan lahayn miyaa cusbola'aan la cuni karaa? Ukunta xabkeeduse miyuu dhadhan leeyahay?
- ⁷ Naftaydu way diidaa inay taabato, Waxay ii yihiin sida cunto la naco oo kale.
- ⁸ Hahe bal maan helo waxa aan u baryootamo, Oo Ilaah bal muu i siiyo waxa aan u xiisoodo!
- ⁹ Oo xataa Ilaah bal muu iska jeclaado inuu i burburiyo, Oo bal muu gacantiisa iga sii daayo oo i baabbi'iyoo!
- ¹⁰ Markaas waan istareexi lahaaye, Oo waxaan u adkaysan lahaa xanuun aan ii tudhayn, Waayo, ma aanan diidin Kan Quduuska ah erayadiisii.
- ¹¹ Bal xooggaygu waa maxay inaan sugo aawadeed? Aakhirkayguse waa maxay inaan dulqaato aawadeed?
- ¹² War xooggaygu ma xoogga dhagaxyada baa? Mise jidhkaygu ma naxaas baa?
- ¹³ War sow ma aha inaan iscaawiya karayn? Sowse xigmaddu igama fogaan?
- ¹⁴ Kii diyaar u ah inuu qalbi jabo waa in saaxiibkiis u naxariisto Waaba intaasoo uu ka tago cabsida Ilaaha Qaadirka ahe.

- 15 Walaalahay waa u khiyaano
badnaayeen sida durdur oo
kale,
Sida biyaha durdurrada ee iska
baabba'a,
16 Kuwaasoo barafka la
madoobaaday,
Oo uu barafka cad isku qariyo.
17 Markay qorraxoodaan way
libdhaan,
Oo markay kululaadaanna
meeshooday ka baabba'aan.
18 Kuwa safraa gees bay uga
leexdaan,
Waxay u baxaan xagga cidlada
oo halkaasay ku dhintaan.
19 Waxaa fiiriyey kuwa Teemaa ka
safray,
Oo socotooyinkii Shebaa ayaa
fishay.
20 Way ceeboobeen, waayo, way
rajeeyeen,
Halkaasay yimaadeen, oo way
hungoobeen.
21 Waayo, hadda idinku sidaasaad
ii noqoteen,
Waxaad aragteen belaayo,
waanad baqdeen.
22 Bal anigu miyaan idhi, Wax i sii?
Amase, Maalkaaga hadiyad iiga
keen?
23 Amase, Cadowga gacantiisa iga
samatabbixi?
Amase, Iga furo gacanta kan i
dulma?
24 Bal wax i bar, oo anna waan iska
aamusayaa;
Oo i garansii wixii aan ku
qaldamay.
25 Erayo runu xoog badanaa!
Laakiinse bal canaantiinna
muranka ahu maxay
caddaysaa?
26 Ma waxaad u malaynaysaan
inaad erayo canaanataan?
Maxaa yeelay, kii quustay
hadalkiisu waa sida dabayl oo
kale.
27 Waxaad saami u ridan lahaydeen
maalka agoonta,
Oo saaxiibkiinna waad ka
faa'iidayaan lahaydeen.

- 28 Haddaba raalli ahaada oo bal i
fiiriya,
Waayo, sida runta ah been idiin
sheegi maayo.
29 Haddaba waan idin
baryayaaye iska noqda, yaan
caddaaladla'aanu dhicin,
Ee mar kale iska noqda, waayo,
xaalkaygu waa xaq.
30 War ma caddaaladla'aan baa
carrabkayga saaran?
Mase carrabkaygaan waxyaalo
xunxun dhadhamin karin?

- 7** War sow hawl diyaar uma aha
binu-aadmiga dhulka jooga?
Sowse maalmihiisu ma aha sida
kuwa shaqaale oo kale?
2 Sida addoon hoos u xiisooda,
Iyo sida shaqaale
mushahaaradiisa filanaya,
3 Sidaasoo kale waxaa lay siiyaa
bilo aan waxtar lahayn,
Oo waxaa lay siiyaa habeenno
daal badan.
4 Haddaba markaan jiifsado
waxaan idhaahdaa,
Bal goormaan kici doonaa?
Laakiinse habeenku waa dheer
yahay
Oo tan iyo waaberiga waan
rogrogmadaa.
5 Jidhkaygii waxaa ku dedan
dirxiyo iyo qolfo ciid ah,
Haddaba dubkaygu waa
isqabsadaa dabadeedna wuu
sii dillaacaa.
6 Cimrigaygu waa ka dheereeyaa
dungudbiyaha dharsameeyaha,
Oo rajola'aan baan ku noolahay.
7 Bal xusuusta in noloshaydu
tahay dabayl uun,
Ishayduna mar dambe samaan
ma arki doonto.
8 Kii i fiiriya ishiisu mar dambe
ima arki doonto,
Indhahaagu way i fiirin doonaan,
laakiinse anigu ma jiri doono.
9 Sida daruurto ay u libidho oo ay
u baabba' do,

- Sidaasoo kale ayaa kii She'ool
hoos u galaa uusan mar
dambe kor uga soo noqonayn.
10 Isagu mar dambe gurigiisii kuma
soo noqon doono,
Oo meeshiisiina mar dambe ma
ay aqoon doonto.
11 Sidaas daraaddeed anigu
afkayga celin maayo;
Waxaan ku hadli doonaa
cidhiidhiga qalbigayga,
Oo waxaan ku caban doonaa
tiiraanyada qadhaadh oo
naftayda.
12 War anigu ma bad baan ahay,
mase nibiriga badda,
Bal maxaad ii daawanaysaa?
13 Markaan idhaahdo, Sariirtaydaa
ii raxayn doonta,
Oo gogoshaydaa cabatinkayga
iga sahali doonta,
14 Ayaad riyooyin igu bajsaa,
Oo waxaad igu cabsiisaa
muuqashooyin.
15 Sidaas daraaddeed naftaydu
waxay lafahayga ka doorataa
Ceejin iyo geeri.
16 Noloshayda waan nacsanahay,
oo dooni maayo inaan weligay
sii noolaado;
War iska kay daa, waayo,
cimrigaygu waa neefsasho oo
kale.
17 Bal binu-aadmigu muxuu yahay
oo aad u weynaynaysaa,
Balse maxaad uga fikiraysaa
isaga?
18 Bal maxaad subax kasta u soo
booqanaysaa,
Oo aad daqiiqad kasta u
tijaabinaysaa?
19 Bal ilaa goormaan iga sii
jeesanayn,
Oo aadan iska kay daynayn
intaan candhuuftayda liqayo?
20 Oo haddii aan dembaabay bal
maxaan kuu sameeyaa Kaaga
dadka ilaaliyow?
Bal maxaad iiga dhigatay
calaamad,
Si aan nafsadayda culaab ugu
noqdo?

- 21 Oo bal maxaad xadgudubkayga
iiga saamaxi weyday? Oo
dembigaygana maxaad iiga
fogayn weyday?
Waayo, haatan ciiddaan ku dhex
jiifsan doonaa,
Aad baadna ii doondooni
doontaa, laakiinse siima aan
jiri doono.

Bildad

- 8** Markaasaa Bildad oo ahaa reer
Shuuxii u jawaabay, oo wuxuu
ku yidhi,
2 Ilaa goormaad waxyaalahan ku
hadlaysaa?
Oo ilaa goormaa erayada
afkaagu ahaanayaan sida
dabayl xoog badan?
3 War ma Ilaah baa garsooridda
qalloociya? Mase Ilaaha
Qaadirka ah baa caddaaladda
qalloociya?
4 Haddii carruurtaadii ay isaga ku
dembaabeen,
Wuxuu iyagii u gacangeliyey
xadgudubkoodii.
5 Haddaad aad u barido Ilaah,
Oo aad baryootankaaga hor
dhigto Qaadirka,
6 Haddaad daahir ahaan lahayd oo
aad qummaan lahayd,
Sida xaqiiqada ah haatan wuu
kuu toosi lahaa,
Oo hoyga xaqnimadaadana wuu
barwaaqayn lahaa.
7 Oo in kastoo bilowgaagii yaraa,
Haddana ugudambaystaadu aad
bay u weynaan lahayd.
8 Waan ku baryayaaye bal
qarniyadii hore wax weyddii,
Oo bal soo garwaaqso
waxyaalihii ay
awowayaashood fatasheen,
9 (Waayo, innagu waxaynu nahay
qoonkii shalayto oo qudha, oo
waxba garan mayno,
Maxaa yeelay, cimrigeenna aan
dhulka joognaa waa sida hoos
oo kale.)

- ¹⁰ War sow iyagu wax kuma bari doonaan, oo wax kuuma sheegi doonaan,
Oo sow qalbigooda kaalama hadli doonaan?
- ¹¹ War miyaa cawdu ka bixi kartaa meel aan dhoobo lahayn?
Cawdsuukuse miyuu bixi karaa biyola'aantood?
- ¹² Intuu weli cagaarka yahay oo aan la gooyin,
Wuu ka hor engegaa dhalatada kale oo dhan.
- ¹³ Kuwa Ilaah illooba oo dhan wadiiqooyinkoodu waa sidaas oo kale,
Oo ninkii cibaadalaawe ah rajadiisuna way baabba'daa.
- ¹⁴ Oo kaas kalsoonaantiisu way kala jajabtaa,
Oo aaminaaddiisuna waa sida xuubcaaro oo kale.
- ¹⁵ Wuxuu ku tiirsan doonaa gurigiisa, laakiinse gurigiisu ma taagnaan doono.
Aad buu u xajin doonaa, laakiinse siima uu adkaan doono innaba.
- ¹⁶ Isagu waa ku cagaar qorraxda, Oo laamihiisa curdanka ahuna waxay ka soo kor baxaan beertiisa.
- ¹⁷ Oo xididdadiisuna waxay isku duuduubaan taallo dhagaxyo ah,
Oo wuxuu fiiriyaa meesha dhagaxyada.
- ¹⁸ Isaga haddii meeshiisa laga baabbi'yo,
Markaasay inkiri doontaa isaga, oo waxay odhan doontaa, Anigu kumaba arag.
- ¹⁹ Farxadda jidkiisu waa sidaas, Oo waxaa dhulka ka soo bixi doona kuwa kaletto.
- ²⁰ Ilaah marnaba xoori maayo nin qumman,
Kuwa sharka falase tiirin maayo.
- ²¹ Wuxuu afkaaga ka buuxin doonaa qosol,
Bushimahaagana qaylo farxad leh,

- ²² Kuwa ku neceb waxay xidhan doonaan ceeb,
Teendhada sharrowyaduna mar dambe siima jiri doonto.

Ayuub

- 9** Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
² Sida runta ah waan ogahay inay sidaas tahay,
Laakiinse sidee baa nin xaq ugu noqon karaa Ilaah hortiisa?
- ³ Oo hadduu doonayo inuu la doodo isaga,
Kunkii erayba mid qudha ugama jawaabi karo.
- ⁴ Qalbiisu waa xigmad miidhan, oo xooggiisuna waa badan yahay;
Bal yaa intuu isaga ka qalafsanaaday barwaaqoobay?
- ⁵ Isagu wuxuu rujiyaa buuraha, oo iyana ma ay yaqaaniin,
Markuu cadhadiisa ku afgembiyo.
- ⁶ Dhulka wuu ka ruxruxaa meeshiisa,
Oo tiirarkiisuna way wada gariiraan.
- ⁷ Wuxuu amraa qorraxda, oo iyana sooma ay baxdo,
Xiddigahana wuu xidhaa.
- ⁸ Isagoo keliya ayaa samooyinka kala bixiya,
Oo wuxuu ku dul socdaa hirarka badda.
- ⁹ Oo wuxuu sameeyey ururrada xiddigaha oo la yidhaahdo Orsada iyo Oriyon iyo Toddobaadyada,
Iyo xiddigaha koonfureed.
- ¹⁰ Wuxuu sameeyaa waxyaalo waaweyn oo aan la baadhi karin,
Oo ah waxyaalo yaab badan oo aan la tirin karin.
- ¹¹ Wuu i ag maraa, aniguse uma jeedo isaga,
Oo wuu iga gudbaa, aniguse waxba kama ogi.
- ¹² Bal wax buu qabsadaa ee, yaa ka hor joogsan kara?

- Oo bal yaa ku odhan doona, War maxaad samaynaysaa?
- ¹³ Ilaah cadhadiisa ka soo celin maayo;
Oo kalmeeeyayaasha kibirka lahuna isagay hoos foororaan.
- ¹⁴ Haddaba bal anigu sidee baan ugu jawaabi karaa,
Oo aan erayadayda kala doortaa si aan isaga kula hadlo?
- ¹⁵ In kastoo aan xaq ahaan lahaa, weliba uma aanan jawaabeen isaga,
Illowse waxaan iska baryi lahaa Kan i xukumaya.
- ¹⁶ Haddaan baryi lahaa oo uu ii jawaabi lahaa,
Ma aanan rumaysteen xataa inuu codkayga maqlay.
- ¹⁷ Waayo, isagu wuxuu igu jebebiyaa duufaan,
Oo nabrahaygana sababla'aan buu u sii kordhiyaa.
- ¹⁸ Isagu iima oggola inaan neefsado,
Laakiinse qadhaadh buu iga buuxiyaa.
- ¹⁹ Bal haddaan xagga xoogga ka hadalno isagu waa itaal miidhan,
Balse xagga xukunka yaa wakhti ii sheegaya?
- ²⁰ In kastoo aan xaq ahay, afkayga ayaa i xukumi doona,
In kastoo aan qummanahay, waxaa igu caddaan doonta qalloocnaan.
- ²¹ Anigu waan qummanahay, oo nafsaddayda kama fikiro,
Noloshaydana waan quudhsadaa.
- ²² Kulli waa isku mid, oo sidaas daraaddeed waxaan idhaahdaa,
Isagu wuu wada baabbi'iyaa kan qumman iyo kan sharka ahba.
- ²³ Haddii belaayadu haddiiba wax disho,
Wuu ku majaaniloona doonaa jirrabaadda kuwa aan xaq qabin.
- ²⁴ Dhulka waxaa gacanta loo geliyey kan sharka ah;
- Oo isna wuxuu indhasaabaa xaakinnadii dhulka.
Bal hadduusan isaga ahayn, haddaba waa ayo?
- ²⁵ Haddaba cimrigaygu waa ka sii dheereeyaa nin orda,
Wuu iga cararaa, oo wanaagna ma arko.
- ²⁶ Wuxuu ii dhaafay sida doonniyaha dheereeya,
Iyo sida gorgor raq ku soo deganaya.
- ²⁷ Haddaan odhan lahaa,
Cabatinkayga waan illoobi doonaa,
Oo tiiraanyada jaaha iga saaran waan iska tuuri doonaa, oo waan faraxsanaan doonaa,
- ²⁸ Waxaan ka baqayaa caloolxumadayda oo dhan,
Waayo, waan ogahay inaadnan ii haysanayn sidii mid aan xaq qabin.
- ²⁹ Kolleyba waa lay xukumayaaye, Bal maxaan waxtarla'aan u hawshoodaa?
- ³⁰ Haddaan biyo baraf ah ku maydho,
Oo aan gacmahayga aad iyo aad u nadiifiyo,
- ³¹ Adigu waxaad igu dhex tuuri doontaa bohol,
Oo xataa dharkaygu waa i nici doonaa.
- ³² Waayo, isagu nin ma aha, sidaydoo kale, si aan isaga ugu jawaabo,
Oo aannu labadayaduba xukun u wada galno.
- ³³ Ma jiro nin noo dhexeeya,
Oo labadayadaba gacantiisa na saari kara.
- ³⁴ Isagu ushiisa ha iga fogeeyo, Oo cabsidiisuna yaanay i bajin.
- ³⁵ Markaas waan hadli lahaa, oo isaga kama aanan baqeen;
Waayo, anigu sidaas ma ahi.

10 Naftaydu noloshadayday la daallan tahay,
Oo joojinla'aan waan ku sii caban doonaa,

- Oo qadhaadhka naftayda waan ku hadli doonaa.
² Waxaan Ilaah ku odhan doonaa, Ha i xukumine.
 Bal waxaad i tustaa waxa aad aawadood iila diriraysid.
³ Bal miyey kuu wanaagsan tahay inaad cidhiidhisid
 Oo aad quudhsatid shuqulkii gacantaada,
 Oo haddana aad iftiimisid kuwa sharka ah taladooda?
⁴ Ma waxaad leedahay indho binu-aadmi,
 Mase sida dadkaad wax u aragtaa?
⁵ Wakhtigaagu ma sida wakhtiga dadkoo kalaa?
 Cimrigaaguse ma sida cimriga dadkoo kalaa?
⁶ Oo bal ma sidaas daraaddeed baad xumaantayda u daba joogtaa,
 Oo aad dembigayga u baadhaysaa,
⁷ In kastoo aad ogtahay inaan sharrow ahayn,
 Oo uusan jirin mid gacantaada iga samatabbixinaya?
⁸ Gacmahaaga ayaa i qabanqaabiyey oo i dhisay dhammaantay,
 Laakiin haddana intaad igu soo jeesato ayaad i duminaysaa.
⁹ Bal xusuuso waan ku baryayaaye inaad ii dhoobtay sidii wax dhoobo laga sameeyey,
 Haddaba ma boodhkaad dib iigu celinaysaa?
¹⁰ War sow sidii caano iima aadan daadin,
 Oo sidii gadhoodh oo kale sow iigama aadan dhigin?
¹¹ Waxaad i huwisay harag iyo hilib,
 Oo waxaad dhammaantay igu dhistay lafo iyo seedo.
¹² Waxaad i siisay nolol iyo raallinimo,
 Oo booqashadaadiina waxay xannaanaysay ruuxayga.
- ¹³ Laakiin waxyaalahaas qalbigaaga waad ku qarisay;
 Oo waan ogahay in taasu ay kugu jirto.
¹⁴ Haddaan dembaabo waad iska kay fiirsataa,
 Oo ma aad caddaysid inaan dembi la'ahay.
¹⁵ Haddaan sharrow ahay, anaa iska hoogay,
 Oo haddaan xaq ahayna, innaba madaxayga kor u qaadi maayo
 Anigoo ceeb ka buuxa
 Oo dhibaatadayda fiirinaya.
¹⁶ Oo haddii madaxaygu kor isu qaadana, waxaad ii ugaadhsataa sida libaax oo kale,
 Oo haddana wax laga yaabo ayaad igu samaysaa.
¹⁷ Waxaad ii keensataa markhaatiyaal cusub,
 Oo dhirifkaagana waad igu sii kordhisaa,
 Oo hadba waxaad igu soo daysaa col iyo belaaayo isu kay bedbeddela.
¹⁸ Bal maxaad iiga soo bixisay uurkii hooyaday?
 Waxaa wanaagsanaan lahayd in naftu iga baxdo iyadoo aan iluna i arag!
¹⁹ Waxaa igu habboonaan lahayd inaan ahaado sidii wax aan jirin,
 Oo waxaa ii roonaan lahayd in qabriga la ii qaado isla markii aan uurka hooyaday ka soo baxay.
²⁰ War cimriga noloshaydu sow wax yar ma aha? Haddaba iska kay daa
 Oo i dhaaf, aan in yar nastee,
²¹ Intaan tegin meesha aanan ka soo noqonayn,
 Oo ah dalka gudcur iyo hooska dhimashada,
²² Kaasoo ah gudcur qaro weyn oo ah sida mugdi dam ah,
 Dalkaas oo ah hooska dhimashada, oo aan innaba nidaam lahayn,

Halkaas oo iftiinku yahay sida mugdi oo kale.

Soofar

- 11** Markaasaa Soofar oo ahaa reer Nacamaatii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
² War sow waajib ma aha in laga jawaabo erayada faraha badan?
 Balse ninka hadalka badan xaq ma laga dhigaa?
³ Amase faankaagu miyuu dadka aamusiin karaa?
 Oo markaad majaajilootid miyaan ninna ku kashifi karin?
⁴ Waayo, waxaad leedahay, Cilmigaygu waa daahir,
 Oo nadiif baan ku ahay indhahaaga hortooda.
⁵ Bal muu Ilaah hadlo!
 Oo bal muu bushimihiisa furo isagoo kaa gees ah!
⁶ Oo bal muu ku tuso waxyaalaha qarsoon ee xigmadda ah,
 Waayo, way badan yihiin.
 Haddaba bal ogow in Ilaah kaa jisaynayo in ka sii yar ciqaabta dembigaagu istaahilo.
⁷ War miyaad baadhi kartaa Ilaah axwaalkiisa moolka dheer?
 Miyaadse Ilaaha Qaadirka ah si kaamil ah u garan kartaa?
⁸ Xigmaddiisu way u sarraysaa sida samada, ee bal maxaad samayn kartaa?
 Oo She'oolna way ka sii mool dheer tahay, ee maxaad garan kartaa?
⁹ Qiyaasteeduna waa ka sii dheer tahay dhulka, waana ka sii ballaadhan tahay badda oo dhan.
¹⁰ Oo isagu hadduu dhex gudbo, wax kastana xidho,
 Oo uu garsoorid isugu yeedho, bal yaa isaga hor joogsan kara?
¹¹ Waayo, wuu gartaa dadka waxmatarayaasha ah,
 Weliba xumaantana wuu arkaa, sow kama fikirin?

- ¹² Laakiinse ninkii waxmatare ahu waxgarasho waa ka madhan yahay,
 Hubaal dadku wuxuu u dhashaa sida qayl dameerdibadeed,
¹³ Haddaad qalbigaaga hagaajisid,
 Oo aad isaga gacmaha u fidsatid,
¹⁴ Haddii xumaanu gacantaada ku jirto iska fogee,
 Oo xaqdarrona yaanay teendhooyinkaaga degin.
¹⁵ Hubaal markaasaaad wejigaaga kor u qaadi doontaa isagoo aan ceeb lahayn;
 Oo waad adkaan doontaa, mana aad baqi doontid,
¹⁶ Waayo, dhibaataadaada waad illoobi doontaa,
 Oo waxaad u xusuusan doontaa sidii biyo ku dhaafay,
¹⁷ Oo noloshaaduna way ka sii dhalaal dheeraan doontaa hadhkii,
 Oo in kastoo gudcur jiro, waxay ahaan doontaa sida subaxda.
¹⁸ Oo ammaan baad ahaan doontaa, maxaa yeelay, rajaa jirta,
 Hareerahaagaad fiirin doontaa, oo nabaadiinona waad ku nasan doontaa.
¹⁹ Weliba waad jiifsan doontaa, oo waxba kuma cabsiin doonaan;
 Hubaal kuwa badan ayaa raallinimo kaa baryi doona.
²⁰ Laakiinse kuwa sharka ahu way indhabbeeli doonaan.
 Mana ay heli doonaan jid ay ku cararaan,
 Rajadooduna waxay ahaan doontaa nafta oo ka dhacda.

Ayuub

- 12** Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
² Shakila'aan waxaad tihiin dadkii,
 Oo xigmat baa idinla dhiman doonta.
³ Laakiinse aniguba waxgarasho baan leeyahay sidiinna oo kale,
 Oo weliba idinkama aan liito.

- Bal waxyaalahan oo kale kan aan garanaynu waa ayo?
- ⁴ Waxaan la mid ahay sida mid saaxiibkiisu ku maadaysto, Anoo Ilaah baryay oo isna uu ii jawaabay, Ninkii xaq ah oo qumman waa lagu maadaystaa.
- ⁵ Kii istareexsan fikirkiisu waa yaraystaa nasiibdarrada, Laakiinse diyaar bay u tahay kuwa cagtoodu simbiririxato.
- ⁶ Kuwa wax dhaca teendhooyinkoodu way barwaaqoobaan, Oo kuwa Ilaah ka cadhaysiiyaana ammaan bay ku joogaan, Oo Ilaahna gacmahooduu wax kasta uga buuxshaa.
- ⁷ Laakiinse haatan bal xayawaanka wax weyddii, oo iyana wax bay ku bari doonaan, Iyo haadka hawada, oo iyana wax bay kuu sheegi doonaan,
- ⁸ Amase bal dhulka la hadal, oo isna wax buu ku bari doonaa, Oo kalluunka badduna wax buu kuu sheegi doonaa.
- ⁹ Bal yuu yahay kan aan waxyaalahan oo dhan ka garanayn Inay gacanta Rabbigu waxan samaysay?
- ¹⁰ Kaasoo gacantiisa ku haya nafta wax kasta oo nool Iyo neefta binu-aadmiga oo dhan.
- ¹¹ War sow dhegtu erayada ma kala soocdo, Sida dhanxanagguba cuntadiisa u dhadhamiyo?
- ¹² Odayaashu waxay leeyihiin xigmad, Oo cimriga dheerna waxaa laga helaa waxgarasho.
- ¹³ Isagu wuxuu leeyahay xigmad iyo xoog, Oo wuxuu leeyahay talo iyo waxgarasho.
- ¹⁴ Bal eeg, isagu wax buu dumiyaa,

- Oo wuxuu dumiyana mar dambe lama dhisi karo, Nin buu xidhaa oo wax furi kara lama arko.
- ¹⁵ Biyuhuu celiyaa, oo way iska gudhaan, Oo haddana wuu soo daayaa, markaasay dhulka qarqiyaan.
- ¹⁶ Xoog iyo xigmaduba isagay la jiraan, Oo kan la khiyaaneeyey iyo kan wax khiyaaneeyaba isagaa iska leh.
- ¹⁷ Taliyayaasha wuxuu u kaxaystaa sida booli la dhacay, Xaakinnadana nacasyo buu ka dhigaa.
- ¹⁸ Wuxuu furaa boqorrada xidhan, Oo dhex-xidh buuna u xidhaa.
- ¹⁹ Wadaaddadana sida booli la dhacay buu u kaxaystaa, Oo kuwa xoogga badanna wuu afgembiyaa.
- ²⁰ Kuwa la aaminayna wuu hadal beeliyaa, Oo odayaashana waxgarashadu ka qaadaa.
- ²¹ Amiirrada wuxuu ku shubaa quudhsasho, Kuwa xoogga badanna suunkooduu debciyaa.
- ²² Wuxuu gudcurka ka soo saaraa waxyaalo mool dheer, Oo hooska dhimashadana iftiinkuu u soo bixiyaa.
- ²³ Quruumaha wuu badiyaa, oo haddana wuu wada baabbi'iyaa, Oo quruumaha wuu ballaadihiyaa, oo haddana wuu kexeeyaa,
- ²⁴ Wuxuu caqliga ka qaadaa madaxda dadyowga dhulka, Oo wuxuu iyaga ku warwareejiyaa meel cidla ah oo aan jid lahayn.
- ²⁵ Waxay wax ka haabhaabtaan gudcurka iyagoo aan iftiin lahayn, Oo wuxuu iyaga ka dhigaa inay u dhacdhacaan sida nin sakhraan ah.

- 13** Bal eega, waxan oo dhan ishaydu waa aragtay, Dhegtayduna waa maqashay oo way garatay.
- ² Wixii aad taqaaniin, anna waan aqaan sidoo kale, Anigu idinkama liito innaba.
- ³ Sida xaqiiqada ah waxaan doonayaa inaan Ilaaha Qaadirka ah la hadlo, Oo waxaan jeclahay inaan Ilaah la xaajoodo.
- ⁴ Laakiinse idinku waxaad tihiin kuwa beenta hindisa, Oo dhammaantiin waxaad tihiin dhakhtarro aan waxtar lahayn.
- ⁵ Bal maad iska aamustaan! Taasu xigmad bay idiin ahaan lahayd.
- ⁶ Haddaba bal xaajadayda maqla, Oo baryootanka bushimahayga dhegaysta.
- ⁷ War ma Ilaah aawadiis baad xaqdarro wax ugu odhanaysaan, Oo ma isaga aawadiis baad khiyaano ugu hadlaysaan?
- ⁸ War ma isagaad u eexanaysaan? Oo ma Ilaah aawadiis baad u diriraysaan?
- ⁹ War miyey idiin wanaagsan tahay inuu idin baadho? Mase sida nin loo khiyaaneeyo ayaad isaga u khiyaanaynaysaan?
- ¹⁰ Sida xaqiiqada ah haddaad qarsoodi dadka ugu kala eexatan Isagu wuu idin canaanan doonaa.
- ¹¹ War sow sarraaysnaantiisu idin cabsiin mayso? Oo sow baqdiintiisu idinku dhici mayso?
- ¹² Hadalkiinna xusuusta lahu waa maahmaahyo dambas ah, Oo dhufaysyadiinnuna waa dhufaysyo dhoobo ah.
- ¹³ Haddaba iska aamusa, oo iska kay daaya aan iska hadlee, Oo wixii dhici lahaaba ha igu dheceen.
- ¹⁴ Haddaba hilibkayga ayaan ilkahayga ku qaadayaa, Oo noloshaydana gacantaydaan ku ridayaa.
- ¹⁵ Oo in kastoo uu i dilo, weli waan rajaynayaa, Habase yeeshee hortiisaan kula xaajoonayaa.
- ¹⁶ Oo weliba kaasu wuxuu ahaan doonaa badbaadadayda, Waayo, nin aan cibaado lahaynu hortiisa iman maayo.
- ¹⁷ Hadalkayga aad u dhegaysta, Oo warramiddaydu dhegihiinna ha gasho.
- ¹⁸ Bal eega, hadda xaalkayga waan soo hagaajiyey, Oo waan ogahay in xaq layga dhigayo.
- ¹⁹ Bal yuu yahay kan ila doodayaa? Waayo, hadda waan iska aamusayaa oo naftuna waa iga dhacaysaa.
- ²⁰ Laba waxyaalood oo keliya ha igu samayn, Oo anna markaas nafsaddayda wejigaaga ka qarin maayo.
- ²¹ Gacantaada iga fogee, Oo waxyaalahaaga laga cabsadona yaanay i bajin.
- ²² Oo markaas ii yeedh, oo anna waan kuu jawaabi doonaa, Amase anigu aan hadlo oo adigu ii jawaab.
- ²³ Bal xumaatooyinkayga iyo dembiyadaydu waa immisa? Bal xadgudubkayga iyo dembigayga i ogeysii.
- ²⁴ Bal maxaad wejigaaga u qarinaysaa, Oo aad igu haysataa sidii mid cadow kuu ah?
- ²⁵ Ma waxaad dhibaysaa caleen iska bidaysa? Oo ma waxaad eryanaysaa xaab engegay?
- ²⁶ Waayo, waxyaalo qadhaadh baad iga qortaa, Oo waxaad i dhaxalsiisaa xumaatooyinkii dhallinyaranimadayda.

- ²⁷ Oo weliba cagahayga waxaad gelisaa jeebbooyin,
Oo jidadkayga oo dhanna waad wada fiirisaa,
Cagahaygana xad baad u dhigtaa.
- ²⁸ Oo waxaan la mid ahay wax qudhmay oo baabba'aya,
Iyo sida dhar aboor cunay oo kale.
- 14** Ninkii naagu dhashaba Cimrigiisu waa maalmu yar iyo dhibaato miidhan.
- ² Wuxuu u soo baxaa sida ubax oo kale, oo haddana waa la gooyaa,
Oo wuxuu u cararaa sida hoos oo kale, oo innaba siima raago.
- ³ Haddaba ma mid sidaas oo kalaad indhaha u kala qaadaysaa?
Oo ma anigaad xukun ila soo gelayaa?
- ⁴ Bal yaa wax wasakh ah wax nadiif ah ka soo bixin kara?
Xataa mid qudha oo saas yeeli karaa ma jiro.
- ⁵ Maxaa yeelay, dadka cimrigiisu waa go'an yahay, oo inta bilood oo uu jirayo tiradoodana adigaa haya,
Oo waxaad u dhigtay soohdin uusan dhaafi karin.
- ⁶ Bal ha nastee isaga ka sii jeeso, Ilaa uu cimrigiisa ka dhammayso, sida shaqaale maalintiisa u dhammaysto.
- ⁷ Waayo, geed dheer haddii la gooyo rajuu leeyahay inuu mar kale soo biqlo,
Iyo in laantiisa curdanka ahu ayan joogsan.
- ⁸ In kastoo xididkiisu uu ciidda ku dhex gaboobo,
Oo ay jirriddiisiina dhulka dhexdiisa ku dhimato,
- ⁹ Biyaha urkooda ayuu ku biqli doonaa,
Oo waxaa ka soo bixi doona laamo curdan ah oo dhalato la moodo.

- ¹⁰ Laakiinse ninku wuu dhintaa, wuuna iska baabba'aa,
Oo ninka naftu waa ka dhacdaa, oo bal xaggee buu joogaa isagu?
- ¹¹ Biyuhu badda way ka dhammaadaan,
Oo webiguna waa gudhaa oo waa iska engegaa,
- ¹² Sidaas oo kalaad dadku u jiifsada oo mana uu kaco,
Oo jeeray samooyinku wada baabba'aa'ay ayagu sooma toosi doonaan,
Oo hurdadoodana kama kici doonaan.
- ¹³ Hahe bal maad She'ool igu qarisid,
Oo bal maad meel qarsoon igu haysid ilaa cadhadaadu dhaafto,
Oo bal maad wakhti go'an ii qabatid, oo aad i soo xusuusati!
- ¹⁴ Mar hadduu nin dhinto, miyuu soo noolaanayaa?
Maalmaha dadaalkayga oo dhan waan iska sugi lahaa
Ilaa uu isbeddelkaygu yimaado.
- ¹⁵ Waad ii yeedhi lahayd, oo anna waan kuu jawaabi lahaa;
Oo adna waxaa damac kaa geli lahaa shuulkii gacmahaaga.
- ¹⁶ Laakiinse haatan waad tirisaa tallaabooyinkayga,
Balse miyaadan dembigayga isha ku hayn?
- ¹⁷ Xadgudubkaygii kolay baa lagu xidhay,
Oo xumaantaydiina meel baad ku dhuujisay.
- ¹⁸ Oo sida xaqiiqada ah buurtii dhacdaa waa baabba'daa,
Oo dhagaxiina meeshiisii wuu ka dhaqaaqaa.
- ¹⁹ Biyuhu dhagaxyaday lisaan,
Oo daadkooduna wuxuu qaada ciidda dhulka,
Oo adna sidaasoo kalaad u baabbi'isaa binu-aadmiga rajadiisa.

- ²⁰ Weligaaba waad ka adkaataa isaga, oo isna wuu iska baxaa,
Oo jaahiisa waad beddeshaa, oo waad iska dirtaa isaga.
- ²¹ Wiilashiisa waa la sharfaa, laakiinse isagu waxba kama oga;
Oo haddana hoos baa loo ridaa, laakiinse isagu waxba kama garto iyaga.
- ²² Laakiinse xanuunka jidhkiisa oo keliya buu gartaa,
Oo nafsaddiisa oo keliya ayuu u baroortaa.

Eliifas

- 15** Markaasaa Eliifas kii reer Teemaan isagii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
- ² War nin xigmad lahu miyuu ku jawaabaa aqoon aan waxba tarayn,
Oo bal miyuu calooshiisa ka buuxiyaa dabaysha bari?
- ³ Miyayse ku habboon tahay inuu ku xaajowdo hadal aan faa'iido lahayn,
Amase hadallo uusan innaba wanaag ku samayn karin?
- ⁴ Cabsida waad baabbi'isaa, Oo cibaadadana Ilaah hortiisa waad ka joojisaa.
- ⁵ Waayo, afkaaga waxaa wax bara xumaantaada,
Oo waxaad doorataa carrabka khaa'inka.
- ⁶ Haddaba waxaa ku xukuma afkaaga oo aniga ma aha;
Hubaal bushimahaaga qudhooda ayaa kugu marag fura.
- ⁷ War ma ninkii binu-aadmiga ugu hor dhashaad tahay?
Mase buuraha hortood baad soo dhalatay?
- ⁸ War talada qarsoon oo Ilaah miyaad maqashay?
Oo nafsaddaada miyaad xigmad ula hadhay?
- ⁹ War maxaad og tahay, oo aannan annagu ogayn?
Oo bal maxaad garanaysaa, oo aannan garanayn?

- ¹⁰ Waxaa nala jooga rag cirro leh iyo odayaal da' weyn,
Oo aabbahaa ka sii fil weyn.
- ¹¹ Ma kugu yar yihiin qalbiqabowjiska Ilaah
Iyo erayga sida qabow kuula macaamiloodaa?
- ¹² Bal maxaa qalbigaagu kuu fogeeyaa?
Maxaase indhahaagu u gabgab leeyihiin?
- ¹³ Oo aad ruuxaaga Ilaah ugu soo jeedisaa,
Oo erayo caynkaas ah aad afkaaga uga soo daysaa?
- ¹⁴ Bal binu-aadmigu muxuu yahay oo uu daahir ahaado?
Kii naagu dhashayse muxuu yahay oo uu xaq ahaado?
- ¹⁵ Bal eeg, Ilaah ma aamino kuwiisa quduuska ah,
Oo xataa samooyinku hortiisa daahir kuma aha.
- ¹⁶ Haddaba bal sidee buu u daahir ahaanayaa nin karaahiyo iyo wasakhaan ah,
Oo dembiga sida biyo u cabbaa!
- ¹⁷ Bal i maqal, wax baan ku tusayaa,
Oo wixii aan arkay oo dhan waan kuu sheegayaa;
- ¹⁸ (Kuwaasoo rag xigmad lahu ay awowayaashood ka heleen,
Oo ayan qarín,
- ¹⁹ Kuwaasoo dalka keligood la siiyey,
Oo uusan shisheeye innaba dhex mari jirin.)
- ²⁰ Ninkii shar ahu sida naag u foolato oo kale ayuu u xanuunsadaa cimrigiisa oo dhan,
Intaas oo ah sannadihii loo kaydiyey kuwa wax dulma.
- ²¹ Oo sanqadh cabsi leh ayaa dhegihiisa gasha,
Oo wakhtiga barwaaqadana baabbi'iyuhu waa u soo iman doonaa.
- ²² Isagu ma rumaysto inuu gudcurka ka noqon doono,
Iyo inay seeftu isaga sugayso.

- ²³ Meel meel buu cunto u wareegaa isagoo leh, Meeday?
Oo wuxuu og yahay inay maalinta gudcurku isaga u diyaar tahay.
- ²⁴ Waxaa isaga bajiya dhib iyo cidhiidhi,
Oo isagay uga adkaadaan sida boqor dagaal isu diyaariyey,
- ²⁵ Maxaa yeelay, isagu gacantiisuu Ilaah ku taagay,
Oo Ilaaha Qaadirka ah kibir buu ku caasiyaa.
- ²⁶ Wuxuu kula ordaa madax adag Iyo gaashaammadiisa biro ku taagan yihiin.
- ²⁷ Maxaa yeelay, wejiga ayuu ka cayilay,
Oo bowdooyinkana baruur buu ku yeeshay,
- ²⁸ Oo wuxuu degay magaalooyin baabba' ah,
Iyo guryo aan lagu hoyan,
Oo u diyaarsan inay tuulmooyin burbur ah noqdaan.
- ²⁹ Isagu taajir noqon maayo, oo maalkiisuna sii raagi maayo,
Oo dhulkana ku sii waari maayo.
- ³⁰ Isagu marnaba gudcur ka bixi maayo,
Oo laamihiisa olol baa qallajin doona,
Oo neefta afkiisa ayaa qaadi doonta.
- ³¹ Yuusan wax aan waxba tarayn isku hallayn, isagoo iskhiyaaneeya,
Waayo, wax aan waxba tarayn ayaa abaalgudkiisa ahaan doona.
- ³² Wakhtigiisii ka hor buu dhammaan doonaa,
Oo laantiisuna ma cagaaroobi doonto.
- ³³ Sida canabka ayuu midhihiisa ceeidhiin iska ridi doonaa,
Oo sida saytuunka ayuu ubaxiisa iska daadin doonaa.
- ³⁴ Waayo, ururka cibaadalaawayaashu wuxuu ahaan doonaa wax aan waxba dhalin,

Oo teendhooyinka kuwa laaluushka qaatana dab baa baabbi'in doona.

³⁵ Iyagu waxay uuraystaan belaa, xumaanna way dhalaan,
Oo calooshooduna waxay diyaarisaa khiyaano.

Ayuub

- 16** Markaasaa Ayuub u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
- ² Anigu waan maqlay waxyaalo badan oo caynkaas ah.
Idinku dhammaantiin waxaad tihiin qalbiqabowjiyayaal qalqalloocan.
- ³ Hadal dabayl ahu miyuu dhammaadaa?
Balse maxaa kaa dhirfinaya oo aad u jawaabaysaa?
- ⁴ Haddii naftiinnu ahaan lahayd naftayda,
Anigu waan u hadli kari lahaa sidiinna oo kale,
Oo hadal waan idinku kor tuuli kari lahaa,
Oo madaxaygana waan idinku ruxruxi kari lahaa.
- ⁵ Laakiinse anigu afkayga waan idinku xoogayn lahaa,
Oo tacsiiyaynta bushimahayguna way idin qalbi qabowjin lahayd.
- ⁶ Anigu haddaan hadlo xanuunkaygu igama yaraado,
Oo haddaan iska aamusona miyaan in ka yar xanuunsadaa?
- ⁷ Laakiinse haatan wuu i daaliyey,
Oo guutadaydii oo dhan cidlo baad ka dhigtay.
- ⁸ Waad i qabsatay, taasuna waa marag iga gees ah,
Oo waxaa igu kaca macnuulkayga, oo fool ka fool ayuu igu markhaati furaa.
- ⁹ Isagoo cadhaysan ayuu i dildillaacsaday, oo wuu i silciyey,
Wuuna igu ilko jirriqsaday,
Oo cadowgaygii indhuhuu igu caddeeyey.

- ¹⁰ Iyagu afkay ii kala qaadeen,
Oo quudhsasho ayay dhabanka igaga dharbaaxeen,
Oo dhammaantoodna way isu kay wada urursadaan.
- ¹¹ Ilaah wuxuu gacantooda i geliyaa cibaadalaawayaasha,
Oo wuxuu igu dhex tuuraa gacmaha kuwa sharka ah.
- ¹² Anigoo iska istareexsan ayuu i kala jejebiyey,
Oo intuu surka i qabtay ayuu i kala burburiyey,
Oo weliba intuu meel i qotomiye ayuu goolibaadh iga dhigtay.
- ¹³ Qaansoolayaashiisii ayaa i hareereeya,
Oo kelyahaygii ayuu kala googooyaa,
Oo xammeetidaydiina dhulkuu ku daadshaa.
- ¹⁴ Isagu wuu i jejebiyaa oo nabarba nabar buu iiga kor mariyaa;
Oo sidii nin xoog badan ayuu orod igula soo kacaa.
- ¹⁵ Korkayga waxaan ku tolal joonyad,
Oo xooggaygiina ciiddaan ku riday.
- ¹⁶ Wejigaygii oohin buu la beddelmay,
Oo indhaha daboolkoodana waxaa ii jooga hooskii dhimashada,
- ¹⁷ In kastoo aanay xaqdarro ku jirin gacmahayga,
Oo uu baryootankayguna daahir yahay.
- ¹⁸ Dhulkow, dhiiggayga ha qarinin,
Oo qayladayduna yaanay meelay ku nasato lahaan.
- ¹⁹ Oo hadda bal eeg,
markhaatigaygii wuxuu joogaa samada,
Oo kii ii dammiintaana xagga saruu joogaa.
- ²⁰ Saaxiibbaday way igu qoslaan,
Laakiinse indhahaygu ilmo bay u daadiyaan xag Ilaah.
- ²¹ Bal muu jiro mid dadka Ilaah ula hadla,

Siduu nin deriskiisa ugu hadlo oo kale.

- ²² Waayo, markii dhawr sannadood dhaafaan,
Waxaan mari doonaa jidka aanan mar kale dib uga soo noqonayn.

- 17** Ruuxaygii waa tabardarnaaday, cimrigaygiina waa dhammaaday,
Oo qabrigu waa ii diyaar.
- ² Sida xaqiiqada ah waxaa ila jooga majaajilowyo,
Oo ishayduna waxay fiir u leedahay ka cadhaysiintooda.
- ³ Haddaba rahaamad i sii, oo dammiin ii noqo;
Bal yaa jooga oo gacanta dhaar iigu dhiibaya?
- ⁴ Waayo, qalbigooda waxgarashadii waad ka qarisay,
Oo sidaas daraaddeed iyaga ma aad sarraysiin doontid.
- ⁵ Kii saaxiibbadiis u yeedha inay maal ka qaybgeliyaan,
Caruurtiisu way indha beeli doonaan.
- ⁶ Oo weliba isagu wuxuu iga dhigay wax ay dadku ku halqabsadaan,
Oo waxaan noqday mid ay dadku candhuuf ku tufaan.
- ⁷ Indhahaygii murug bay la arag daranyihiin,
Oo xubnahaygii oo dhammuna waxay noqdeen sidii hoos oo kale.
- ⁸ Dadkii toolmoonu waxan way la yaabayaan,
Oo kan aan xaqa qabinuna wuxuu ku kacayaa cibaadalaawaha.
- ⁹ Laakiinse kii xaq ahu jidkiisa wuu ku sii adkaysan doonaa,
Oo kii gacmo nadiifsan lahuna aad iyo aad buu u sii xoogaysan doonaa.
- ¹⁰ Laakiinse idinku dhammaantiin bal soo noqda oo ii kaalaya,

- Oo anna nin xigmad leh
idinkama heli doono.
- ¹¹ Cimrigaygii waa dhammaaday,
Oo qasdigaygii iyo fikirradii
qalbigayguba waa baabbe'een.
- ¹² Habeenka waxay u beddelaan
maalin,
Oo waxay yidhaahdaan, Iftiinku
waa u dhow yahay gudcurka.
- ¹³ Haddaan She'ool u rajeeyo sida
gurigaygii oo kale,
Ama haddaan gogoshayda
gudcurka ku dhex fidsado,
- ¹⁴ Oo haddaan qudhunka ku
idhaahdo, Adigu waxaad tahay
aabbahay,
Oo aan dirxigana ku idhaahdo,
Adigu waxaad tahay hooyaday
iyo walaashay,
- ¹⁵ Bal markaas meeday rajadaydu?
Oo bal yaase rajadayda arki
doona?
- ¹⁶ Waxay hoos ugu dhaadhici
doontaa qataarrada She'ool,
Markaannu ciidda wada galno.

Bildad

- 18** Markaasaa Bildad oo ahaa
reer Shuuxii u jawaabay, oo
wuxuu ku yidhi,
- ² War ilaa goormaad hadallo sii
wadayaasan?
War bal fiirsada, oo annana
dabadeed baannu hadlaynaa.
- ³ War bal maxaa sida xayawaan
naloogu tiriyaa?
Oo bal maxaannu hortiinna ugu
nijaasownay?
- ⁴ War waa adiga xanaaq
daraaddiis isla jeexjeexayaye
Dhulka ma daraaddaa baa looga
tegayaa?
Mase dhagaxa ayaa meeshiisa
laga rujinayaa?
- ⁵ Hubaal iftiinka sharrowgu wuu
demi doonaa,
Oo ololka dabkiisuna siima
iftiimi doono.
- ⁶ Iftiinka teendhadiisu wuxuu
ahaan doonaa gudcur,
Oo laambaddiisa kor taalna way
demi doontaa.

- ⁷ Tallaabooyinka itaalkiisu way
iscidhiidhin doonaan,
Oo taladiisu isagay hoos u ridi
doontaa.
- ⁸ Waayo, isagu wuxuu cagta
gashadaa shabag,
Oo wuxuu ku kor socdaa dabin.
- ⁹ Waxaa isaga cedhibta ku dhegi
doona dabin,
Oo qool baana qabsan doona.
- ¹⁰ Waxaa dhulka ugu qarsan sirig,
Oo jidkana waxaa u yaal dabin.
- ¹¹ Dhinac kasta waxaa ka bajin
doona cabsi,
Oo xataa gadaalna way ka soo
eryan doontaa.
- ¹² Xooggiisa waxaa dili doonta
gaajo,
Oo belaayona agtiisay diyaar ku
tahay.
- ¹³ Oo waxay baabbi'in doontaa
xubnaha jidhkiisa,
Oo curadka dhimashada ayaa
xubnihiisa baabbi'in doona.
- ¹⁴ Oo isaga waa laga rujin doonaa
teendhadiisa uu isku halleeyo,
Oo waxaa loo keeni doonaa
boqorka cabsida.
- ¹⁵ Teendhadiisa waxaa ku jiri
doona wax aan wixiisii ahayn,
Oo hoygiisana waxaa lagu soo
kor firdhin doonaa baaruud.
- ¹⁶ Xiddadiisa hoose way qallali
doonaan,
Oo laamihiisa sarena waa la jari
doonaa.
- ¹⁷ Dhulka laguma xusuusan doono,
Oo jidkana magac kuma uu
yeelan doono.
- ¹⁸ Isaga iftiin baa gudcur looga
kaxayn doonaa,
Oo dunidana waa laga eryi
doonaa.
- ¹⁹ Oo isagu dadkiisa kuma dhex
lahaan doono wiil uu dhalay
iyo mid uu wiilkiisii dhalay
toona,
Ama mid ku hadha meelihii uu
degganaan jiray.
- ²⁰ Dadka ka dambeeyaa waxay ka
yaabi doonaan wakhtigiisa,

Sidii ay kuwii horeba uga
baqeen.

- ²¹ Sida xaqiiqada ah guryaha kuwa
aan xaq ahayn waa sidaas oo
kale,
Oo kii aan Ilaah aqoon
meeshiisiina waa tan.

Ayuub

- 19** Markaasaa Ayuub u jawaabay
oo wuxuu yidhi,
- ² War ilaa goormaad naftayda
dhibaysaan
Oo aad erayo igu
burburinaysaan?
- ³ Toban jeer baad i caydeen,
Haddaba miyaydaan ka
xishoonayn inaad saas oo xun
iila macaamilootaan?
- ⁴ Oo sida xaqiiqada ah haddaan
qaldamay,
Qaladkaygu anigu igu
hadhayaa.
- ⁵ Oo sida xaqiiqada ah haddaad
iska kay weynaynaysaan,
Oo aad ceebtayda igu
caddaysaan inaan dembi
leeyahay,
- ⁶ Haddaba bal ogaada in Ilaah i
afgembiyey,
Oo uu shabagtiisii igu
wareejiyey.
- ⁷ Bal eega, dulunka daraaddiis
waan u qayliyaa, laakiin lay
maqli maayo,
Oo caawimaad waan u
qayshadaana, caddaaladduse
ma jirto.
- ⁸ Jidkaygii ayuu ooday si aanan u
dhaafi karin,
Oo wadiiqooyinkaygiina gudcur
buu ka dhigay.
- ⁹ Ammaantaydii wuu iga
xayuubiyey,
Oo taajkiina madaxayga wuu ka
qaaday.
- ¹⁰ Xagga iyo xaggaaba wuu iga
dumiyeey, oo baabba' waan
noqday,
Oo rajadaydiina sidii geed oo
kale ayuu u rujiyey.
- ¹¹ Aad buu igu cadhooday,

Oo sida mid cadowgiisa ah ayuu
igu tiriyaa.

- ¹² Ciidammadiisii oo dhammu way
wada yimaadaan,
Oo jid bay dhistaan si ay igu
kacaan,
Oo teendhadayda hareeraheeda
ayay degaan.
- ¹³ Walaalahay wuu iga fogeeyey,
Oo kuwii aan iqiinna way iga
wada shisheeyoobeen.
- ¹⁴ Ehelkaygii way i dayriyeen,
Oo saaxiibbadaydiina way i
illoobeen.
- ¹⁵ Kuwa reerkayga ku hoyda, iyo
gabdhaha addoommahayga
ahuba waxay igu tiriyaan
shisheeye,
Oo hortooda waxaan ku ahay
ajanabi.
- ¹⁶ Waxaan u yeedhaa addoonkaygii,
Oo in kastoo aan afkayga ku
baryo, iima jawaabo innaba.
- ¹⁷ Naagtaydu waxay nacdaa
neeftayda,
Oo carruurtii hooyaday
dhashayna waxay nacaan
baryootankayga.
- ¹⁸ Xataa dhallaanka yaryaru way i
quudhsadaan,
Oo haddaan sara joogsado way i
caayaan.
- ¹⁹ Saaxiibbadaydii aan ku
kalsoonaa oo dhammu way i
karaahsadaan,
Oo kuwii aan jeclaana way igu
soo jeesteen.
- ²⁰ Haraggayga iyo hilibkaygu
waxay ku dhegaan lafahayga,
Oo dirqi baan ku baxsaday.
- ²¹ Saaxiibbadayow, ii naxa, oo ii
naxa,
Waayo, gacantii Ilaah baa i
taabatay.
- ²² Maxaad sidii Ilaah igu silcisaan?
Oo bal maxaad dhibaataada
jidhkayga uga dhergi
weydeen?
- ²³ Waxaan jeclaan lahaa in
erayadayda la qoro!
Iyo in kitaab gudihiis lagu qoro!

- ²⁴ Iyo inay weligood dhagax kula qornaadaan
Qalin bir ah iyo rasaas!
²⁵ Laakiinse waan ogahay in kii i soo furtay nool yahay,
Iyo inuu ugudambaysta dhulka ku istaagi doono.
²⁶ Oo markii haraggaygu sidaas u baabba'o dabadeed,
Ayaan anigoo aan jiidh lahayn Ilaah arki doonaa,
²⁷ Kaasoo aan aniga qudhaydu arki doono,
Oo indhahaygu ay fiirin doonaan, oo aanay kuwa mid kale arkayn.
Qalbigaygu waa taag daranyahay.
²⁸ Haddaad istidhaahdaan, War xaalkan salkiisu isagaa laga helay,
Bal maxaannu isaga u silcinnaa?
²⁹ Si aad u ogaataan in xukun jiro, Waxaad ka cabsataan seefta,
Maxaa yeelay, cadhadu waxay keentaa taqsiirta seefta.

Soofar

- 20** Markaasaa Soofar oo ahaa reer Nacamaatii u jawaabay, oo wuxuu yidhi,
² Haddaba waxaa ii jawaaba fikirradayda,
Oo sababtu waxay tahay degdegga igu jira.
³ Waxaan maqlay canaanta i ceebaysa,
Oo waxaa ii jawaabta waxgarashadayda.
⁴ Miyaadan ogayn in waayihii hore iyo
Tan iyo waagii binu-aadmiga dhulka la saaray
⁵ Ay guulaysashada sharrowyadu gaaban tahay,
Oo farxadda cibaadalaawayaashuna ay daqiiqad qudha tahay?
⁶ In kastoo sarrayntiisu ay samada korto,
Oo madaxiisuna uu daruuraha gaadho,

- ⁷ Wuxuu weligiis u baabbi'i doonaa sida saxaradiisa oo kale.
Oo kuwii isaga arki jiray waxay odhan doonaan,
War meeh isagii?
⁸ Sida riyo ayuu u libdhi doonaa, oo lama heli doono,
Hubaal waxaa loo eryl doonaa sida riyada habeenka.
⁹ Ishii isaga aragtay mar dambe ma ay arki doonto,
Oo meeshiisina mar dambe uma ay jeedi doonto.
¹⁰ Carruurtiisu waxay wax ka baryi doonaan masaakiinta,
Oo gacmahooduna dib bay u celin doonaan maalkiisa.
¹¹ Lafihiisana waxaa ka buuxa xoogga dhallinyaranimada,
Laakiinse ciidda dhexdeeduu la jiifsan doonaa.
¹² In kastoo xumaantu afkiisa la macaan tahay,
In kastoo uu carrabkiisa ku hoos qarsado,
¹³ In kastoo uu kaydsado, oo uusan iska sii dayn,
Laakiinse uu afkiisa ku sii haysto,
¹⁴ Kolleyba cuntadiisu mindhicirkiisay ku beddelantaa,
Oo waxay uurkiisa ku noqataa waabayo jilbis.
¹⁵ Isagu maal buu liqay, laakiinse mar kaluu soo mantagi doonaa,
Oo Ilaah baa calooshiisa ka soo saari doona.
¹⁶ Wuxuu nuugi doonaa mariidka jilbisayada,
Oo waxaa isaga dili doona mas carrabkiis.
¹⁷ Oo ma uu fiirin doono webiyada, Iyo durdurrada la barwaaqaysan malabka iyo subagga.
¹⁸ Wixii uu ku hawshooday wuu soo celin doonaa, oo ma uu liqi doono,

- Oo maalka uu faa'iidada u helayna siduu yahay uguma uu farxi doono.
¹⁹ Waayo, wuxuu dulmay oo dayriyey masaakiinta,
Oo wuxuu xoog ku qaatay guri uusan dhisin.
²⁰ Uurkiisu xasilloonaan ma lahayn, Taas daraaddeed waxa uu jecel yahay oo dhan waxba kama uu badbaadin doono.
²¹ Wuxuu liqay wax ka hadhay lama arkin,
Sidaas daraaddeed barwaaqadiisu siima raagi doonto.
²² Markuu dheregsan yahay ayuu cidhiidhi dhex geli doonaa,
Oo mid kasta oo belaayaysan gacantiisa ayaa ku soo degi doonta.
²³ Markuu ku dhow yahay inuu calooshiisa buuxsado,
Ayaa Ilaah wuxuu ku soo tuuri doonaa kulaylka cadhadiis,
Oo wuu ku soo shubi doonaa intuu wax cunayo.
²⁴ Wuu ka carari doonaa hubka birta ah,
Oo qaansada naxaasta ahu fallaadh bay ka dhex dusin doontaa.
²⁵ Wuu soo jiidaa, kolkaasay jidhkiisa ka soo baxdaa,
Hubaal caaradda dhalaalaysa ayaa beerkiisa ka soo baxda,
Oo cabsi baa isaga ku dhacda.
²⁶ Gudcurka oo dhanna waxaa meel loogu kaydiyey khasnadihiisa;
Oo dab aan la afuufin ayaa isaga dhammayn doona,
Wuuna baabbi'in doonaa waxa teendhadiisa ku dhex hadhay.
²⁷ Samooyinku waxay daaha ka qaadi doonaan xumaantiisa,
Oo dhulkuna isagu ku kici doonaa.
²⁸ Hodanka reerkiisu wuu ka dhammaan doonaa,
Oo maalinta cadhada Ilaah ayaa maalkiisu libdhi doonaa.

- ²⁹ Intaasu waxaa weeye qaybta ninkii shar ahu uu xagga Ilaah ka helayo,
Iyo wixii Ilaah dhaxal ahaan ugu amray.

Ayuub

- 21** Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
² Maqla oo warkayga aad u dhegaysta,
Oo tanuna la noqoto wixii aad igu qalbiqabowjisaan.
³ Bal mar ii oggolaada aan hadlee, Oo kolkii aan hadlo dabadeed iska sii majaanjilooda.
⁴ Balse anigu ma dad baan ka ashtakoonayaa?
Maxaan u ahaan waayay mid aan dulqaadan?
⁵ Bal i eega, oo yaaba,
Oo afkiinna gacanta saara.
⁶ Oo xataa markaan soo xusuusto waan welwelaa,
Oo jidhkaygana waa hoog iyo ba'.
⁷ Bal maxay kuwa sharka ahu u noolaanayaan?
Oo ay u gaboobayaan? Balse maxay xoog badan u yeeshaan?
⁸ Farcankoodu iyagoo la jooga hortoodu ku xoogaystaa,
Oo dhashoodiina hortoday ku dhisan yihiin.
⁹ Reerahoodu cabsi way ka ammaan galeen,
Oo ushii Ilaahna iyaga ma kor saarna.
¹⁰ Dibidoodu way dhalaan, oo marnaba madhalays ma noqdaan,
Sacyahooduna way dhalaan, dhicis mana keenaan.
¹¹ Dhallaankooda dibadday u baxshaan sidii adhi oo kale,
Oo carruurtooduna way cayaaraan.
¹² Waxay ku gabyaan daf iyo kataarad,
Oo dhawaaqa biibiilaha way ku reyreeyaan.

- ¹³ Cimrigooda waxay ku dhammaystaan barwaaqo,
Oo dabadeedna daqiiqad ayay
She'ool ku dhaadhacaan.
- ¹⁴ Laakiin waxay Ilaah ku yidhaahdeen, War naga tag,
Waayo, dooni mayno aqoonta jidadkaaga.
- ¹⁵ Waa maxay Ilaaha Qaadirka ah, oo aan u adeegayno?
Balse maxaa faa'iido ah oo annu ka helaynaa, haddaan isaga u tukanno?
- ¹⁶ Bal eeg, barwaaqadoodii gacantooda kuma jirto,
Kuwa sharka ahna taladoodu way iga fog tahay.
- ¹⁷ Immisa jeer baa laambadda kuwa sharka ah la demiyaa?
Oo immisa jeer baa belaayo ku kor degtaa?
Oo immisa jeer baa Ilaah isagoo cadhaysan xanuun u qaybiyaa?
- ¹⁸ Oo ay sababtaas aawadeed u noqdaan sidii xaab dabayl ka horreeya,
Iyo sidii buunshe uu duufaanu kaxeeyo?
- ¹⁹ Idinku waxaad tidhaahdaan, Ilaah xumaantiisii wuxuu u kaydiyaa sharrowga carruurtiisa.
Haddaba isagu sharrowga ha ugu abaalgudo si uu laftigiisu u ogaado aawadeed.
- ²⁰ Indhihiisu ha arkeen halligaaddiisa,
Oo isagu ha cabbo Ilaaha Qaadirka ah cadhadiisa.
- ²¹ Waayo, waa maxay farxadda uu reerkiisa ka helo,
Markii cimrigiisa dhexda laga gooyo?
- ²² Bal ma Ilaah baa wax la baraa? Maxaa yeelay, isagaa xukuma xataa kuwa sare.
- ²³ Mid baa dhinta isagoo xooggiisu ku dhan yahay,
Oo istareexsan oo xasiloon,
- ²⁴ Oo aad u buuran,
Oo dhuuxa lafahiisuna qoyan yahay.

- ²⁵ Oo mid kalena wuxuu ku dhintaa naf qadhaadh,
Isagoo aan weligiis wanaag dhedhemin.
- ²⁶ Habase yeeshee isku si bay ciidda u dhex jiifsadaan,
Oo dirxi baa korkooda daboolaa.
- ²⁷ Bal eega, anigu waan ogahay fikirradiinna,
Iyo xeesha aad qaldan igu hindisaysaan.
- ²⁸ Waayo, waxaad tidhaahdaan, War meeh gurigii amiirku?
Oo meeday teendhadii sharrowgu ku dhex hoyan jiray?
- ²⁹ Miyeydaan weyddiin kuwa jidka mara?
Oo miyeydaan garanayn calaamooyinkooda?
- ³⁰ Iyo in ninkii sharrow ah loo celiyey maalinta belaaayada?
Iyo in hore loogu sii kaxaynayo maalinta cadhada?
- ³¹ Bal yaa jidkiisa isaga hortiisa ugu caddayn doona?
Oo bal yaa isaga ka abaalmarin doona wixii uu sameeyey?
- ³² Laakiinse isaga waxaa loo qaadi doonaa xabaasha,
Oo qabrigiisa waa la ilaalin doonaa.
- ³³ Waxaa isaga u macaanaan doonta ciidda dooxada,
Oo dadka oo dhammuna isagay soo daba kici doonaan,
Sida kuwii aan tirada lahayn oo isagii ka horreeyeyba ay u dhinteen.
- ³⁴ Haddaba bal maxaad si aan waxba tarayn iigu qalbiqabowjinaysaan,
Maxaa yeelay, jawaabihiinnii been oo keliya ayaa ku hadhay?

Eliifas

22 Markaasaa Eliifas oo ahaa reer Teemaan u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
² Ma nin baa Ilaah wax u tari kara?

- Hubaal kii xigmad lahu isagaa wax isu tara.
- ³ Balse ma Ilaaha Qaadirka ah baa xaqnimadaada ku farxa?
Mase faa'iido bay u tahay isaga inaad jidkaaga qummaatisid?
- ⁴ War ma cabsidaada daraaddeed buu kuu canaantaa?
Oo saas daraaddeed miyuu dacwad kuula galaa?
- ⁵ Sow sharkaagu ma badna?
Xumaatooyinkaagu dhammaad ma laha.
- ⁶ Waayo, sababla'aan baad walaalkaa rahaamad uga qaadatay,
Oo kuwii arradnaana dharkoodii baad ka mudhuxsatay.
- ⁷ Kii daallanaana ma aadan siin biyo uu cabbo,
Oo kii gaajaysnaana cunto baad ka hagratay.
- ⁸ Laakiinse ninkii xoog badnaa isagaa dhulka haystay;
Oo ninkii sharaf lahaana isagaa dalka degganaa.
- ⁹ Carmallada baad gacan madhnaan ku eriday,
Oo agoonta gacmahoodiina waa la jebiyey.
- ¹⁰ Sidaas daraaddeed waxaa hareerahaaga ku wareegsan dabinno,
Oo waxaa ku dhibaya cabsi kedis ah,
- ¹¹ Ama gudcur aadan waxba ku arki karin,
Oo waxaa ku qariya biyo aad u badan.
- ¹² War sow Ilaah kuma jiro samada sare?
Oo bal eega xiddigaha dheeraantooda iyo siday u sarreeyaan!
- ¹³ Oo adna waxaad leedahay, War Ilaah muxuu yaqaan?
Oo gudcurka qarada leh miyuu wax ku dhex xukumi karaa?
- ¹⁴ Waxaa isaga ku wareegsan daruuro qaro waaweyn, si uusan wax u arag,

- Oo isagu wuxuu ku socdaa wareegga samada.
- ¹⁵ War ma waxaad doonaysaa inaad sii haysatid jidkii hore
Ee sharrowyadu ku socon jireen?
- ¹⁶ Iyaba waxaa la dhufsaday wakhtigoodii ka hor,
Oo aasaaskoodiina daad baa baabbi'iyey.
- ¹⁷ Waxay Ilaah ku yidhaahdeen, War naga tag,
Bal maxaa Ilaaha Qaadirka ahu nagu samayn karaa?
- ¹⁸ Laakiin isagu wuxuu guryahooda ka buuxiyey waxyaalo wanwanaagsan;
Talada sharrowguse way iga fog tahay.
- ¹⁹ Kuwa xaq ahu way arkaan oo way farxaan,
Oo kuwa aan xaqa qabinuna way ku qoslaan oo ku majaajiloodaan,
- ²⁰ Waxayna yidhaahdaan, Sida xaqiqaada ah kuwii nagu kacay waa la baabbi'iyey,
Oo kuwoodii hadhayna dab baa liqay.
- ²¹ Haddaba isaga la heshii, oo iska nabdoonow,
Waayo, sidaasaa wanaag kuugu iman doonaa.
- ²² Haddaba waan ku baryayaaye, sharciga afkiisa ka aqbal,
Oo erayadiisana qalbigaaga geli.
- ²³ Waa lagu dhiis doonaa haddaad Ilaaha Qaadirka ah u noqotid,
Oo aad xaqdarrada teendhooyinkaaga ka fogaysid.
- ²⁴ Khasnaddaada waxaad ku xoortaa ciidda,
Oo dahabka Oofirna waxaad ku dhex tuurtaa dhagaxyada durdurka,
- ²⁵ Oo Ilaaha Qaadirka ahuna wuxuu kuu noqon doonaa khasnad,
Iyo lacag qiime badan.
- ²⁶ Oo markaasaa Ilaaha Qaadirka ah ku farxi doontaa,
Oo wejigaagana Ilaah baad kor ugu qaadi doontaa.

- ²⁷ Oo isagaad u tukan doontaa, oo isna wuu ku maqli doonaa,
Oo adna waxaad bixin doontaa waxyaalihii aad nidartay.
- ²⁸ Adiguna wax baad amri doontaa, oo waa lagu adkayn doonaa;
Oo jidadkaaguna iftiin bay lahaan doonaan.
- ²⁹ Markii hoos lagu tuuro, waxaad odhan doontaa, Waa lay sarraaysiinayaa,
Oo qofkii hooseeyana isagaa badbaadin doona.
- ³⁰ Oo wuxuu samatabbixin doonaa kii aan xaq qabin;
Hubaal isaga waxaa lagu samatabbixin doonaa nadiifsanaanta gacmahaaga.

Ayuub

23 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,

- ² Xataa maantadan guryankayga cabashada ahu waa qadhaadh yahay,
Oo gacanta i saaranuna waa ka sii daran tahay cabashadayda.
- ³ Waxaan jeclaan lahaa inaan ogaado meeshaan isaga ka heli karo,
Si aan kursigiisa ugu imaado!
- ⁴ Dacwadayda ayaan hortiisa ku diyaarin lahaa,
Oo afkaygana hadallo dood ah baan ka buuxin lahaa.
- ⁵ Waxaan jeclaan lahaa inaan ogaado erayada uu iigu jawaabayo,
Oo aan garto bal waxa uu igu odhanayo.
- ⁶ Ma wuxuu igula diriri lahaa xooggiisa badan?
Maya, laakiinse wuu i maqli lahaa.
- ⁷ Kii qummanu halkaasuu isaga kula xaajoon kari lahaa,
Oo anna saasaan xaakinkayga uga samatabbixi lahaa weligayba.
- ⁸ Bal eega, hore baan u socdaa, laakiinse isagu halkaas ma joogo,

Oo dib baan u socdaa, laakiinse ma aan heli karo.

- ⁹ Oo waxaan tagaa xagga bidix markuu shaqaynayo, laakiinse uma aan jeedi karo;
Oo wuxuu ku dhuuntaa xagga midig laakiinse kama arki karo.
- ¹⁰ Laakiinse wuu yaqaan jidkaan maro,
Oo markuu i tijaabiyo waxaan u soo bixi doonaa sida dahab oo kale.
- ¹¹ Cagtaydu waxay ku adkaatay tallaabooyinkiisa,
Jidkiisii waan xajiyey, oo dhanna ugama aan leexan.
- ¹² Dib ugama noqon amarkii bushimihiisa,
Oo erayadii afkiisana waxaan u hayay wax ka qiimo badan cuntada aanan ka maarmin.
- ¹³ Laakiinse wax qudha ayuu goostay, bal yaa ka leexin kara?
Oo wixii naftiisu doonaysaba wuu sameeyaa.
- ¹⁴ Waayo, wuxuu oofiyyaa wixii la ii amray,
Oo waxyaalo badan oo saasoo kale ah ayuu maankiisa ku hayaa.
- ¹⁵ Sidaas daraaddeed ayaan hortiisa uga naxaa,
Oo markaana ka fikiraba waan ka baqaa isaga.
- ¹⁶ Waayo, Ilaah ayaa qalbigayga itaal darreeyey,
Oo Ilaaha Qaadirka ah ayaa iga nixiyey,
- ¹⁷ Maxaa yeelay, gudcurka hortiiis layma baabbi'in,
Oo gudcurkii qarada lahaana wejigayga kama uu daboolin.

24 Ilaaha Qaadirka ahu muxuu wakhtiyo u kaydin waayaa?
Kuwa isaga yaqaanse maxay maalmihiisa u arki waayaan?
² Waxaa jira kuwa soohdinta dalka durkiya,

Oo waxay xoog ku dhacaan adhyo, kolkaasay daajiyaan.

- ³ Oo waxay iska kaxaystaan dameerka agoonta,
Oo waxay rahaamad u qaataan naag carmal ah dibigeed.
- ⁴ Saboolka baahan ayay jidka ka leexiyaan,
Oo masaakiinta dhulkana dhammaantood way wada dhuuntaan.
- ⁵ Bal eeg, sida dameerdibadeedyo lamadegaanka jooga
Ayay shuqulkooda ugu baxaan, iyagoo cunto aad u doonaya;
Cidladuna carruurtooda cuntay u soo bixisaa.
- ⁶ Cuntadooda waxay ka goostaan berrinka,
Oo waxay xaabxaabaan canabka kuwa sharrowyada ah.
- ⁷ Oo habeenkii oo dhan iyagoo qaawan oo aan dhar lahayn ayay jiifsadaan,
Oo dhaxanta waxay ka huwadaanna ma leh.
- ⁸ Waxaa iyaga qoya roobka buuraha,
Oo gabbaadla'aan daraaddeed ayay dhagaxa u dugsadaan.
- ⁹ Waxaa jira kuwa agoonta naaska ka dhufsada,
Oo masaakiintana rahaamad ka qaata,
- ¹⁰ Sidaas daraaddeed waxay warwareegaan iyagoo qaawan oo aan dhar qabin,
Oo iyagoo gaajaysan ayay xidhmooyinka sidaan.
- ¹¹ Waxay saliid ku sameeyaan nimankaas derbiyadooda gudahooda,
Macsaroooyinkoodana way tuntaan, iyagoo harraadsan.
- ¹² Dadku magaalooyinka way ka cabaadaan,
Oo nafta kuwa dhaawacanuna way qaylisaa,
Laakiinse Ilaah nacasnimadaa ma fiiriyo.
- ¹³ Kuwaasu waxay ka mid yihiin kuwa nuurka ku caasiyooba,

Oo jidadkiisa ma ay yaqaaniin, Oo dhabbayaashiisana ma ay sii hayaan.

- ¹⁴ Gacankudhiigluhu kaaha waaberi wuu la soo kacaa, oo wuxuu dilaa miskiinka iyo saboolka baahan,
Oo habeenkiina isagu waa sida tuug oo kale.
- ¹⁵ Oo isha dhilayguna waxay sugtaa fiidka,
Oo wuxuu isyidhaahdaa, Ninna ima arki doono,
Oo wuu hagoogtaa.
- ¹⁶ Oo goor gudcur ah ayay guryaha dhacaan,
Oo maalinnimadana meel bay isku xidhaan,
Oo iftiinka maba yaqaaniin.
- ¹⁷ Waayo, subaxnimadu dhammaantood waxay u tahay sida hooska dhimashada,
Maxaa yeelay, waxay yaqaaniin cabsida hooska dhimashada.
- ¹⁸ Isagu biyaha dushooda wuu ku dheereeyaa,
Qaybtoodii dhulkaa lagu habaaray,
Isagu uma leexdo xagga jidka beeraha canabka ah.
- ¹⁹ Biyaha barafka waxaa dhammaysta abaar iyo kulayl,
Oo sidaasoo kalaa She'oolna u galaa kuwii dembaabay.
- ²⁰ Uurkii hooyadiis waa illoobi doonaa isaga; jidhkiisana waxaa cuni doona oo macaansan doona dirxiga,
Oo mar dambena isaga lama xusuusan doono,
Oo kii xaqdaranuna wuxuu u jabi doonaa sida geed oo kale.
- ²¹ Isagu wuxuu baabbi'iyaa madhashada aan carruurta dhalin;
Oo carmalkana wax wanaagsan uma sameeyo.
- ²² Oo weliba kii xoog badanna itaalkiisuu ku jiidaa;
Oo markuu kacana nafta waa laga rajo beelaa.

- ²³ Ilaahna wuxuu iyaga siiyaa meel ammaan ah, oo halkaasay isku halleeyaan,
Jidadkoodana ishuu ku hayaa.
- ²⁴ Iyaga waa la sarraysiiyaa, laakiin in yar dabadeed way wada baabba'aan;
Hubaal iyaga waa la hoosaysiiyaa, oo jidka ayaa looga tuuraa sida kuwa kale oo dhan,
Oo waxaa loo jaraa sida sabuul hadhuudh oo kale.
- ²⁵ Oo haddayan taas ahayn, yaa igu caddayn kara inaan beenlow ahay,
Oo hadalkaygase yaa ka dhigi kara wax aan waxtar lahayn?

Bildad

- 25** Markaasaa Bildad oo ahaa reer Shuuxii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
- ² Dowladnimo iyo cabsiba isagaa leh,
Oo meelihiisa sarena nabad buu ka dhigaa.
- ³ Ciidammadiisu ma tiray leeyihiin?
Oo yuu yahay kan aan iftiinkiisu ku soo bixin?
- ⁴ Balse sidee baa nin u kari karaa inuu Ilaah hortiisa xaq ku ahaado?
Mid naagu dhashayse sidee buu u karaa inuu nadiif ahaado?
- ⁵ Bal eeg, xataa dayuxu hortiisa nuur kuma leh,
Oo xiddiguhuna hortiisa daahir kuma aha.
- ⁶ Intee buu ka sii liitaa nin dirxi ahu!
Iyo binu-aadmiga dirxiga ahu!

Ayuub

- 26** Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
- ² Sidee baad u caawisay midka aan itaalka lahayn!
Oo kan ayan gacantiisu xoogga lahayn sidee baad u badbaadisay!

- ³ Sidee baad ula talisay kan aan xigmadda lahayn!
Oo aad u muujisay aqoon wanaagsan!
- ⁴ Yaad erayo kula hadashay?
Oo yaa ruuxiisu xaggaaga ka soo baxay?
- ⁵ Kuwii dhintayna way ku hoos gariiraan
Biyaha iyo waxyaalaha dhex deggan.
- ⁶ She'ool hortiiisu yaal isagoo qaawan,
Oo Halligaadduna dabool ma leh.
- ⁷ Isagu woqooyiga wuxuu ku kala bixiyaa meel madhan,
Oo dhulkana wuxuu ka laalaadshaa wax aan waxba ahayn.
- ⁸ Biyaha wuxuu ku xidhaa daruurihiisa qarada waaweyn;
Oo daruurtuna hoostooda kama dillaacdo.
- ⁹ Wuxuu xidhaa wejiga carshigiisa,
Oo daruurtiisana wuu ku kala bixiyaa.
- ¹⁰ Biyaha dushooda wuxuu ku wareejiyey soohdin
Kala xidha nuurka iyo gudcurka.
- ¹¹ Tiirarka samadu way gariiraan,
Oo waxay ka yaabaan canaantiisa.
- ¹² Badda ayuu xooggiisa ku aamusiiyaa,
Oo kibirkana waxgarashadiisuu ku dhuftaa.
- ¹³ Samooyinka waxaa lagu sharraxay Ruuxiisa,
Gacantiisuna waxay mudday abeesada dheeraysa.
- ¹⁴ Bal eeg, waxanu waa darafyadii jidadkiisa uun;
Oo inta isaga laga maqlaana yaraan badanaa!
Laakiinse bal yaa onkodka xooggiisa garan kara?

- 27** Oo haddana Ayuub ayaa hadalkiisii sii waday, oo wuxuu yidhi,
- ² Waxaan ku dhaartay Ilaaha nool oo xaqayga iga qaaday,

- Kaasoo ah Ilaaha Qaadirka ah oo naftayda dhibay;
- ³ (Waayo, naftaydii weli waa igu jirtaa,
Oo ruuxii Ilaahna weli wuxuu ku jiraa sankayga labadiisa dul.)
- ⁴ Hubaal bushimahaygu xaqdarro ku hadli maayaan,
Oo carrabkayguna khiyaano sheegi maayo.
- ⁵ Ilaah ha iga fogeeyo inaan xaq idinka dhigo,
Jeeraan dhinto daacadnimadayda iska tuuri maayo.
- ⁶ Xaqnimadayda waan xajisanayaa, oo iska sii dayn maayo,
Oo qalbigaygu i ceebayn maayo intaan noolahay oo dhan.
- ⁷ Cadowgaygu sida sharrow ha noqdo,
Oo kii igu kacaana sida mid xaqdaran ha noqdo.
- ⁸ In kastoo uu faa'iido helo, cibaadalaawaha rajadiisu waa maxay,
Markii Ilaah naftiisa qaado?
- ⁹ Ilaah miyuu qayladiisa maqli doonaa,
Markii dhib ku yimaado?
- ¹⁰ Miyuu Ilaaha Qaadirka ah ku farxi doonaa?
Oo miyuu goor kasta Ilaah baryi doonaa?
- ¹¹ Waxaan idin barayaa wax gacanta Ilaah ku saabsan,
Oo waxa Ilaaha Qaadirka ah la jirana idinka qarin maayo.
- ¹² Bal eega, idinku kulligiin waad aragteen,
Haddaba bal maxaad dhammaantiin nacasyo u wada noqoteen?
- ¹³ Intanu waa qaybta uu Ilaah ninkii sharrow ah u kaydiyo,
Iyo dhaxalka kuwa dadka dulma ay Ilaaha Qaadirka ah ka helaan.
- ¹⁴ Carruurtiisu hadday tarmaan, kolleyba waxaa dili doonta seef,

- Oo carruurtiisuna cunto kama dhergi doonaan.
- ¹⁵ Kuwii isaga ka hadhana dhimashaa xabaali doonta,
Oo carmalladiisuna uma ay barooran doonaan.
- ¹⁶ In kastoo uu lacag u taalaysto sida ciidda oo kale,
Oo uu dharna u diyaarsado sida dhoobada oo kale,
- ¹⁷ Isagaa diyaarin doona, laakiinse waxaa xidhan doona kan xaq ah,
Oo lacagtana waxaa qaybsan doona kan aan xaq qabin.
- ¹⁸ Gurigiisa wuxuu u dhisaa sida buul caaro oo kale,
Iyo sida waab waardiye samaysto.
- ¹⁹ Isagoo taajir ah ayuu seexdaa, laakiinse lama soo ururin doono,
Indhihiisuu kala qaadaa, oo waxba ma jiro.
- ²⁰ Naxdin baa isaga qarqin doonta sida biyo daad ah,
Oo habeenkiina waxaa isaga la tegi doona duufaan.
- ²¹ Waxaa isaga kaxaysa dabaysha bari, oo isna wuu tagaa,
Oo meeshiisana way ka xaaqdaa.
- ²² Waayo, Ilaah baa isaga wax ku tuuri doona, umana tudhi doono;
Oo sharrowgu wuxuu jecleen lahaa inuu gacantiisa ka cararo.
- ²³ Dadku way ku sacbin doonaan isaga,
Oo meeshiisana foodhi bay kaga saari doonaan.

- 28** Hubaal lacagtu waxay leedahay god laga qodo,
Oo dahabkuna wuxuu leeyahay meel lagu safeeyo.
- ² Birta waxaa laga soo bixiyaa ciidda,
Oo naxaastana waxaa laga dhalaaliyaa dhagaxa.
- ³ Dadku gudcurkuu dhammeeyaa,

- Oo tan iyo soohdinta ugu shishaysana waxay baadhaan Dhagaxyada ku jira gudcurka qarada leh iyo hooska dhimashada.
- ⁴ Isagu god dheer ayuu ka qodaa meel ka fog meesha dadku deggan yahay. Iyaga waxaa illooba qofka ag mara; Oo waxay ka laallaadaan meel dadka ka fog, oo hor iyo dib bay u ruxmadaan.
- ⁵ Cuntadu dhulkay ka soo baxdaa, Oo dhankiisa hoosena wuu rogmadada sida wax dabku rogo oo kale.
- ⁶ Dhagaxyadiisu waa meeshii dhagaxyo safayr ah, Wuxuuna leeyahay dahab boodh ah.
- ⁷ Wadiiqadaas haadka adagu ma yaqaan, Oo gorgorka ishiisuna ma ay arag.
- ⁸ Bahallada kibirka lahu kuma ay joogsan, Oo libaaxa cadhaysanina ma uu ag marin.
- ⁹ Isagu gacantiisuu soo fidiyaa oo wuxuu saaraa dhagaxa adag, Oo buurahana wuu afgembiyaa oo xididdadu ku rujiyaa.
- ¹⁰ Dhagaxyada dhexdooda wuxuu ka jeexaa keliyo, Oo ishiisuna wax kasta oo qaali ah way aragtaa.
- ¹¹ Wuxuu xidhaa durrada si ayan u dareerin, Oo waxa qarsoonna wuxuu u soo bannaan bixiyaa iftiinka.
- ¹² Laakiinse waa xaggee meesha xigmadda laga helaa? Oo waxgarashada meesheeduse waa xaggee?
- ¹³ Dadku qiimaheeda ma yaqaan, Oo kuwa nool dalkoodana lagama helo.
- ¹⁴ Moolku wuxuu leeyahay, Iguma jirto, Badduna waxay leedahay, Aniga ilama jirto.

- ¹⁵ Dahab laguma heli karo, Lacagna looma miisaamo.
- ¹⁶ Laguma qiimayn karo dahabka Oofir, Ama dhagaxa qaaliga ah oo onika la yidhaahdo ama xataa dhagaxa safayr la yidhaahdo.
- ¹⁷ Dahab iyo madarad toona uma qalmi karaan, Oo beddelkeeduna ma noqon karo jawhar laga sameeyo dahab saafi ah.
- ¹⁸ Waxba lagama sheegi doono dhagax cas oo raamood la yidhaahdo, amase madarad, Hubaal xigmadda qiimaheedu waa ka sii sarreeyaa luul.
- ¹⁹ Dhagaxa tobasiyos la yidhaahdo ee Itoobiya ka yimaadana uma qalmi doono, Oo xataa dahab saafi ahna laguma qiimayn doono.
- ²⁰ Haddaba xigmaddu xaggee bay ka timaadaa? Oo waxgarashada meesheeduse waa xaggee?
- ²¹ Maxaa yeelay, way ka qarsoon tahay kuwa nool indhahooda, Oo haadka hawadana waa laga deday.
- ²² Halligaadda iyo Dhimashadu waxay leeyihiin, Dhegahayaga ayaannu warkeeda ku maqalnay.
- ²³ Ilaah ayaa jidkeeda garanaya, Oo isagaa meesheeda yaqaan.
- ²⁴ Waayo, isagu wuxuu fiiriya dunida darfaheeda, Oo wuxuu u jeedaa inta samada ka hoosaysa oo dhan,
- ²⁵ Markuu dabaysha miisaamo, Oo uu biyahana qiyaaso.
- ²⁶ Markuu roobka qaynuun u sameeyey, Oo uu hillaaca onkodkana jid u sameeyey,
- ²⁷ Ayuu arkay, oo ka hadlay, Oo intuu adkeeyey ayuu weliba baadhay.
- ²⁸ Oo wuxuu dadka ku yidhi, Bal eega, Sayidka ka cabsashadiisa ayaa xigmad ah,

Oo in sharka laga fogaadana waa waxgarasho.

- 29** Oo haddana Ayuub hadalkiisuu sii waday, oo wuxuu yidhi,
- ² Waxaan jeclaan lahaa inaan ahaado sidii waayihii hore, Iyo sidii aan ahaan jiray markii Ilaah i dhawri jiray,
- ³ Markay laambaddiisu madaxayga ku ifin jirtay, Oo aan nuurkiisa gudcurka ku dhex mari jiray,
- ⁴ Markii aan xoog lahaan jiray, Oo qarsoodiga Ilaahna teendhadayda saarnaan jiray,
- ⁵ Markii Ilaaha Qaadirka ahu ila jiri jiray, Oo carruurtayduna ay hareerahayga joogi jireen,
- ⁶ Markay tallaabooyinkaygu subagga la barwaaqoobi jireen, Oo ay webiyaasha saliidda ahu dhagaxa iiga soo shubmi jireen!
- ⁷ Markaan magaalada iriddeeda u bixi jiray, Oo aan kursigayga meel bannaan ku diyaarin jiray.
- ⁸ Dhallinyaradu intay i arkaan ayay dhuuman jireen, Oo odayaashuna intay sara joogsadaan ayay istaagi jireen,
- ⁹ Amiirraduna intay hadalka joojiyaan, Ayay afka gacanta saari jireen.
- ¹⁰ Ragga gobta ahuna way aamusi jireen, Oo carrabkoodiina dhabxanagguu ku dhegi jiray.
- ¹¹ Waayo, markii dhegu i maqasho, way ii ducayn jirtay, Oo iluna markay i aragto, way ii marag furi jirtay.
- ¹² Maxaa yeelay, waxaan samatabbixin jiray miskiinka qaylinaya, Iyo weliba agoonka aan wax u kaalmeeya lahayn.

- ¹³ Ka halligaadda ku dhow ducadiisa ayaa igu soo degi jirtay, Oo ta carmalka ahna qalbigeeda waan ka farxin jiray ilaa ay gabay la rayrayso.
- ¹⁴ Waxaan huwan jiray xaqnimo, oo iyana dhar bay ii noqon jirtay, Oo caddaaladdayduna waxay ii ahaan jirtay sida khamiis iyo cimaamad oo kale.
- ¹⁵ Kuwa indhaha la' indho baan u ahaan jiray, Kuwa curyaanka ahna cago baan u ahaan jiray.
- ¹⁶ Aabbaan u ahaan jiray saboolka baahan, Oo ka aanan aqoonna xaalkiisa waan baadhi jiray.
- ¹⁷ Ka xaq daran daamankiisa waan jebin jiray, Oo wixii uu dhufsadana ilkihiisaan ka soo bixin jiray.
- ¹⁸ Markaasaan is-idhi, Buulkaygaan ku dhex dhiman doonaa, Oo cimrigayguna wuxuu u badan doonaa sida cammuudda oo kale.
- ¹⁹ Xididkaygu biyaha xaggooduu u faafayaa, Oo laamahaygana habeenkii oo dhan waxaa saaran sayax.
- ²⁰ Sharaftaydu way igu cusub tahay, Oo qaansadayduna gacantayday ku cusboonaatay.
- ²¹ Dadku dhegtuu ii dhigi jiray, oo i sugi jiray, Oo taladayda aawadeedna way u aamusi jireen.
- ²² Weligood igama ay daba hadlin, Oo hadalkayguna korkooduu ku soo dhibci jiray.
- ²³ Oo waxay ii dhawri jireen sidii roobka oo kale, Oo waxay afkooda u kala furi jireen sidii roobka dambe loo sugo.
- ²⁴ Waan u af caddayn jiray markay qalbi jabaan, Oo nuurkii jaahaygana hoos uma ay tuuri jirin.

²⁵ Waxaan dooran jiray jidkooda,
oo sida nin madax ah ayaan u
fadhiisan jiray,
Oo waxaan u dhaqmi jiray sidii
boqor ciidan dhex fadhiya,
Iyo sidii mid u tacsiiyey kuwa
baroorta.

30 Laakiinse haatan waxaa igu
majaajilooda kuwa iga da'
yar

Oo aan aabbayaashood
quudhsan jiray inay xataa la
fadhiistaan eeyaha adhigayga.
² Nimanka xooggoodu
dhammaaday
Itaalka gacmahoodu muxuu ii
tarayaa?
³ Waxay la weydoobeen baahi iyo
abaar,
Oo waxay u cararaan dhul
engegan, kaasoo ah
lamadegaan gudcur iyo cidlo
ah.
⁴ Waxay gurtaan geed cusbeed oo
kaynta ku yaal,
Oo cuntadooduna waxa weeye
geed rotem la yidhaahdo
xididdadiisa.
⁵ Iyaga dadka waa laga dhex
eryaa,
Oo waxaa looga daba qayliya
sida tuug looga daba qayliyo
oo kale.
⁶ Waa inay ku hoydaan
haadaamaha doxooyinka,
Iyo boholaaha dhulka iyo
dhagaxyada dhexdooda.
⁷ Waxay ka qayliyaan kaynta
dhexdeeda,
Oo waxay dhammaantood
ku soo ururaan maraboob
hoosteed.
⁸ Iyagu waa nacasyo iyo
ceebaalowyo carruurtood,
Oo dhulka waxaa lagaga saaray
karbaash.
⁹ Oo haatan gabay cay ah baan u
noqday,
Oo halqabsi baan u ahay.
¹⁰ Way i karahsadaan, oo meel fog
bay iga istaagaan,

Oo inay candhuufo wejiga iiga
tufaanna iskama ay qabtaan.
¹¹ Ilaah baa xadhiggaygii debciyey,
wuuna i dhibay,
Oo taas aawadeed iyagu
hortayda iskuma celiyaan.
¹² Xagga midigtayda waxaa ka kaca
ciyaalasuuq,
Oo cagtaydana way iska riixaan,
Oo waxay igu hor tuuraan
jidakkoodii halligaadda.
¹³ Jidadkayga way halleeyaan,
Oo waxay soo deddejiyaan
masiibadayda;
Oo mid caawiyaana ma jiro.
¹⁴ Jabniin ballaadhan ayay ka soo
dusaan,
Oo burburka dhexdiisa ayay
igaga soo dhacaan.
¹⁵ Waxaa igu soo jeesta cabsi weyn,
Oo sharaftayda waxaa loo
kaxeeyaa sida dabayshu wax u
kaxayso oo kale.
Barwaaqadaydiina waxay u
dhammaatay sidii daruur oo
kale.
¹⁶ Haddaba naftaydaa igu dhex
daadatay,
Oo waxaan la kulmay wakhti
dhibaato badan.
¹⁷ Habeenkii lafahaygaa i muda,
Oo xanuunka i cunayaana ima
daayo innaba.
¹⁸ Xoogga weyn oo cudurkayga
daraaddiis ayaa dharkaygii ku
xumaaday,
Oo wuxuu igu cidhiidhisaa
yahay sidii jubbaddayda
qoorteeda.
¹⁹ Isagu wuxuu igu tuuray
dhoobada dhexdeeda,
Oo waxaan noqday sidii boodh
iyo dambas oo kale.
²⁰ Anigu waan kuu qayshadaa,
adiguse iima aad jawaabtid,
Waan ku soo hor istaagaa,
adiguse ima aad aragtid.
²¹ Calooladeeg baad igula soo
jeesatay,
Oo gacantaada itaalkeeda ayaad
igu silcisaa.
²² Kor baad iigu qaaddaa dabaysha,

Oo waxaad i fuushisaa dusheeda,
Oo haddana waxaad igu
baabbi'isaa duufaanka.
²³ Waayo, waan ogahay inaad ii
kaxaynaysid dhimasho,
Iyo guriga inta nool oo dhammu
ku wada kulmayaana.
²⁴ Laakiinse ninkii hoos u dhacaya
sow gacantiisa sooma fidiyo?
Markuu halligmayose sow ma
qayshado?
²⁵ Oo ninka dhibaataysan anigu
sow uma ooyi jirin?
Naftayduse sow masaakiinta
uma murugoon jirin?
²⁶ Laakiinse markaan wanaagga
filanayo waxaa ii iman jiray
xumaanta,
Oo markaan nuurka sugana
waxaa ii iman jiray gudcurka.
²⁷ Qalbigaygu welwel buu la kacsan
yahay, mana nasto,
Oo waxaan la kulmay wakhti
dhibaato badan.
²⁸ Anigoo barooranaya ayaan
qorraxda la'aanteed socdaa,
Waxaan ka dhex istaagaa
shirka, oo caawimaad waan u
qayshadaa.
²⁹ Waxaan noqday walaalka
dawacooyinka,
Iyo saaxiibka gorayada.
³⁰ Dubkaygu intuu gubto ayuu iska
diirmaa,
Oo lafahayguna kulayl bay ku
gubtaan.
³¹ Sidaas daraaddeed kataaradaydii
waxay u rogmata baroorasho,
Oo biibiilahaygiina wuxuu
u rogmaday kuwa ooya
codkooda.

31 Waxaan axdi la dhigtay
indhahayga,
Haddaba bal sidee baan gabadh
u fiirinayaa?
² Waayo, waa maxay qaybta laga
helo laaha xagga sare jooga,
Iyo dhaxalka laga helo laaha
Qaadirka ah oo sarreeya?
³ Sow belaaayo uma aha kuwa xaqa
daran,

Iyo masiibo kuwa xumaanta ka
shaqeeya?
⁴ Isagu sow uma jeedin
socodkayga oo dhan?
Oo sow ma tirinin
tallaabooyinkayga oo dhan?
⁵ Haddaan hawo been ah ku
socday,
Oo ay cagtaydu khiyaano u
dheeraysay,
⁶ (Ha laygu miisaamo miisaan
siman,
Si Ilaah ku ogaado
daacadnimadayda,)
⁷ Haddii tallaabadaydu jidka gees
uga leexatay,
Oo qalbigaygu uu indhahayga
raacay,
Iyo haddii ay bar ceeb ahu
gacmahayga ku dhegtay,
⁸ Markaas anigu aan wax beero,
oo mid kale ha cuno,
Oo xataa waxa beertayda ka soo
baxa ha la wada rujiyo.
⁹ Haddii qalbigayga ay naagu
sasabatay,
Oo aan albaabka deriskayga ku
ag dhuuntay,
¹⁰ Markaas naagtaydu nin kale wax
ha u shiiddo,
Oo kuwa kale ha ku kor
foorsadeen iyada.
¹¹ Waayo, kaasu waa dembi baas,
Oo waa xumaan ay xaakinnadu
ciqaabi lahaayeen,
¹² Waayo, kaasu waa dab wax
dhammeeya ilaa uu baabbi'iyoo,
Oo waxa ii soo baxa oo dhan
wuu wada rujin lahaa.
¹³ Haddaan addoonkayga ama
addoontayda dacwadooda
quudhsaday,
Markay ila mudacayeen,
¹⁴ Haddaba bal maxaan samayn
doonaa markii Ilaah sara
joogsado?
Oo markuu i soo booqdose bal
maxaan ugu jawaabi doonaa?
¹⁵ Kii uurka dhexdiisa igu abuuray
sow isagana ma abuurin?
Oo sow uurka nalaguma dhex
samayn?

- ¹⁶ Haddaan miskiin u diiday wax uu doonayay,
Ama aan indhaha carmalka illin ka keenay,
¹⁷ Amase haddaan quudkayga keligay cunay,
Oo aan agoontu wax ka cunin,
¹⁸ (Saas ma aha, laakiinse isaga tan iyo yaraantaydii waan koriyey sidii mid aabbihiis koriyo oo kale,
Oo tan iyo markaan uurkii hooyaday ka soo baxayna waxaan iyada u ahaan jiray horseed,)
¹⁹ Haddaan arkay qof arrad daraaddiis u dhimanaya,
Amase sabool baahan oo aan dhar haysan,
²⁰ Hadduusan uurka iiga ducayn, Amase hadduusan isku kululayn dhogorta idahayga,
²¹ Caawimaaddaydii oo aan iridda uga jeeday daraaddeed,
Haddaan agoon gacantayda u qaaday,
²² Markaas garabkaygu ha kala fakado,
Oo gacantayduna kalagooyaska ha ka jabto.
²³ Waayo, masiibo xag Ilaah ka timid ayaa i cabsiisay,
Oo sarraysnaantiisa daraaddeedna anigu waxba ma aanan samayn karin.
²⁴ Haddaan dahab rajo ka dhigtay,
Oo aan dahabka saafiga ah ku idhi, Kalsoonidayda baad tahay,
²⁵ Haddaan ku reyreeyey maalkayga badan daraaddiis,
Iyo waxyaalaha badan oo gacantaydu heshay daraaddood,
²⁶ Haddaan fiiriyey qorraxda oo dhalaalaysa,
Ama dayaxa oo iftiin ku socda,
²⁷ Oo markaas qalbigayga haddii qarsoodi loo sasabtay,
Oo anoo caabudaya aan afkayga gacanta ugu dhunkaday,

- ²⁸ Kaasu weliba waa dembi ay xaakinnadii ciqaabi lahaayeen,
Waayo, waxaan daacadlaawe u ahaan lahaa Ilaaha wax walba ka sarreeya.
²⁹ Haddaan ku reyreeyey kan i neceb halligaaddiisa,
Ama aan aad u farxay markii belaayadu isaga heshay,
³⁰ (Afkayga uma aanan oggolaan inuu ku dembaabo
Naftiisa oo aan habaar u weyddiisto;)
³¹ Dadka teendhadayda jooga haddayan isku odhan,
Yaa heli kara mid aan hilibkiisa ka dhergin?
³² Shisheeyuhu jidka kuma baryi jirin,
Laakiinse socotada ayaan albaabbadayda u furi jiray,
³³ Haddaan xadgudubkaygii daboolay sidii binu-aadmiga oo kale,
Anigoo xumaantayda laabtayda ku qarinaya,
³⁴ Maxaa yeelay, dadka badan waan ka baqay,
Oo quudhsiga qaraabaday ayaa i cabsiiyey,
Oo saas aawadeed ayaan ku aamusay, oo dibadda uma bixin.
³⁵ Hoogaye haddaan lahaan lahaa mid i maqla!
(Bal eeg, waa tan calaamaddaydii, haddaba Ilaaha Qaadirka ahu ha ii jawaabo;)
Yaa i siinaya eedayntii uu cadowgaygu iga qoray!
³⁶ Sida xaqiiqada ah garabkaygaan ku qaadan lahaa,
Oo weliba madaxaan ku xidhan lahaa sidii taaj oo kale.
³⁷ Oo waxaan isaga u sheegi lahaa tirada tallaabooyinkaygu inta ay tahay;
Oo waxaan isaga ugu soo dhowaan lahaa sidii amiir oo kale.
³⁸ Haddii dalkaygu uu iga qayliyo,

- Oo jeexjeexiisu ay dhammaantood wada ooyaan,
³⁹ Haddaan midhihiisa lacagla'aan ku cunay,
Ama aan sabab u noqday in kuwii lahaa ay dhintaan,
⁴⁰ Sarreenka meeshiisii yamaarug ha ka soo baxo,
Oo shiciirka meeshiisiina gocondho ha ka soo baxdo.
Ayuub erayadiisii way dhammaadeen.

Eliihuu

- 32** Markaasay saddexdaas nin iska daayeen inay Ayuub u jawaabaan, maxaa yeelay, isagu xaq buu isla ahaa. ²Markaas waxaa cadhooday Eliihuu ina Barakeel oo ahaa reer Buus oo qoladiisu ahayd reer Raam, oo aad buu Ayuub ugu xanaaqay, maxaa yeelay, isagu xaq buu isu qaatay intuu Ilaah xaq u qaadan lahaa. ³Oo weliba wuxuu aad ugu cadhooday saddexdiisii saaxiib, maxaa yeelay, iyagu jawaab ma ay helin, ee weliba Ayuub way xukumeen. ⁴Haddaba Eliihuu inuu Ayuub la hadlo ayuu sugayay, maxaa yeelay, iyagu isaga way ka waaweynaayeen. ⁵Oo Eliihuu markuu arkay inaan jawaab afka saddexdaas nin lagu arag ayuu aad u cadhooday.
⁶Oo Eliihuu ina Barakeel oo ahaa reer Buus ayaa jawaabay oo wuxuu yidhi,
Anigu waxaan ahay nin dhalinyar, idinkuse odayaal baad tihiin,
Sidaas daraaddeed ayaan dib isugu celiyey, oo aan ugu dhici waayay inaan ra'yigayga idiin caddeeyo.
⁷Waxaan is-idhi, Waxaa roon kuwa da'da waaweynu inay hadlaan,
Kuwa cimriga dheeruna inay xigmad na baraan.
⁸Laakiinse binu-aadmiga ruux baa ku jira,

- Oo Ilaaha Qaadirka ah neeftiisa ayaa iyaga waxgarasho siisa.
⁹Kuwa cimriga weynu ma aha kuwa xigmadda leh,
Odayaashuna ma aha kuwa garsooridda garta.
¹⁰Sidaas daraaddeed waxaan idin leeyahay, Bal i dhegaysta;
Aniguna ra'yigayga waan idiin caddaynayaa.
¹¹Bal eega, erayadiinnii waan sugayay,
Oo xigmaddiinniina waan dhegaysanayay,
Intaad baadhbaadhayseen wixii aad odhan lahaydeen.
¹²Sida runta ah aad baan idiin dhegaysanayay,
Oo bal eega, laydinkuma arag mid Ayuub rumaysiiyey,
Amase mid erayadiisii uga jawaabay.
¹³Isjira inaydaan odhan, Annagu xigmad waannu helnay;
Ilaah baa isaga ka adkaan kara, laakiinse dadi ma kari karo.
¹⁴Waayo, isagu erayadiisii iguma uu soo jeedin,
Oo anigu hadalladiinnii isaga ugu jawaabi maayo.
¹⁵Iyagii way yaabsan yihiin, oo mar dambena ma ay jawaabaan;
Oo wax ay ku yidhaahdaanna ma leh.
¹⁶Haddaba anigu miyaan u sii sugaa, hadalka ay waayeen daraaddiis,
Iyo istaagiddooda daraaddeed, oo ay mar dambe jawaabi waayeen?
¹⁷Haddaba aniguna qaybtayda waan ka jawaabayaa,
Oo ra'yigaygana waan caddaynayaa.
¹⁸Waayo, waxaa iga buuxa erayo;
Oo ruuxa gudahayga ku jira ayaa i qasba.
¹⁹Bal eega, calooshaydu waa sidii khamri sibraar ku jirta oo aan lahayn meelay ka neefsato,

Xataa sidii sibraarro ku dhow
inay qarxaan.

²⁰ Anigu waan hadli doonaa, si aan
u qalbi qabowsado;
Oo bushimahayga waan kala
qaadi doonaa, waanan jawaabi
doonaa.

²¹ Waan idin baryayaaye, yaanan
ninna u eexan,
Oo weliba ninna u bixin maayo
magacyo faanid ah.

²² Waayo, anigu ma aan aqaan si
loo bixiyo magacyo faanid ah,
Haddii kalese Kii i sameeyey
ayaa haddiiba i qaadi lahaa.

33 Habase ahaatee, Ayuubow,
waan ku baryayaaye,
hadalkayga maqal,

Oo erayadayda oo dhanna
dhegta u dhig.

² Bal eeg haatan, afkaygaan furay,
Oo carrabkaygu wuxuu ku dhex
hadlay afkayga.

³ Erayadaydu waxay sheegi
doonaan qummanaanta
qalbigayga,

Oo bushimahayguna wixii ay
yaqaaniin si daacad ah ayay
ugu hadli doonaan.

⁴ Waxaa i sameeyey Ruuxa Ilaah,
Oo waxaa i noolaysa Ilaaha
Qaadirka ah neeftiisa.

⁵ Haddaba haddaad kartid ii
jawaab,
Oo hortayda erayada si
hagaagsan ugu sheeg oo istaag.

⁶ Bal eeg, aniguba xag Ilaah
waxaan ahay sidaada oo kale;
Oo anigana waxaa layga uumay
dhoobo.

⁷ Bal eeg, nixintaydu kuma cabsiin
doonto,
Oo gacantayduna kuguma
cuslaan doonto.

⁸ Sida xaqiiqada ah dhegahaygaad
ku hadashay,
Waanan maqlay codkii
erayadaada oo leh,

⁹ Anigu nadiif baan ahay, oo
xadgudubna ma lihi,

Xaq ma qabo, oo xumaanuna
iguma jirto innaba.

¹⁰ Bal eeg, sabab uu igu eedeeyo
ayuu iga helaa,
Oo wuxuu igu tiriyaa inaan
cadowgiisa ahay;

¹¹ Cagahayga wuxuu geliyaa
jeebbooyin,
Oo jidadkayga oo dhanna wuu
wada fiiriyaa.

¹² Bal eeg, waan kuu jawaabi
doonaa, haddaba waxan xaq
kuma tihiid,

Waayo, Ilaah baa binu-aadmiga
ka sii weyn.

¹³ Haddaba maxaad isaga ula
asaraartantaa?
Waayo, isagu axwaalkiisa
midnaba jawaab kama baxsho.

¹⁴ Waayo, Ilaah wuxuu hadlaa mar,
Ama laba jeer, in kastoo aan laga
fiirsanayn.

¹⁵ Riyada iyo muujinta habeenimo,
Markii hurdo weynu dadka ku
soo degto,

Oo sariirta lagu gam'o,

¹⁶ Markaasuu dhegaha binu-
admiga furaa,

Oo waxa iyaga lagu waaniyey
ayuu xaqiijiyaa,

¹⁷ Si uu dadka uga soo celiyo
qasdigooda xun,
Oo uu binu-aadmiga kibir uga
qariyo,

¹⁸ Oo naftiisana wuxuu dib uga
hayaa yamayska,
Oo noloshiisana wuxuu ka hayaa
seefta.

¹⁹ Oo weliba waxaa sariirtiisa lagu
kor edbiyaa xanuun,
Iyo dagaal joogto ah oo lafihiisa
ku dhex jira.

²⁰ Sidaas daraaddeed nafsaddiisu
kibista way karahsataa,
Naftiisuna cuntada macaan way
nacdaa.

²¹ Hilibkiisu waa ka mudhuxsan
yahay, oo mar dambe lama
arki karo;
Oo lafihiisii aan la arki jirinuna
way soo baxaan.

²² Hubaal naftiisu waxay ku dhow
dahay yamayska,

Oo noloshiisuna waxay ku dhow
dahay kuwii baabbi'in lahaa.

²³ Hadday la joogi lahayd malaa'ig
dhexdhexaadeye ah

Oo ah mid kun ka mid ahu,
Inay dadka tusto waxa ku
qumman,

²⁴ Markaas Ilaah baa u naxariista,
oo wuxuu leeyahay,

Yamayska uu ku sii dhacayo ka
samatabbixi,
Waayo, furasho baan helay.

²⁵ Hilibkiisu waa ka sii jilicsanaan
doonaa kan ilmaha;
Oo wuxuu ku noqdaa wakhtigii
dhallinyaranimadiisa.

²⁶ Isagu Ilaah buu baryaa, oo isna
raalli buu ka noqdaa,
Sidaas daraaddeed wejigiisa
farxad buu ku arkaa;
Oo wuxuu dadka u soo celiyaa
xaqnimadiisa.

²⁷ Isagu dadka hortiisa buu ku
gabyaa, oo wuxuu leeyahay,
Waan dembaabay, oo waxaan
qalloociyey wixii qummanaan,
Oo taasuna layguma abaalgudin.

²⁸ Isagu naftayduu ka soo furtay
yamayskii ay ku dhacaysay,
Oo noloshayduna iftiin bay arki
doontaa.

²⁹ Bal eeg, waxyaalahan oo dhan
Ilaah baa binu-aadmiga ku
sameeya,

Laba ama saddex jeer,

³⁰ Si uu naftiisa yamayska uga soo
celiyo,
In isaga lagu iftiimiyo iftiinka
kuwa nool.

³¹ Ayuubow, i maqal oo aniga i
dhegayso:

Adigu iska aamus, oo anna waan
hadli doonaa.

³² Haddaad wax odhan lahayd, ii
jawaab,

Oo hadal, waayo, waxaan
jeclahay inaan xaq kaa dhigo.

³³ Haddii kalese, bal i dhegayso:
Iska aamus, oo anna xigmad
baan ku bari doonaa.

34 Oo weliba Eliihuu wuu
jawaabay oo wuxuu yidhi,

² Raggiinna xigmadda lahow,
erayadayda maqla;

Oo kuwiinna aqoonta lahow, i
dhegaysta.

³ Waayo, dhegtu waxay hadalka u
kala soocdaa
Sida dhabxanaggu cuntada u
dhedhemiyo oo kale.

⁴ Aynu dooranno waxa qumman,
Oo aynu dhexdeenna ka
ogaanno waxa wanaagsan.

⁵ Waayo, Ayuub wuxuu yidhi,
Anigu xaq baan ahay,
Laakiinse Ilaah baa gartaydii ii
diiday.

⁶ Oo in kastoo aan xaq ahay
haddana waxaa laygu tiriyey
inaan beenlow ahay;

Oo in kastoo aanan xadgudub
lahayn, haddana nabarkaygu
waa mid aan bogsan karin.

⁷ Ninkee baa Ayuub la mid ah,
Oo quudhsashada u cabba sida
biyaha oo kale,

⁸ kaasoo raaca kuwa xumaanta ka
shaqeeya,
Oo dadka sharka ah la socda?

⁹ Waayo, isagu wuxuu yidhi,
Ninna wax uma tarto
Inuu Ilaah ku farxo.

¹⁰ Haddaba sidaas daraaddeed
i dhegaysta, raggiinna
waxgaradka ahow;

Ilaah inuu xaqdarro sameeyo
way ka fog tahay;

Oo Ilaaha Qaadirka ahna inuu
xumaan falo way ka fog tahay.

¹¹ Waayo, nin walba shuqulkiisuu
ka abaalmariyaa,
Oo nin kastana siduu socodkiisu
ahaa ayuu ugu abaalgudaa.

¹² Laakiinse hubaal Ilaah xaqdarro
ma uu samayn doono,
Oo Kan Qaadirka ahuna garta
ma uu qalloocin doono.

¹³ Bal yaa isaga ku amray inuu
dhulka u taliyo?

Yaase isaga dusha ka saaray
dunida oo dhan?

¹⁴ Hadduu keligiis iska fikiri lahaa,

Oo uu ruuxiisa iyo neeftiisa soo urursan lahaa,
¹⁵ Dadka oo dhammu waa wada baabbi'i lahaa,
 Oo binu-aadmiguna ciidduu ku noqon lahaa.
¹⁶ Haddaba haddaad waxgarad tahay, waxan maqal;
 Oo erayadayda codkooda dhegayso.
¹⁷ War mid xaqnimada neceb miyuu wax u talinayaa?
 Oo ma waxaad xukumaysaa midka xaq ah oo xoogga badan?
¹⁸ Ma waxaa boqor lagu yidhaahdaa, Shar baad tahay?
 Amase kuwa gobta ah, Cibaadalaawayaal baad tihiin?
¹⁹ Haddaba ma saasaad ku odhan lahayd kan aan amiirrada u eexan,
 Ama aan taajirka uga roonayn kan miskiinka ah?
 Waayo, iyagu dhammaantood waa shuqulkii gacmihiisu sameeyeen.
²⁰ Iyagu daqiiqad bay ku dhintaan, Dadku habeenbadhkiiba way gariiraan oo naftaa ka baxda,
 Kuwa xoogga badanuna way libdhaan iyadoo aan gacanna la saarin.
²¹ Waayo, indhihiisu waxay fiiriyaan jidadka binu-aadmiga, Wuxuuna wada arkaa socodkiisa oo dhan.
²² Ma jiro gudcur ama hoosdhimasho toona
 Oo ay kuwa xumaanta sameeyaa ku dhuuntaan.
²³ Waayo, isagu uma baahna inuu in kale binu-aadmiga ka sii fikiro,
 Inuu isagu Ilaah hortiisa garsoorid u tago.
²⁴ Ragga xoogga badan ayuu u kala jejebiyaa siyaalo aan la baadhi karin,
 Oo meeshoodiina kuwa kaluu ka kiciyaa.

²⁵ Maxaa yeelay, isagu shuqulladooda wuu yaqaan;
 Oo habeennimuu afgembiyaa si ay u burburaan.
²⁶ Sharkooda daraaddiis ayuu iyaga wax ku dhuftaa,
 Iyagoo dadka kale u jeedo,
²⁷ Maxaa yeelay, lasocodkiisii way ka leexdeen,
 Oo waxay diideen inay jidadkiisa midnaba ka fikiraan.
²⁸ Sidaasay qaylada masaakiinta isaga soo gaadhsiyeen,
 Oo isna qaylada kuwa dhibaataysan ayuu maqlay.
²⁹ Haddii quruun lagu sameeyo iyo haddii qof lagu sameeyaba,
 Markuu nasiyo yaa belaayo kicin kara?
 Oo markuu wejigiisa qariyana bal yaa isaga fiirin kara?
³⁰ Inaan cibaadalaawe boqornimada qabsan,
 Si uusan u jirin mid dadka shirqool u dhiga.
³¹ Waayo, ninna miyuu Ilaah ku yidhi,
 Anigu edbintii waan qaatay, oo mar dambe ninna xumayn maayo,
³² Haddaba waxaan u jeedin i bar,
 Oo haddaan xumaan sameeyeyna mar dambe u noqon maayo?
³³ Abaalgudkiisu ma wuxuu ahaan doonaa sidaad doonaysid,
 inaad diiddid aawadeed?
 Waayo, waa inaad adigu doorataa, mana aha aniga;
 Haddaba waxaad taqaanid ku hadal.
³⁴ Nin kasta oo xigmad leh oo i maqla iyo dadka waxgaradka ahuba
 Waxay igu odhan doonaan,
³⁵ Ayuub aqoonla'aan buu ku hadlaa,
 Oo hadalkiisana xigmadu kuma jirto.

³⁶ Waxaan jeclaan lahaa in Ayuub tan iyo ugudambaysta la sii imtixaamo,
 Maxaa yeelay, wuxuu u jawaabaa sida dadka sharka ah.
³⁷ Waayo, dembigiisii wuxuu ku sii darsadaa caasinimo,
 Oo dhexdeenna ayuu ka sacab tuntaa,
 Erayadiisana wuxuu ku sii badiyaa Ilaah.

35 Oo weliba Eliihuu wuu sii jawaabay oo wuxuu yidhi,
² Ma waxaad u malaynaysaa in taasu xaq tahay,
 Amase ma waxaad leedahay, Xaqnimadaydu way ka sii badan tahay tan Ilaah?
³ Miyey kugu habboon tahay inaad tidhaahdid, Maxay ii taraysaa?
 Oo waa maxay faa'iidada aan ka helayo oo ka sii badan haddaan dembaabay?
⁴ Haddaba waxaan u jawaabayaa Adiga iyo saaxiibbadaada kula jiraba.
⁵ Bal indhahaaga kor u qaad oo samooyinka eeg,
 Oo bal daruuraha kaa sarreeya fiiri.
⁶ Haddaad dembaabtay maxaa xumaan ah oo aad yeeshaa?
 Oo xadgudubyadaadu hadday bataanse maxaad isaga ku samaysaa?
⁷ Haddaad xaq tahayse bal maxaad isaga siisaa?
 Isaguse muxuu gacantaada ka helaa?
⁸ Xumaantaadu waxay wax u dhintaa nin sidaad kale ah,
 Oo xaqnimadaaduna waxay wax ku tartaa binu-aadmiga.
⁹ Dulmiga ku batay daraaddiis ayay u qayliyaan,
 Oo kan xoogga badan gacantiisa daraaddeed ayay caawimaad ugu qayshadaan.

¹⁰ Laakiinse ninna ma yidhaahdo, Meeh Ilaahii i abuuray,
 Oo habeenkii gabayo i siiya,
¹¹ Oo wax na bara in ka sii badan xayawaanka dunida jooga,
 Oo weliba naga sii xigmad badiya haadda samada duusha?
¹² Dadka sharka ah kibirkooda daraaddiis
 Ayay iyagu halkaas uga qayliyaan, laakiinse ninna uma jawaabo.
¹³ Hubaal Ilaah maqli maayo wax aan waxba ahayn,
 Oo Kan Qaadirka ahuna innaba ka fiirsan maayo.
¹⁴ In kastoo aad tidhaahdaa, Isaga ma arko,
 Dacwadii isagay hor taal, oo adna waa inaad isaga sugtaa.
¹⁵ Laakiinse haatan, isagu cadhadiisii kuma uu soo booqan,
 Oo xumaantana si weyn ugama uu fikiro;
¹⁶ Haddaba sidaas daraaddeed ayaa Ayuub hadalka aan waxtarka lahayn afkiisa ugu furaa,
 Oo isagoo aan aqoon lahayn ayuu erayo badiyaa.

36 Oo weliba Eliihuu hadalkiisii buu watay oo wuxuu yidhi,
² Weliba in yar ii sii kaadi, oo anna wax baan ku tusayaa,
 Waayo, weli waxaan hayaa wax aan Ilaah daraaddiis u odhanayo.
³ Aqoontayda meel fog baan ka keeni doonaa,
 Oo xaqnimana waan ka sheegi doonaa kii i abuuray.
⁴ Waayo, sida runta ah erayadaydu been ma aha;
 Oo mid aqoontu kaamil ku tahay ayaa kula jooga.
⁵ Bal eeg, Ilaah waa xoog badan yahay, oo isagu ninna ma quudhsado,
 Oo itaalka waxgarashada wuu ku xoog badan yahay.

- ⁶ Isagu uma daayo kan sharka ahu inuu sii noolaado, Laakiinse kuwa dhibaataaysan xaqooduu siiyaa.
- ⁷ Isagu indhihiisa kama qaado kuwa xaqah ah, Laakiinse wuxuu weligoodba la fadhiisiyaa boqorrada carshiga ku fadhiya, Oo iyaga waa la sarraysiiyaa.
- ⁸ Oo haddii silsilado lagu xidho, Oo xadhkaha dhibka lagu kaxaysto,
- ⁹ Markaas wuxuu iyaga ku caddeeyaa falimahooda, Iyo xadgudubyadoodii ay kibirka u sameeyeen.
- ¹⁰ Oo dhegtoodana wuxuu u furaa waxbaridda, Oo wuxuu ku amraa inay xumaanta ka soo noqdaan.
- ¹¹ Hadday isaga maqlaan oo ay u adeegaan, Cimrigooda waxay ku dhammaysan doonaan barwaaqo, Oo sannadahoodana waxay ku waari doonaan nimco.
- ¹² Laakiinse hadday maqli waayaan, seef bay ku baabbi'i doonaan, Oo waxay dhiman doonaan iyagoo aan aqoon lahayn.
- ¹³ Laakiinse kuwa cibaadalaawayaasha ah oo qalbigoodu beloobay waxay isa soo gaadhsiyaan cadho, Oo markuu iyaga xidhana caawimaad uma qayshadaan.
- ¹⁴ Dhallinyaranimay ku dhintaan, Oo naftooduna waxay ku halligantaa khaniisiinta dhexdooda.
- ¹⁵ Isagu kii dhibban ayuu dhibaataadiisa ku samatabbixiyaa, Oo dhegahana buu u furaa markay dhib la kulmaan.
- ¹⁶ Isagu dhibaato wuu kaa bixin lahaa,

- Oo wuxuu ku geeyn lahaa meel ballaadhan oo aan cidhiidhi ahayn, Oo miiskaaga waxa saaran oo dhammuna waxay ahaan lahaayeen baruur miidhan.
- ¹⁷ Laakiinse xukunka kuwa sharka ah ayaa kaa buuxa, Oo garsoorid iyo caddaalad ayaa ku qabsada.
- ¹⁸ Iska jir yaanay cadho ku sasabin si aad wax u majaajilootid, Oo furashada weynaanteeduna yaanay ku leexin.
- ¹⁹ Taajirnimadaada iyo xoogga itaalkaaga oo dhammu Miyey kugu filan yihiin inay dhibaato kaa saaraan?
- ²⁰ Habeenka ha doonin, Markay dadyowgu meeshooda ku wada baabba'aan.
- ²¹ Iska jir oo xumaan ha u jeedin, Waayo, taasaad ka dooratay dhibaato.
- ²² Bal eeg, Ilaah baa xooggiisa ku sarreeya; Waa ayo macallinka isaga la mid ahu?
- ²³ Jidkiisa yaa u amray? Yaase isaga ku odhan kara, Waxaad samaysay xaqdarro?
- ²⁴ Xusuuso inaad weynaysid shuqulkiisii Ay dadku ka gabyeen.
- ²⁵ Dadka oo dhammu way wada fiiriyeen, Oo binu-aadmiguna meel fog buu ka arkaa.
- ²⁶ Bal eeg, Ilaah waa weyn yahay, oo annana isaga ma annu naqaan; Oo cimrigiisu intuu yahayna lama soo baadhi karo.
- ²⁷ Waayo, isagu wuxuu kor u jiitaa dhibicyaha biyaha, Oo wuxuu ka dhigaa ceeryaamo roob noqota,
- ²⁸ Oo daruuraha ka soo da'a, Oo binu-aadmiga aad ugu dul shubma.
- ²⁹ Ninna miyuu garan karaa daruuraha kala faafintooda,

- Iyo onkodyada taambuuggiisa?
- ³⁰ Bal eeg, isagu hareerihiiisa wuxuu ku faafiyaa nuurkiisa, Oo badda salkeedana wuu daboolaa.
- ³¹ Waayo, isagu kuwaasuu dadyowga ku xukumaa, Oo cunto badanna wuu siiyaa.
- ³² Gacmihiisuu hillaac ku daboolaa, Oo wuxuu ku amraa inuu ku dhaco calaamadda uu ku liishaamay.
- ³³ Sanqadhiisu isagay wax ka sheegtaa, Oo weliba xayawaankuna wax bay ka sheegaan waxa soo socda.

- 37** Oo weliba taas aawadeed qalbigaygu wuu gariiraa, Oo meeshiisiina wuu ka dhaqaaqaa.
- ² Haddaba dhegaysta qaylada codkiisa Iyo sanqadha afkiisa ka baxaysa.
- ³ Wuxuu taas u diraa inta samada ka hoosaysa oo dhan, Oo hillaaciisana wuxuu u diraa dhulka darfihiisa oo dhan.
- ⁴ Dabadiisna wax baa aad uga sanqadha, Isagu wuxuu ku onkodaa haybaddiisa codkeeda; Oo markii codkiisa la maqlona iyaga ma uu joojiyo.
- ⁵ Ilaah si yaab ah ayuu codkiisa ugu onkodaa, Oo wuxuu sameeyaa waxyaalo waaweyn oo aynan garan karin.
- ⁶ Waayo, wuxuu barafka cad ku yidhaahdaa, Dhulka ku da'; Oo sidaasoo kaluu ku yidhaahdaa roobka yar Iyo roobkiisa weynba.
- ⁷ Isagu wuxuu shaabadeeyaa nin kasta gacantiisa, In nin kasta oo uu sameeyeyba ogaado.
- ⁸ Markaasaa bahalladu hogag galaan,

- Oo waxay iska joogaan boholahooda.
- ⁹ Koonfurta waxaa ka soo baxa duufaanka, Oo qabowguna wuxuu ka yimaadaa woqooyiga.
- ¹⁰ Barafku wuxuu ku yimaadaa Ilaah neeftiisa, Oo biyaha ballaadhanuna way barafoobaan.
- ¹¹ Daruurta qarada weyn ayuu ka buuxiyaa qoyaana, Oo wuxuu kala firdhiyaa daruurta hillaaciisa,
- ¹² Oo waxaa lagu soo wareejiyaa hoggaamintiisa, Inay sameeyaan wax alla wixii uu kugu amro Dunida la dego dusheeda oo dhan,
- ¹³ Hadday tahay hagaajin aawadeed, ama dalkiisa aawadiis, Ama naxariis aawadeed, kolleyba wuxuu ka dhigay inay kuwaasu noqdaan.
- ¹⁴ Ayuubow, bal tan dhegayso, Istaag oo bal ka fiirso shuqullada Ilaah oo yaabka miidhan ah.
- ¹⁵ War miyaad taqaan siduu iyaga u amro, Iyo siduu hillaaca daruurtiisa u iftiimiyo?
- ¹⁶ Miyaad taqaan miisaaminta daruuraha, Amase kan aqoontu kaamilka ku tahay shuqulladiisa yaabka leh?
- ¹⁷ Miyaad taqaan wuxuu dharkaagu u kulul yahay, Markuu Ilaah dhulka ku xasilliyo dabaysha koonfureed?
- ¹⁸ Miyaad isaga la kala bixin kartaa cirka U xoogga badan sidii muraayad la shubay?
- ¹⁹ Na bar wixii aan isaga ku odhan lahayn, Waayo, annagu hadalkayagii waxaannu la odhan kari waynay gudcur aawadiis.

- ²⁰ Isaga ma loo sheegi doonaa inaan hadli doono?
Ninse miyuu jecel yahay in isaga la liqo?
- ²¹ Oo hadda dadku ma fiirin karo iftiinka cirka ka dhalaalaya, Laakiinse dabayshu waa soo gudubtaa, oo iyagay safaysaa.
- ²² Woqooyi waxaa ka soo baxa iftiin sida dahab u dhalaalaya, Ilaahna wuxuu leeyahay haybad cabsi badan.
- ²³ Annagu ma heli karno Ilaaha Qaadirka ah, waayo, isagu wuu xoog badan yahay;
Oo isagoo garsoorid iyo caddaalad ka buuxa ninna ma uu dhibi doono.
- ²⁴ Sidaas daraaddeed dadku isagay ka cabsadaan;
Oo isagu ma uu fiiriyo kuwa qalbigooda xigmaddu ka buuxdo.

Hadalkii Rabbiga Ee Ayuub

- 38** Markaasaa Rabbigu Ayuub uga jawaabay dabaysha cirwareenta ah,
oo wuxuu ku yidhi,
² Waa kuma kan talada ku madoobeeya
Erayada aan aqoonta lahayn?
³ Haddaba sida nin rag ah dhexda u gunto,
Waayo, wax baan ku weyddiinayaa, oo adna waa inaad ii sheegtaa.
⁴ Markaan dunida aasaaskeeda dhigay xaggee baad joogtay?
Haddaad waxgarad tahay, taas ii sheeg.
⁵ Haddaadse taqaanid yaa qiyaasteeda amray?
Amase yaa xadhiggii lagu qiyaasay ku kor fidiyey?
⁶ Aasaaskeedase bal xaggee baa lagu dejiyey?
Amase yaa dhigay dhagaxa geeska ah
⁷ Markay xiddigaha aroorya isla wada heeseen,

- Oo ay carruurta Ilaah oo dhammu farxad la qayliyeen?
- ⁸ Amase yaa badda albaabbo ku xidhay markay u soo faruurantay
Sidii wax maxal ka soo baxay,
⁹ Iyo markaan daruurta dharka uga dhigay,
Oo aan gudcurka maro lagu duudduubo uga dhigay,
¹⁰ Oo aan hareeraheeda xad u amray,
Oo aan u yeelay qataarro iyo albaabbo,
¹¹ Oo aan ku idhi, Ilaa halkan soo gaadh, laakiinse innaba ha soo dhaafin,
Oo hirarkaaga kibirka lahu waa inay halkan ku joogsadaan?
¹² Tan iyo waagii aad dhalatay marna subaxda ma amartay?
Waaberigase ma meeshiisaad ogeysiisay,
¹³ Si uu u qabsado dhulka darfihiisa,
Oo sharrowyada looga hurgufo?
¹⁴ Waa loo beddelaa sidii dhoobo shaabad ka hoosaysa,
Oo wax kastaaba waxay kor uga muuqdaan sidii dhar oo kale,
¹⁵ Oo sharrowyadana iftiinkooda waa loo diiday,
Oo gacantii sarraysayna waa la jebiyey.
¹⁶ Adigu miyaad badda ilaheeda dhex gashay?
Miyaadse moolka salkiisa martay?
¹⁷ Geerida irdaheeda miyaa laguu muujiyey?
Miyaadse aragtay irdaha hooska dhimashada?
¹⁸ Miyaad garanaysaa dhulka ballaadhkiisa?
Haddaad waxaas wada taqaanid ii sheeg.
¹⁹ Rugta iftiinka jidka loo maraa waa xaggee?
Gudcurkase meeshiisu waa xaggee,
²⁰ Si aad soohdintiisa u martid,

- Oo aad u garatid wadiiqooyinka gurigiisa loo maro?
- ²¹ Shakila'aan waad taqaan, waayo, adigu wakhtigaas waad dhalanayd
Oo cimrigaaguna wuu dheer yahay!
²² Adigu miyaad dhex gashay meesha barafka cad lagu kaydiyo?
Miyaadse aragtay meesha roobdhagaxyaalaha la dhigo,
²³ Kuwaasoo aan u kaydsaday wakhtiga dhibaataada,
Iyo maalinta dirirta iyo dagaalka?
²⁴ Iftiinka jidkee baa lagu kala qaybiyaa?
Dabaysha barise sidee baa dhulka loogu kor firdhiyaa?
²⁵ Bal yaa jid u sameeyey biyaha daadka ah,
Amase hillaaca onkodka,
²⁶ Si roob ugu da'o dhul aan binu-aadmuna joogin,
Iyo cidlada aan ninna degganayn,
²⁷ Si uu u dherjiyo dhulka cidlo iyo baabba' ah,
Oo uu doog jilicsan uga soo bixiyo?
²⁸ Roobku ma aabbuu leeyahay?
Yaase dhalay dhibicyaha sayaxa?
²⁹ Barafkuse bal yuu maxalkiisa ka soo baxay?
Yaase dhalay sayaxa barafoobay ee cirka ka yimaada?
³⁰ Biyihii waxay u adkaadeen sidii dhagax oo kale,
Oo moolka korkiisiina wuu barafoobay.
³¹ Adigu miyaad xidhi kartaa ururka xiddigaha ee Toddobaadyada la yidhaahdo?
Miyaadse furi kartaa ururka Oriyon la yidhaahdo?
³² Miyaad kartaa inaad xiddigaha Masarood la yidhaahdo xilligooda soo saarto?
Miyaadse ururka xiddigaha ee Orsada la yidhaahdo carruurtiisa la kaxayn kartaa?

- ³³ Miyaad taqaan amarrada samooyinka?
Dowladnimadoodana ma dhulkaad ku dhisi kartaa?
- ³⁴ Codkaaga miyaad daruuraha kor ugu qaadi kartaa,
Si biyo badanu ay kuu daboolaan daraaddeed?
- ³⁵ Miyaad hillaaca diri kartaa, si ay u tagaan,
Oo ay kuugu yidhaahdaan, Waa na kan?
- ³⁶ Bal yaa qalbiga xigmadda geliyey?
Yaase maanka waxgarashada siiyey?
- ³⁷ Bal yaa daruuraha xigmad ku tirin kara?
Yaase qarbeddada samada biyo ka shubi kara,
- ³⁸ Markii boodhku taallooyin noqdo,
Oo ciidduna ay isku dhegto?
- ³⁹ Miyaad karaysaa inaad gool libaax u ugaadhid?
Miyaadse dhal libaax dherjin kartaa,
- ⁴⁰ Markay boholahooda ku dhex dhuuntaan,
Oo ay hogga u joogaan inay wax gaadaan?
- ⁴¹ Bal yaa tukaha cunto ku quudiya,
Markii dhashiisu Ilaah u qayshadaan,
Oo ay cuntola'aan daraaddeed u warwareegaan?

39 War miyaad taqaan markay ri'dibadeedda qarka joogta dhasho?

- Miyaadse arki kartaa markay deerooyinku dhalaan?
- ² Miyaad tirin kartaa bilaha sidkoodu ku buuxsamo?
Miyaadse taqaan wakhtiga ay dhalaan?
- ³ Intay arruntaan ayay ubadkooda dhalaan,
Oo fooshoodana way iska saaraan.

- ⁴ Oo ubadkooda yaryaruna way kobcaan, oo waxay ku koraan berrin bannaan,
Oo intay baxaan ayaanay mar dambe soo noqon.
- ⁵ Bal yaa dameerdibadeedka xoreeyey?
Yaase dameerdibadeedka xadhkihiisii ka furay?
- ⁶ Kaas gurigiisa waxaan ka dhigay cidlada,
Oo rugtiisuna waa dalka cusbada.
- ⁷ Magaalada buuqeeda wuu quudhsadaa,
Oo kexeeyaha qayladiisana ma maqlo.
- ⁸ Xidhiidhka buurahu waa daaqiisa,
Oo wuxuu raadiyaa wax kasta oo cagaar ah.
- ⁹ Dibidibadeedku miyuu raalli ku noqon doonaa inuu kuu adeego?
Miyuuse qabaalka xeradaada ku ag hoyan doonaa?
- ¹⁰ Dibidibadeedka miyaad xadhko ku xidhi kartaa si uu beerta u qodo?
Miyuuse dooxooyinka kaa daba hagaajin?
- ¹¹ Xooggiisa badan daraaddiis miyaad isugu hallaynaysaa?
Hawshaadase ma isagaad u daynaysaa?
- ¹² Ma waxaad isaga ugu kalsoon tahay inuu midhahaaga guriga keeno,
Oo uu kuu soo urursho hadhuudhka goobkaaga wax lagu tumo?
- ¹³ Gorayada garabkeedu farxad buu la ruxmadaa,
Laakiinse garbaheeda iyo baalasheedu ma wax bay u roon yihiin?
- ¹⁴ Waayo, iyadu ugaxdeeda waxay kaga tagtaa dhulka dushiisa,
Oo ciidday ku diirisaa,
- ¹⁵ Oo waxay illowdaa inay cagtu burburinayso,
Iyo inuu dugaaggu ku tumanayo.

- ¹⁶ Waxay ku adkaataa dhasheeda, sidii iyagoo aan kuweedii ahayn,
Oo in kastoo ay waxtarla'aan u hawshooto haddana iyadu cabsi ma qabto,
- ¹⁷ Maxaa yeelay, Ilaah baa iyada xigmad u diiday,
Oo waxgarashona ma uu siin.
- ¹⁸ Oo markay kor isu qaaddo inay carartona,
Waxay quudhsataa faraska iyo kii fuushanba.
- ¹⁹ War ma adigaa faraska xooggiisa siiyey?
Surkiisase ma adigaa guudka ruxma huwiyeey?
- ²⁰ War ma adigaa ka dhigay inuu sida ayaxa u boodo?
Haybadda bururufta sankiisu way cabsi badan tahay.
- ²¹ Dooxaduu qoobka ku garaacaa, oo xooggiisuu ku reyreeyaa,
Oo intuu baxo ayuu ka hor tagaa ragga hubka sita.
- ²² Cabsida wuu ku qoslaa, oo ma uu baqo,
Oo seeftana dib ugama noqdo.
- ²³ Korkiisa waxaa ka sanqadha gabooye,
Iyo waran birbirqaya iyo hoto.
- ²⁴ Isagu dhulkuu ku liqaa gariir iyo cadho,
Oo buunka codkiisa hadduu maqlona ma istaago.
- ²⁵ Oo mar alla markii buunku dhawaaqo ayuu "Haw" yidhaahdaa,
Oo meel fog ayuu dagaalka ka uriyaa,
Wuxuuna maqlaa saraakiisha qayladda onkodaysa iyo hugunka.
- ²⁶ Haadka adagu ma xigmaddaaduu kor ugu duulaa?
Garbihiisase xagga koonfureed ma u fidiyaa?
- ²⁷ Baqalyaduse ma amarkaagay kor ugu duushaa?
Oo ma saasay buulkeeda meelaha sarsare uga dhisataa?

- ²⁸ Waxay ku hoyataa qarka dheer korkiisa, oo hoygeeduna halkaasuu ku yaal,
Xagga qarka dheer dhaladiisa, iyo meesha adag dusheeda.
- ²⁹ Oo iyadoo halkaas joogta ayay ugaadh ka fiirsataa,
Oo indhaheeduna meel fog bay wax ka arkaan.
- ³⁰ Dhasheeda yaryaru dhiig bay nuugaan,
Oo iyana waxay joogtaa hadba meeshii raqu taal.

40 Oo weliba Rabbigu Ayuub buu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,

- ² Kii murmayaa ma Ilaaha Qaadirka ah buu la diriri karaa?
Kii Ilaah la doodayaa ha ka jawaabo taas.
- ³ Markaasaa Ayuub Rabbiga u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
- ⁴ Bal eeg, wax yar baan ahay, haddaba bal maxaan kuugu jawaabaa?
Afkaan gacanta saarayaa.
- ⁵ Mar baan hadlay, jawaab dambena u noqon maayo,
Laba jeer oo qudha ayaan hadlay, laakiinse hadda ka dib sii wadi maayo.
- ⁶ Markaasaa Rabbigu Ayuub uga dhex jawaabay dabaysha cirwareenta ah, oo wuxuu ku yidhi,
- ⁷ Haddaba sidii nin rag ah dhexda u gunto,
Waayo, wax baan ku weyddiinayaa, oo adna waa inaad ii sheegttaa.
- ⁸ War ma xukunkaygaad burinaysaa?
Oo ma waxaad ii xukumaysaa inaad xaq noqotid?
- ⁹ Adiguse ma waxaad leedahay Ilaah gacantiisa oo kale?
Oo codkiisa oo kale miyaad ku onkodi kartaa?

- ¹⁰ Haddaba waxaad isku sharraxdaa sarraaysnaan iyo derejo,
Oo waxaad huwataa sharaf iyo haybad.
- ¹¹ Haddaba cadhadaada buuxdhaafkeeda soo daadi,
Oo waxaad fiirisaa mid kasta oo kibir leh, oo isaga hoos u soo deji.
- ¹² Mid kasta oo kibir leh soo fiiri oo hoosaysii,
Oo kuwa sharka ah meel alla meeshay istaagaan ku joogso.
- ¹³ Dhammaantood ciidda ku qari,
Oo wejigoodana meel qarsoon ku xidh.
- ¹⁴ Oo anna markaas waxaan kuu qiran doonaa
In gacantaada midig ay ku badbaadin karto.
- ¹⁵ Haddaba bal eeg jeerta aan u sameeyey sidaan kuu sameeyey oo kale,
Cawaska bay u daaqdaa sida dibi oo kale.
- ¹⁶ Haddaba bal eeg, xooggeedu wuxuu ugu jiraa dhexdeeda,
Oo itaalkeeduna wuxuu ku jiraa muruqyada caloosheeda.
- ¹⁷ Oo dabadeedana waxay u taagtaa sida geed kedar ah oo kale,
Oo seedaha bowdooyinkeeduna way isku wada tidcan yihiin.
- ¹⁸ Oo lafaheeduna waa sidii tuubbooyin naxaas ah;
Oo addimmadeeduna waa sidii wax bir ah.
- ¹⁹ Iyadu jidadka Ilaah waa u madax,
Oo kii abuuray oo keliya ayaa seeftiisa u dhowayn kara.
- ²⁰ Sida xaqiiqada ah waxaa iyada cunto u soo bixiya
Buuraha ay xayawaanka duurka oo dhammu ku cayaaraan.
- ²¹ Oo waxay hoos jiifsataa dhirta hooska badan,
Iyo meesha qarsoon ee cawsduurka iyo biyagaleenka.

- ²² Dhirta hooska badan ayaa hadhkooda ku qariya,
Oo waxaa iyada ku wareegsan geedaha safsafka ah ee durdurka ku ag yaal.
- ²³ Bal eeg, haddii webigu buuxdhaafo iyadu ma gariirto, In kastoo Webi Urdun afka ka galo, haddana iyadu way isku kalsoon tahay.
- ²⁴ Ninna miyuu iyada qaban karaa iyadoo u jeedda?
Miyaase sanku dabin lagaga duleelin karaa?

41 War bahalbadeedka
Lewiiaataan la yidhaahdo
miyaad jillaab kalluun
ku soo bixin kartaa?

- Carrabkiisase ma hoos baad xadhig ugu adkayn kartaa?
- ² Ma sankiisaad xadhig ku xidhi kartaa?
Mase daankiisaad jillaab ku duleelin kartaa?
- ³ Isagu ma aad buu kuu baryi doonaa?
Mase hadal macaan buu kugula hadli doonaa?
- ⁴ Ma axdi buu kula dhigan doonaa, Si aad addoon uga dhigatid weligiisba?
- ⁵ Ma waxaad isaga ula cayaari doontaa sidaad shimbir ula cayaartid oo kale?
Miyaadse gabdhahaaga u xidhi doontaa?
- ⁶ Kalluumaystayaashu miyey isaga iibin doonaan?
Mase baayacmushtariyaasha bay u qaybin doonaan?
- ⁷ Haraggiisa miyaad hotooyin ka buuxin kartaa?
Madaxiisase miyaad warmaha kalluunka lagu qabsado ka buuxin kartaa?
- ⁸ Gacantaada isaga kor saar, Markaas dagaalka xusuuso, oo mar dambe saas yeeli maysid!
- ⁹ Bal eeg, in isaga la qabto rajo ma leh,

- Xataa haddii isaga la arko, sow hoos loo dhici maayo?
- ¹⁰ Ma jiro mid ku dhaca inuu isaga kiciyo,
Haddaba waa ayo kan aniga i hor istaagi kara?
- ¹¹ Bal yaa hore wax ii siiyey oo aan haatan u celiyaa?
Waxa samada ka hooseeya oo dhan anigaa leh.
- ¹² Anigu ka aamusi maayo waxa ku saabsan addimmadiisa,
Ama itaalkiisa xoogga leh, ama jidhkiisa quruxda badan.
- ¹³ Haddaba bal yaa dharkiisa kore ka furan kara?
Oo bal yaa gowsihiisa soo geli kara?
- ¹⁴ Bal yaa albaabbada wejigiisa furi kara?
Ilkihiisa aad baa looga cabsadaa.
- ¹⁵ Qolfihiisa adag waa wuxuu ku kibro,
Oo waxay isugu wada xidhan yihiin sida wax shaabad lagu adkeeyo.
- ¹⁶ Midba midda kale way ku dhow dahay,
Oo innaba dabaylu dhexdooda kama dusi karto.
- ¹⁷ Middoodba midda kale way haysataa,
Oo way isku wada dheggaan yihiin, oo innaba lama kala fujin karo.
- ¹⁸ Hindhiisoyinkiisa waxaa ka soo widhwidha iftiin,
Oo indhihiisuna waa sidii kaaha waaberiga.
- ¹⁹ Afkiisa waxaa ka soo baxa wax ololaya,
Oo waxaa ka soo duula dhimbilo dab ah.
- ²⁰ Dulalka sankiisa qiiq baa ka soo baxa
Sida dheri karaya iyo cawsduur ololaya.
- ²¹ Neeftiisu dhuxulay shiddaa,
Oo olol baa afkiisa ka soo baxa.
- ²² Luquntiisu xoog bay leedahay,
Oo cabsina hortiiisay ku booddaa.

- ²³ Duudduubyada jidhkiisu way isku wada dheggaan yihiin,
Wayna ku adag yihiin oo innaba lama dhaqaajin karo.
- ²⁴ Qalbigiisu wuxuu u adag yahay sida dhagax oo kale,
Hubaal wuxuu u adag yahay sida dhagaxa shiidka ee hoose.
- ²⁵ Markuu sara joogsado ayay kuwa xoogga badanu baqaan,
Oo naxdin daraaddeed ayay la waashaan.
- ²⁶ In kastoo lagula kaco seef,
Iyo waran, iyo fallaadh, iyo hoto, kolleyba waxba kama tari karaan.
- ²⁷ Isagu birta wuxuu ku tiriyaa sida caws engagan oo kale,
Naxaastana wuxuu ku tiriyaa sida qori bololay.
- ²⁸ Fallaadhu isaga ma eryi karto,
Oo dhagaxyada wadhafkuna waxay isaga u noqdaan sidii xaab oo kale.
- ²⁹ Budhahdkuna waxay isaga la yihiin sidii xaab oo kale,
Oo hotada ruxmashadeedana wuu ku qoslaa.
- ³⁰ Boggiisa hoose waa sida dheryo burburradooda afaysan,
Oo wuxuu dhoobada ugu kor dhaqaqaa sida gaadhi hadhuudh lagu tumo.
- ³¹ Isagu moolkuu u kariyaa sidii dheri oo kale,
Oo baddana wuxuu ka dhigaa sida weel cadar ku jiro oo kale.
- ³² Xaggiisa dambe wuxuu noqdaa jid wax ka iftiimo,
Oo moolkana waxaa loo maleeyaa sidii cirro oo kale.
- ³³ Dhulka ma joogo mid sidiisa oo kale,
Oo cabsila'aan la abuuray.
- ³⁴ Isagu wuxuu firiyaa waxyaalaha sare oo dhan,
Oo inta kibirsan oo dhan boqor buu u yahay.

Ayuub

42 Markaasaa Ayuub Rabbiga u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,

- ² Waan ogahay inaad wax walba kartid,
Iyo inaan qasdigaaga innaba la joojin karin.
- ³ Bal waa ayo kan aan aqoonta lahayn oo talada qariyaa?
Haddaba anigu waxaan ku hadlay wax aanan garanayn, Oo ah waxyaalo aad iiga yaabiyey oo aanan innaba aqoon.
- ⁴ Waan ku baryayaaye i maqal aan kula hadlee,
Oo wax baan ku weyddiinayaaye ii sheeg.
- ⁵ Markii hore ayaan wax kugu saabsan dhegaha ku maqlay, Laakiinse haatan indhahaan kugu arkayaa,
- ⁶ Sidaas daraaddeed waan isnacayaa,
Waan toobadkeenayaa anigoo boodh iyo dambas ku fadhiya.

Dhammaadkii Ayuub

⁷ Oo markii Rabbigu erayadaas Ayuub kula hadlay dabadeed wuxuu Eliifas oo reer Teemaan ahaa ku yidhi, Cadhadaydii baa ku kululaatay adiga iyo labadaadii saaxiibba, waayo, idinku wixii xaq ahaa igama aydaan sheegin, sidii addoonkayga Ayuub uu yeelay oo kale. ⁸ Haddaba sidaas daraaddeed waxaad soo wadataan toddoba dibi iyo toddoba wan, oo waxaad u tagtaan addoonkayga Ayuub, oo waxaad nafsaddiinna daraaddeed u bixisaan qurbaan la gubo; oo addoonkayga Ayuub wuu idiin ducaynayaa, waayo, isagaan ka aqbalayaa, si aanan idinkula macaamiloon sidii nacasnimadiinnii ahayd, waayo, idinku wixii xaq ahaa igama aydaan sheegin sidii addoonkayga Ayuub uu yeelay oo kale. ⁹ Sidaas daraaddeed Eliifas oo ahaa reer Teemaan, iyo Bildad oo ahaa reer Shuuxii, iyo Soofar oo ahaa reer Nacamaatii way tageen oo waxay u sameeyeen sidii Rabbigu ku amray, oo Rabbiguna

Ayuub wuu aqbalay. ¹⁰Rabbiga ayaa Ayuub axwaalkiisii beddelay markuu saaxiibbadiis u duceeyey; oo Rabbiguna Ayuub wuxuu siiyey wixii uu markii hore lahaa laba jibbaarkood. ¹¹Markaasaa Ayuub waxaa u yimid walaalihiis oo dhan, wiilal iyo gabdhoba, iyo kuwii isaga hore u yiqiin oo dhan, oo gurigiisii ayay kibis kula cuneen, wayna u tacsiiyeeyeen, oo waxay uga qalbi qaboojiyeen masiibadii Rabbigu isaga ku soo dejiyey oo dhan. Oo nin kastaaba wuxuu isagii siiyey in lacag ah iyo hilqad dahab ah. ¹²Oo sidaasuu Rabbigu Ayuub ugudambaystiisii u barakeeyey in ka sii badan bilowgiisii hore; oo wuxuu lahaa afar iyo toban kun oo ido ah, iyo lix kun oo geel ah, iyo laba kun

oo dibi, iyo kun dameerood. ¹³Oo weliba wuxuu lahaa toddoba wiil iyo saddex gabdhood. ¹⁴Oo middii kowaad magaceedii wuxuu u bixiyey Yemiimaah, tii labaad magaceediina wuxuu u bixiyey Qasicaah, tii saddexaad magaceediina wuxuu u bixiyey Qeren Hafuug. ¹⁵Oo waddankaas oo dhanna laguma arag dumar u qurxoon sida gabdhaha Ayuub, oo aabbahoodna dhaxal buu walaalahood la siiyey. ¹⁶Oo wakhtigaas dabadeed Ayuub wuxuu noolaa boqol iyo afartan sannadood, oo wuxuu arkay wiilashiisii, iyo wiilashiisa wiilashoodiiba, tan iyo intii afar fac ah. ¹⁷Markaasaa Ayuub dhintay isagoo duq ah oo cimri weyn.

SABUURRADII

Kitaabka Kowaad

Sabuurrada 1-41

- 1** Waxaa barakaysan ninkii aan ku socon talada kuwa sharka leh, Oo aan istaagin jidka dembilayaasha, Oo aan ku fadhiisan kursiga kuwa wax quudhsada.
- ² Laakiinse waxaa isaga ka farxiya sharciga Rabbiga, Oo habeen iyo maalinba sharcigiisuu ka fikiraa.
- ³ Oo wuxuu ahaan doonaa sida geed lagu beeray durdurrada biyaha agtooda, Oo midhihiisa dhala xilligooda, Oo aan caleentiisuna engegin. Oo wax alla wuxuu sameeyoba wuu ku liibaani doonaa.
- ⁴ Laakiinse kuwa sharka lahu sidaas ma aha, Iyaguse waxay la mid yihiin buunshaha dabayshu kaxayso.
- ⁵ Sidaas daraaddeed kuwa sharka lahu isma dhex taagi doonaan xukunka, Dembilayaashuna sooma dhex geli doonaan kuwa xaq ah ururkooda.
- ⁶ Waayo, Rabbigu waa yaqaan kuwa xaq ah jidkooda, Laakiinse kuwa sharka ah jidkoodu waa baabbi'i doonaa.
- 2** Bal quruumuhu maxay u cadhoodaan, Dadkuna maxay ugu fikiraan wax aan waxba ahayn?

- ² Boqorrada dhulku col bay u taagan yihiin, Taliyayaashuna waxay u wada tashadaan Rabbiga iyo Masiixiisa, iyagoo leh,
- ³ Silsiladahooda aan gooyno Oo xadkhoodana aan iska fogayno.
- ⁴ Kan samada fadhiyaa wuu qosli doonaa, Oo Sayidku iyaga wuu ku majaajiloon doonaa.
- ⁵ Markaasuu isagoo cadhaysan iyaga la hadli doonaa, Oo wuxuu iyaga ku dhibi doonaa dhirifkiisa isagoo leh,
- ⁶ Anigu boqorkaygii waxaan fadhiisiyey Buurtayda quduuska ah oo Siyoon.
- ⁷ Amarkii ayaan wax ka sheegi doonaa, Rabbigu wuxuu igu yidhi, Adigu waxaad tahay wiilkayga, Maantaan ku dhalay.
- ⁸ I bari oo waxaan dhaxal ahaan kuu siin doonaa quruumaha, Oo dunida meelaha ugu fogfogna hanti ahaan baan kuu siin doonaa.
- ⁹ Waxaad iyaga ku jejebin doontaa ul bir ah, Oo waxaad u burburin doontaa sida weelka dheryasameeyaha.
- ¹⁰ Haddaba sidaas daraaddeed, Boqorradow, caqli yeesha, Oo xaakinnada dhulkow, edeb yeesha.
- ¹¹ Rabbiga cabsi ugu adeega, Oo reyreeya idinkoo gariiraya.